

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 245 | ΙΟΥΛΙΟΥ 1960 ΑΡ. 5

ΜΙΑ ΣΤΗΛΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η σπουδαία ανακάλυψη στην Τροιζηνία

ΠΩΣ Ν' ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΟΝ ΓΑΜΟ

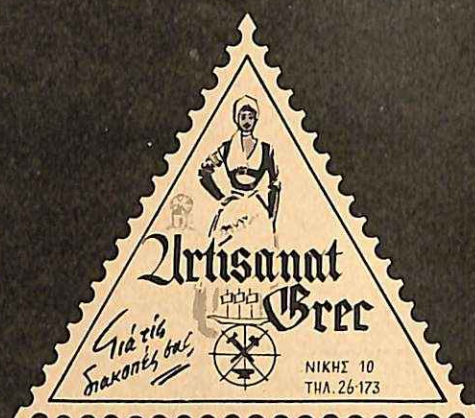
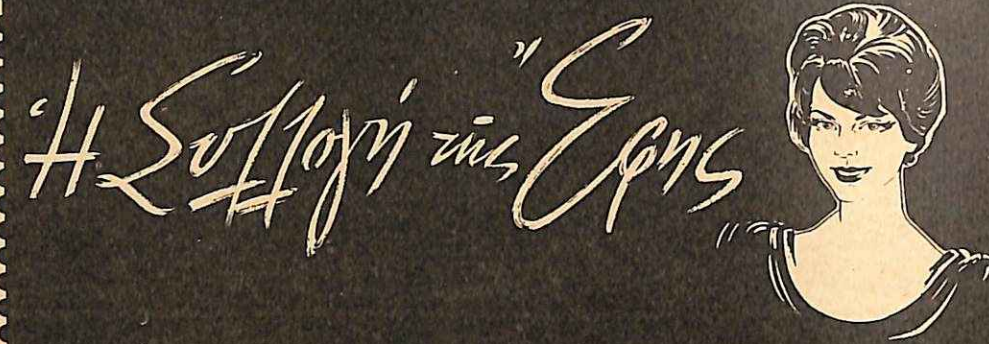
Ένα σπαρταριστό διδλίο του Χ. Φρόυ

ΚΟΠΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΡΙΚΚΕΡΙ

Μάθε το από τώρα...

...τὰ καλὰ σεντόνια εἶναι ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

ΒΙΚΤΩΡΙΑ: φινό, λεπτό, άντοχής
Σεντόνι ύψηλης ποιότητος.
ΙΡΛΑΝΔΑ: Στερεό, πολυτελές
πάντα χιονάτο.
Νο 120: Γερό, λευκό ή σε εύχα-
ριστους άνεξίτηλους χρωμα-
τισμούς.
ΧΑΣΕΔΕΣ Νο 333
ΠΕΡΚΑΛΙΑ Νο 33

Αυτό το σήμα έγγυσται
ότι αγοράζετε γνήσιον
ύφασμα
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

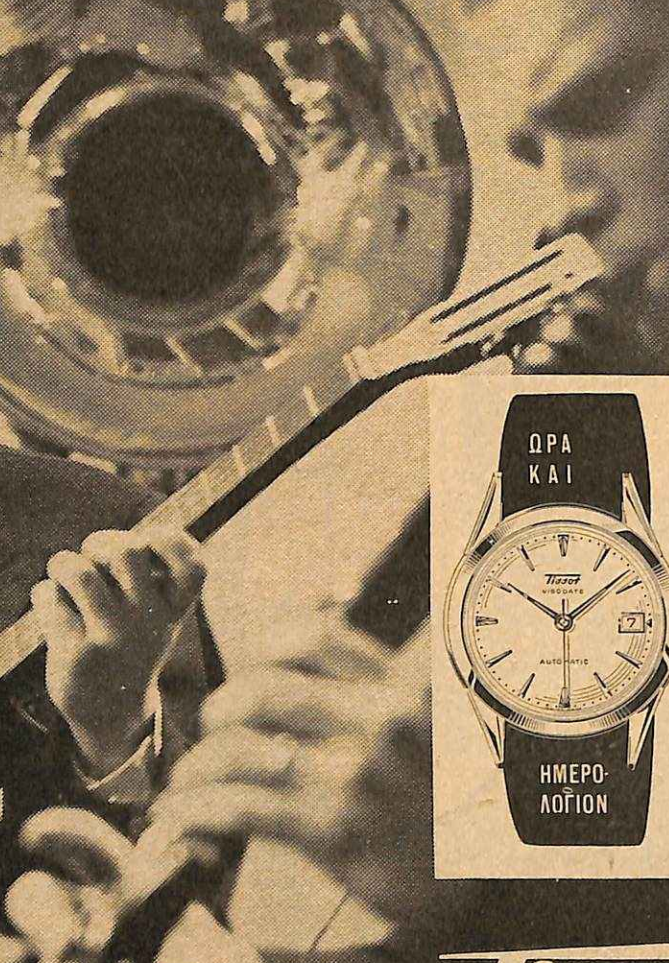

Με ό,τι βάζει ο νοός σε θαρβακερά ύφασματα, ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΑΕ.

ντύνει, στολίζει, νοιουσιρεύει!

'Ο ν
 'Ωδ
 άξια
 τής
 — '1
 δά
 άνα
 — Ν
 ποη
 TISS
 — Ε
 τών
 μέλ
 — Τ
 DA
 Ένα
 έπι
 στα

Από τό 1853

TISSOT

Είς τήν υπηρεσίαν τής ακριθείας

ΩΡΑ
ΚΑΙ

Tissot
AUTOMATIC

ΧΡΕΟΛΟΓΙΟΝ

*
XROME ΔΡΧ: 1150

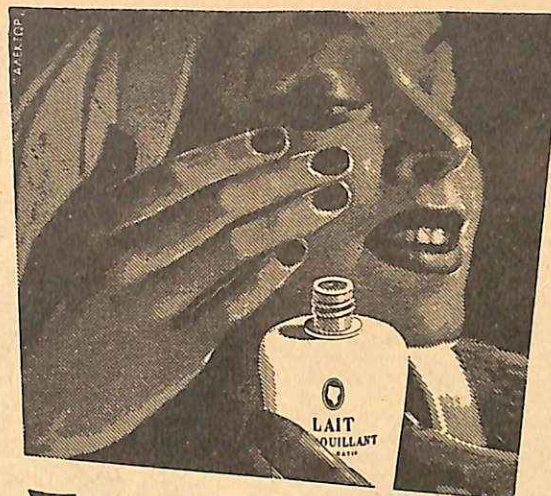
ΣΤΑΔΙΟΥ 29 — ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 34.496
ΙΤΙΜΙΤΚΗ 34 — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ — ΤΗΛ. 74.111

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

ἡ ΕΚΛΟΓΗ
ἐπὶ τῷ ΕΞΕΤΡΑ

• Μία μεγάλη έκπληξιν • Μία ακόμη προσφορά

ΚΟΠΕΛΛΑ σὺ Τρίκκερι, μὲ τὴν χα-
ρακτηριστικὴν τοπικὴν ἐνδυμασίαν. Ἡ
φωτογραφία τοῦ ἐξωφύλλου εἶναι
τοῦ κ. Ἀντ. Οἰκονομίδη.

ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΟΠΟΥ ΔΑΝΟΛΙΝΗ ΜΕΛΠΑΝ

ΓΑΛΑΚΤΩΜΑ ΝΤΕΜΑΚΙΓΙΑΝ

Μελπάν

FRIGIDAIRE

*η μάρκα που συμβολίζει την
άνωτερότητα από πολλά χρόνια!*

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ GENERAL MOTORS CORP
ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ - ΚΑΛΤΣΙΚΗΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 23 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 27.855

ΑΘΗΝΑΙΑ

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ

ΤΗΛΕΦ. 968.802

Αφιέρωμα

ΔΕΒ-ΚΑΝΑΚΑΚΗ

Ορενός
NEO QEATPO
ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
MARIA AKAIOY
ΑΔΕΣ ΚΑΘΕΝΑ
**"ΤΑ ΔΕΜΑΤΑ
ΠΕΓΑΙΝΟΥΝ ΟΡΟΛΙΑ"**
"Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ!"

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΤΙΝΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ
ΜΕ ΤΑ ΤΑΚΕΛΑ ΤΟΥ ΘΕΩΜΕΝΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ 91 ΤΗΣ 815-356 ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΕΙ-
ΡΟΓΡΑΦΟΥ. ΣΤΑΘΕΡΑ 91 ΤΗΣ 527497.

TPOKANTEPO
(ΜΠΑΤΗΣ)
ΤΗΛ 99220

Το πιο
ρομαντικό συγκρότημα
της Εποχής της Τζαζ!

- + ΤΙΠΟΦ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝΙ
- + ΤΟΝΝΙΣ ΜΑΡΟΥΛΑΙ
- + ΝΑΝΑ ΜΟΥΚΟΠΟΥ

GREEK NATIONAL DANCES

 ΘΕΑΤΡΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 ΝΙΚΟΥ ΧΑΤΖΙΣΙΚΟΥ
 Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ
ΝΑΞΟΣ
 Απὸ τοῦ ποικίλου τοῦ βιβλίου τοῦ
 ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΟΛΩΒΙΘ
 ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:
 ΔΑΜΝΗ-ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ
 ΚΡΗΤΙΝΑ ΞΥΛΑ-ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
 ΔΗΜΟΣ ΣΤΑΡΕΝΙΟΣ καὶ
 Η ΑΝΝΑ ΦΩΝΣΟΥ
 ΔΟΝΑΤΟΣ ΚΑΡΑΜΟΥΝΤΗΣ

**ΔΥΟ
ΟΡΚΗΤΡΑΙ**

Η ΔΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΗΣ
ΙΤΑΛΙΚΗ ΟΡΚΗΤΡΑ ΤΟΥ

GIACOMINO DI ROMANO
και η ορκεστρα
KUETA PRENTA

με τον εξαιρετο
τραγουδιστη
ΒΑΒΑΤΣΙΚΟ

BAMBOO-VILLAGE Club
KAGE PRAAY
Παρουσίαση του 24.703

Φεστιβάλ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΝ

19 ΙΟΥΝΙΟΥ-10 ΙΟΥΛΙΟΥ
1960

7 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΑΡΧΑΙΑ
ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Agamemnon
ΕΛΛ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΕΛΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤ.

Romanica
NIGHT CLUB
Ogynstpa : LOUCAS-JIMMY
AKTU FAYOAGAR-1st STAGE-TUA.04/22

Θεοτόκος: ΔΙΟΝΥΣΙΑ
ΘΕΡΙΝΟΝ-ΕΣΤΡΑΣΜΕΝΟΝ
ΠΑΝ/ΜΙΟΥ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ (10.24.22612-22654)
Το ΔΟΝΝΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΜΑΝ ΠΟΥΛΑΤΣ
Φρ. ΝΟΤ
ΟΔΟΛΟΦΟΝΙΣ ΕΛΛΗΝ
ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ
■ ΛΙΑΣ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΜΑΝΟΥΠΟΥΛΟΣ
■ ΜΟΥΣΗ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΗ
■ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΥΜΑΝΕΛΛΙΤΗΣ
■ ΑΝΝΗ ΚΟΥΚΗΣ
■ ΧΡ. ΠΑΡΩΣ

Καίσιμα
 με την συμπράση
 του Α. ΚΟΝΣΤΑΝΤΑΡΑ
Ταίσι την Κωνσταντία
30' ΕΡΩΤΑ
1η 1964
 ΣΤΑΜΑΝΑ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ
 ΝΙΚΟΛΑΪΤΗ - Ν. ΤΣΑΓΑΝΕΛ
 ΑΝΟΥΣΙΑΝΗ - ΠΡΟΒΑΡΟΥ ΚΑΙ
 με το Ρεαλ
 Παράγωγος (Κινηματο)
 Α. ΚΟΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ
 ΤΗΛ. 811-462

7 ημέρες ΔΩΡΕΑΝ ΔΟΚΙΜΗ
ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ

ZET ZIMMERMANN

ΗΜΙΑΥΤΟΜΑΤΟΝ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΝ ΖΕΤ
Πλένει 4-4½ κιλά στεγνά ρούχα.
Διαθέτει θερμόμετρο που δείχνει την θερμοκρασία και χυρόν τοποθετήσεως των ακαθάρτων ρούχων. Δεν φθείρει τα ρούχα.

Άλλα μοντέλα ΠΛΥΝΤΗΡΙΩΝ ΖΕΤ
ΤΑΧΥΠΛΥΝΤΗΡΙΟΝ - ΥΠΕΡΑΥΤΟΜΑΤΟΝ - ΣΤΕΓΝΩΤΗΡΙΑ 3, 4 & 6 ΚΙΛΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ: **Ι. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ**
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8 (ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ) ΤΗΛΕΦ. 25-105

**ΔΙΑΙΤΑ "Η ΟΧΙ;
ΑΔΥΝΑΤΙΣΤΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ
ΠΕΘΑΙΝΕΤΕ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ**

«Όχι αώστηρή δίαιτα πιά», συμβουλεύουν οι Γερμανοί ειδικοί. «Εάν θέλετε να ελαττώσετε το βάρος σας ή να διατηρήσετε καμψη τη σιλουέττα σας, δεν χρειάζεται πιά να υποβάλλεσθε σε μία φέβειωτη θασανιστική δίαιτα. Η διαρκής στήριξη και τα ατέλειωτα σμής κάνουν τη ζωή μαρτύριο, αφαιρούν κάθε χαρά της και συγχρόνως υπονομεύουν ούσιαστικώτερα την υγεία.

Αναμμία, σωματική, ψυχική και νευρική κατάπτωσης, ένα διαρκές αίσθημα κοπώσεως, μελαγχολία, δέρμα μαρμαμένο, ιδού μερικές από τις πιο συνηθείς συνέπειες της πούρας αδυνατίσματος. Πρέπει λοιπόν να διακινδυνεύσετε δλ' αυτά χάριν της κομψότητος; Όχι, διότι εύτυχώς τρώγοντας απ' όλα με μέτρο και πίνοντας κάθε πρωί ένα φλυτζάνι «Τσάι - Ρίχτερ» μπορείτε να αδυνατίσετε έντελως ακίνδυνα, όσο θέλετε. Με το «Τσάι - Ρίχτερ» όχι μόνο ελαττώνεται το βάρος, αλλά το σώμα αισθάνεται καλύτερα. Όλα τα όργανα λειτουργούν όπως πρέπει. Οι πονοκέφαλοι, τα νεύρα, η κόπωση, η άθυμία εξαφανίζονται θαυμασδόν και το δέρμα ξαναβρίσκει τη δροσιά του.

Το «Τσάι - Ρίχτερ» είναι αγνό φυτικό παρασκευάσμα, δοκιμασμένο εδώ και 50 χρόνια, που έχει την καταπληκτική ιδιότητα ν' αποβάλλη το περίττωμα του σώματος, διατηρώντας συγχρόνως τον οργανισμό σε μία κανονική, ισορροπημένη λειτουργία. Αρχίστε από σήμερα να πίνετε κάθε πρωί ένα φλυτζάνι «Τσάι - Ρίχτερ» και σύντομα θα διαπιστώσετε τα εξαιρετικά του αποτελέσματα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Σ' ΟΛΑ
ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

MENTWIP

No 60 POUR LE JOUR
No 80 POUR LE SOIR

rouge à lèvres
Christian Dior

Demandez les 2 nouvelles
teintes de rouge à lèvres
N° 60, N° 80

TACHYΔΡΟΜΕΙΟ

ρακολογώ και διαβάξω με μεγάλη δίψα τα μεστά σε νόημα άρθρα του.

Παρακαλώ, όμως, να μου επιτραπεί μία μικρή διευκρίνιση. Σε κάποιο σημείο γράφετε: «Θεωρούμεν ταπεινωτικόν το ότι σημερον οι λαοί της 'Αφρικής και της 'Ασίας κρίνουν εαυτούς ικανούς δι' ελευθερίαν... ενώ απλώς είναι ένδειξες ωριμότητας των λαών αυτών». Είς το σημειον αυτό ακριβώς δεν συμφωνώ με τον άστρογρόφο σας.

Όσοι έζησαν στα μέση αυτά και γνώρισαν καλά τους ανθρώπους αυτούς θα διαφωνήσουν απλώς. Προς Θεού! Κάθε άλλο παρά περί ωριμότητος πρόκειται. Είναι πάρα πολύ ένωρις, παρά το άμεμπτον εκπολιτιστικόν έργο που πραγματοποιείται από πάσης πλευράς, να μεταπηδήση ένας λαός από την Φατρία στο Κράτος.

Είμαι άμετοχος πάσης πολιτικής πεποιθήσεως, αλλά πιστεύω πως ο Έλλην του εξωτερικού ζή και αναπτύσσεται υπό το κράτος του νόμου και αντίθετως καταστρέφεται εκεί όπου υπάρχει το χάος.

«ΜΩΡΑ-Ι-ΤΗΣ»

Στάνλεϊβιλ — Βελγικό Κογκό

Το τέννις

Έχω ένα παράπονο. Τόσον καιρό, σε τόσα τεύχη που έγκυκλοφόρησαν, δεν έτυχε να δω ούτε ένα ρεπορτάζ σχετικό με το ωραιότερο σπόρ — το τέννις. Τώρα που πλησιάζει ο καιρός που θα τελειώσουν οι αγώνες για το πρωτάθλημα Έλλάδος, θα ήμουν πολύ — πολύ ευτυχής να έβλεπα ένα μεγάλο ρεπορτάζ σχετικά με το ωραιότερο αυτό σπόρ. Αν έχετε ήδη δημοσιεύσει — πράγμα πολύ άπληστο — θάθελα κάτι ξανά. Έχετε γράψει ξανά για τόσα πολλά πράγματα...

Σας γράφω από μέρους μιας μεγάλης ομάδας, που θα ένθουσιασθή πραγματικά εάν πραγματοποιηθή η επιθυμία της. Ευχαριστώ.

Ν. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Αθήναι

♦ Η επιθυμία σας θα πραγματοποιηθή. Δεν μπορούμε μόνον να προσδιορίσουμε από τώρα τον χρόνο δημοσιεύσεως του σχετικού ρεπορτάζ. Οι «ΕΙ» όν ες έχουν δημοσιεύσει στο παρελθόν πολλά και μεγάλα ρεπορτάζ για το τέννις και συγκεκριμένα στα τεύχη υπ' αριθμόν 20 — 44 — 67 — 94.

Άλεξανδρούπολις

Θά ήθελα να σας ευχαριστήσω — έστω και καθυστερημένα — για το όραιο άρθρο περί Άλεξανδρουπόλεως, το οποίο συνέπεσε με την τυπική αναγνώριση πλέον της πόλεως σαν τουριστικού τόπου. Ήταν μία δίκαιη αναγνώριση για την όραία νύμφη του Θωρακικού Πελάγους, που τόσα χρόνια παρέμενε στην αφάνεια.

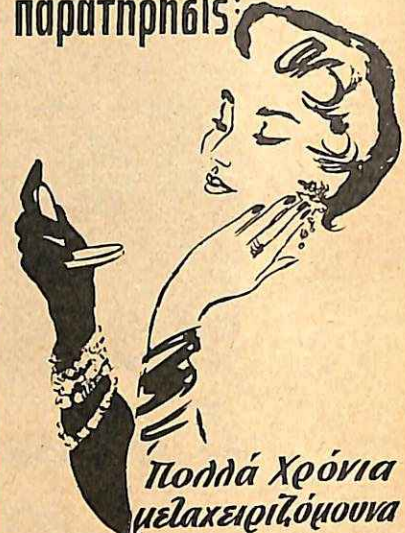
Ήδη, με την προβολή της στο μοναδικό μας περιοδικό, την οικονομική ένισχυση του Ε. Ο. Τ., που ασφαλώς θα επακολουθήσει, και την δραστηριότητα των τοπικών της αρχόντων, θα καταλάβη τη θέση που της άνηκει μέσα στους τουριστικούς ενδιαφέροντος τόπους της χώρας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΛΟΥΤΗΣ

Άλεξανδρούπολις

♦ Αυτό που έγινε με την Άλεξανδρούπολη έχει γίνει στο παρελθόν και με άλλες πόλεις ή περιοχές της χώρας και θα επαναληφθή στο μέλλον με τους άλλους τόπους αξιούτων παρόμοια προβολή. Με ότι όραίο υπάρχει στην Ελλάδα.

Μιά καταπληκτική παρατήρησις:

Πολλά χρόνια μελαχειρίζομουν
μιά άκατάλληλη πούδρα

Ή δοκιμή μιάς καινούργιας πούδρας με κατέκτησε.

Πολλές γυναίκες μεταχειρίζονται άκατάλληλη πούδρα και δεν ξέρουν ως πίο σημείο ή άποχρωση που τους πηγαίνει παίζει ρόλο, ώστε να γίνωνται πιο χαριτωμένες, πιο χορτευτικές. Το χρώμα που σας πηγαίνει βρίσκεται ασφαλώς στις λεπτές άποχρώσεις της πούδρας Tokalon, που έχουν θρεπτή χάρη στο χρωμοσκόπιο. Δοκιμάστε και σείς.

Η πούδρα Tokalon είναι άερωποιημένη, θαυμάσια άρωματισμένη και δεν θα φαίνεστε πουδραρισμένη. Κρατάει θαυμάσια και δεν είναι ανάγκη να πουδράρεστε συχνά.

Tokalon
ΠΟΥΔΡΑ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ ΣΒΗΝΟΥΝ ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΜΒΑ D.D.T. CHASE'S (ΤΣΕΗΖ)

Με αυτόματο ψεκαστήρα. Έφθασε και έκκυλοφόρησε η γνωστή πλέον αμερικανική βόμβα D.D.T. CHASE'S το έντομοκτόνο του αιώνας, που κυριαρχεί στον τον κόσμον. Έξοντάνει άστραπιαώς — άκόμη και με άνοιχτά παράθυρα — όλα τα ελαεσρά έντομα και παράσιτα. ΜΥΓΓΕΣ, ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ, ΣΚΟΡΟΥΣ, ΣΚΝΙΠΕΣ, ΚΟΡΙΟΥΣ, ΚΑΤΣΑΡΙΔΕΣ κ.λ.π. Διαρκεί 3 φορές περισσότερο από κάθε άλλο, γι' αυτό είναι και οικονομικότερο. Κυκλοφορεί σε τρία μεγέθη.

ΖΗΤΕΙΤΕ ΕΠΙΜΟΝΩΣ την βόμβα D.D.T. ΤΣΕΗΖ σε κιτρινωπό κουτί. Είναι συμφέρον σας. Άποκλ. εισαγωγείς και αντιπρόσωποι:

ΒΑΣ. ΛΙΑΤΣΗΣ

Άριστίδου 5. Τηλ. 36-074

Κόλλα ΚΛΙΝ

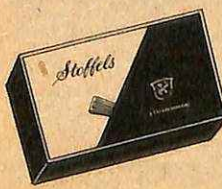
Για τὸ ἰδεῶδες κολλάρισμα

Κυκλοφορεῖ σὲ κομψότατα Βαζάκια με πλῆρεις ὁδηγίες.. καί... προσέξτε

ΣΕ ΚΑΘΕ ΒΑΖΑΚΙ ΚΙ' ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΚΟΥΠΟΝΙ ΔΩΡΩΝ

Κόλλα ΚΛΙΝ
ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΛΙΝΕΞ

Ό άνθρωπος που προσέχει την εμφάνισή του χρησιμοποιεί μαντήλια STOFFELS

Λευκά και χρωματιστά μαντήλια των μεγάλων έλθετικών εργοστασίων STOFFELS.

Ζητήστε να δῆτε στην άκρη τους τὸ σῆμα: «ΨΑΡΑΚΙ»

ΠΑΡΑΚΑΤΩΘΗΚΗ: Β. ΚΩΝΣΤΑΝΟΓΛΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 35, ΤΗΛ. 21-770

Έλιουστιυή Δροσερή Γοιπευτιυή

Χρησιμοποιεί κάθε μέρα άποσμητική κρέμα MUM

Σταματά έντελως την κακοσμία του ιδρώτος ὁλόκληρο τὸ 24ωρο. Δέν έρεθίζει την έπιδερμίδα. Είναι έντελως άκίνδυνη για τὰ σὸ-ρέματα. Διακριτικά άρωματισμένη.

Κάθε μέρα για ὅλη την ἡμέρα

ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΗ ΚΡΕΜΑ

MUM

Χαίρονται τῇ δουπροφιά σας

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ
BRISTOL MYERS COMPANY - NEW YORK
ΑΝ/ΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. Φ. Α. Μ. Α. Ρ.

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟ!...

Δέν είναι όμως καθόλου δύσκολο ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΤΙΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΤΗΝ ΙΔΑΝΙΚΗΝ ΠΛΑΣΤΙΚΗΝ ΚΟΛΛΑ ΡΟΥΧΩΝ

Bella
ΥΠΟ ΝΕΑΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΝ

Η ΕΛΛΑΣ ΣΗΜΕΡΑ ΑΝΑΖΗΤΕΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΠΕΛΛΕΡ ΚΛΑΜΠ, που πραγματοποιήθηκε στα «Αστέρια» της Γλυφάδας με την ευκαιρία της Διεθνούς Ναυτιλιακής Ημέρας. Στις συνεστιάσεις της επίσημου αυτής οργανώσεως του αμερικανικού εφοπλιστικού και ναυτιλιακού κόσμου, που έχει παραρτήματα σε όλα τα λιμάνια της ύφης, παρίστανται μόνον άνδρες. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσκληση διακεκριμένων κυριών ομιλητριών.

Πολύτιμος κρίκος του Δυτικού Κόσμου προσπαθεί

να βρῇ τὸν σωστό καὶ δετικό τρόπο

γιά νά ζήσῃ ἡ ἀληθινὴ Δημοκρατία σέ μιάν Εἰρήνῃ πού εἶναι μόνο πλασματική

Η ΚΑ ΕΛΕΝΗ ΒΛΑΧΟΥ - ΛΟΥΝΔΡΑ στὸ δῆμα τοῦ «Προπέλλερ Κλάμπ». Παραπλεύρως, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως κ. Παν. Κανελλόπουλος, ὁ Ἀμερικανὸς πρέσβης κ. Μπρίγκς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γ. Βογιατζῆς.

Ἡ ὁμιλία τῆς κ. Ἑλένης Γ. Βλάχου στὸ «Προπέλλερ Κλάμπ»

Στις 22 Ἰουνίου ὠμίλησε σὲ συγκέντρωση τοῦ «Προπέλλερ Κλάμπ» στὴν Ἑλλάδα μία κυρία — ἡ κ. Ἑλένη Βλάχου - Λούνδρα. Στὴν πανηγυρική συνεστίαση τῶν μελῶν τῆς ἐπισημοῦς αὐτῆς ἀμερικανικῆς ναυτιλιακῆς ὁργανώσεως, παρουσία ἐκπροσώπων τῆς πολιτικῆς, οικονομικῆς καὶ ναυτιλιακῆς δραστηριότητος στὴν Ἑλλάδα, με ἐπικεφαλῆς τὸν ἀντιπρόεδρο τῆς κυβερνήσεως κ. Παν. Κανελλόπουλο, τὸν πρέσβη τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κ. Μπρίγκς, τὸν πρῦταν τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος κ. Γουέν, τοὺς ὑπουργοὺς κ.κ. Κωνσταντῖνο Τσάτσο, Γ. Βογιατζῆ καὶ Γ. Ἀδριανόπουλο, ἡ ὁμιλήτρια κ. Ἑλένη Βλάχου, ἐσκιαγράφησε με ἀντικειμενικότητα καὶ σαφήνεια τὴ θέση τῆς χώρας μας μέσα στὴν σύγχρονη διεθνή πραγματικότητα.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ διαγγέλματος τοῦ Προέδρου τῶν Η.Π.Α. Ἀϊζενχάουερ ἐπ' ευκαιρία τῆς Διεθνούς Ναυτιλιακῆς Ἡμέρας καὶ τὴν ἀπονομὴν διπλωμάτων εἰς ἐξέχοντα μέλη τῆς ὁργανώσεως, ὁ πρέεδρος τοῦ «Προπέλλερ Κλάμπ» Πειραιῶς κ. Τράουτμαν, παρουσίασε τὴν ὁμιλήτρια, ἡ ὁποία, ὕστερα ἀπὸ μιὰ μικρὴ εὐχαριστήριον εἰσήγηση, ὠμίλησε ἀνευ χειρογράφου, ἀγγλιστί. Ἰδοὺ τὰ κυριώτερα σημεῖα σὲ περιληπτικὴ ἀπόδοση ἀπὸ τὴν μαγνητοφώνηση τῆς ὁμιλίας.

Ἡ Ἑλλάς εἶναι σήμερα μιὰ ἰδιότυπη γεωγραφικὴ ἐνότης σὲ μιὰ σημαντικὴ γωνία τῆς γῆς. Ποῦ ἄλλοι μπορεῖ κανεὶς νὰ συναντήσῃ μιὰ πραγματικὰ δημοκρατικὴ χώρα μ' ἕναν πραγματικὰ δημοκρατικὸ βασιλέα; Ταξιδεύοντας ἀνατολικά, θὰ πρέπει νὰ κάνουμε σχεδὸν δλόκληρο τὸν γύρο τῆς Γῆς γιὰ νὰ συναντήσουμε ἕνα παρόμοιο φαινόμενο.

Εἴμαστε μόνον, τριγυρισμένοι ἀπὸ ἕνα πληθὸς κινδύνους, με διάφορα ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα γύρω μας, ἀλλὰ καλύτερα κι' ἀλλὰ χειρότερα. Εἴμαστε τμήμα, ἕνα πολύτιμο τμήμα, τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου κι' ἕνα ἀκροπύργιο τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ Δυτικοῦ τρόπου ζωῆς.

Δὲν γνωρίζω ἂν προσφέρουμε θάσεις στρατιωτικῆς, ἀλλ' εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἀποτελοῦμε οἱ ἴδιοι μιὰ σημαντικὴ δάση ἠθικοῦ δόλιμοῦ, πού συγκρατεῖ καὶ διατηρεῖ τὰ ὅσα ἐδημιουργήσαμε καὶ τὰ ὅσα ἐπολεμήσαμε γιὰ νὰ κρατήσουμε ἀκέραια.

Οἱ λέξεις μας ἔχουν οὐσιαστικὸ νόημα

Οἱ λέξεις «δημοκρατία», «δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου» κλπ. χρησιμοποιοῦνται κατὰ κόρον

τοῦτο τὸν καιρὸ, ἀλλὰ στὴν χώρα μας εἶναι λέξεις με οὐσιαστικὸ περιεχόμενο. Εἴμαστε ἕνας ἀληθινὸς καὶ γνήσιος κρίκος στοὺς ἰδεολογικοὺς τουλάχιστον δεσμοὺς τῶν ἰδανικῶν πού συνδέουν τὰ Δυτικὰ κράτη μεταξύ των. Κι' ὅμως ἡμεῖς, πού συνηθίσουμε νὰ βλέπουμε τὰ πράγματα ἔτσι καθαρά, θρῆσκώμαστε συχνὰ σὲ ἀδυναμία νὰ ἐρμηνεύσουμε, κυρίως στοὺς νεώτερους, πού μᾶς κατακλύζουν μ' ἐρωτήματα, ἀρισμένες θασικὲς ἀντιγινωμίες πού παρουσιάζονται σήμερα στὴν παράταξη τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου.

Σ' αὐτὸ τουλάχιστο τὸ σημεῖο οἱ ἀντίπαλοί μας μοιάζουν πρὸ εἰλικρινεῖς. Δίνουμε τὴν ἐντύπωση πὺς ἔχουμε πρὸς ἀποδεχθῆ ἀπὸ καιρὸ τὸ δικαίωμα τῶν ἄλλων, τῶν ἀντιπάλων μας, τῶν Ἀνατολικῶν, νὰ χρησιμοποιοῦν μεγάλα λόγια ὅποτε κι' ὅπως τοὺς συμφέρει. Αὐτὸ πού ἡμεῖς λέμε «υποδούλωση», ὅπως στὴν περίπτωση τῆς Οὐγγαρίας, αὐτοὶ τὸ λένε «ἀπελευθέρωση», κι' ὅμως κι' αὐτὸ τὸ συνηθίσουμε. Κάθε ἀπάθεια ὑποταγῆς, κάθε πρᾶξη θίας, ἡμεῖς τὴν θεωροῦμε ὡς μιὰ φυσικὴ ἐξέλιξη μιᾶς σειρᾶς προσπαθειῶν πού ἄρχισε ἤδη οὐσιαστικά, στίς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος μας. Δὲν χρειάζεται οἱ ἄλλοι νὰ μᾶς ἐξη-

γήσουν τί ἐπιδιώκουν. Μᾶς τὸ εἶπαν μιὰ καὶ καλὴ, ξεκάθαρα. Ἐπιδιώκουν νὰ κατακτήσουν τὸν κόσμον, καὶ προχωροῦν σ' αὐτὴν τοὺς τὴν ἐπιδίωξη με ὑπομονή, ἐπιμονὴ καὶ ἐξυπνὴ προπαγάνδα.

Ἡ κακομεταχείριση τῆς δημοκρατίας

Ἀλλὰ ἡμεῖς, ἀπὸ τὴν δική μας τὴν πλευρὰ τί ἐπιδιώκουμε;

Θέλουμε ἀπλῶς νὰ σωθοῦμε, καὶ νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ ἐκείνους; Ἐχὼ στὸ συρτάρι μου ἑκατοντάδες γράμματα ἀπὸ νέους κυρίως ἀνθρώπους πού με ρωτοῦν: «Σὲ τί εἶναι ἐκεῖνοι διαφορετικοὶ ἀπὸ μᾶς; Τί εἶναι ἐκεῖνο πού ἀποδεικνύει πὺς τὸ δικίον εἶναι με τὸ μέρος μας;»

Βέβαια ἡμεῖς ἐδῶ, οἱ παριστάμενοι, πού ἔχουμε τὸ ἐπαχθὲς προνόμιο τῆς ὁριμότητος, ἔχουμε ἀπὸ καιρὸ πεσθῇ, με βοηθοὺς εἴτε τὴν γνώση εἴτε τὸ ἐνστικτό, πού ἀκριβῶς ὁρίζεται ἡ ἀλήθεια, ἀκόμα κι' ὅταν ἐπιφανειακά τὰ γεγονότα μᾶς διαψεύδουν. Ἀλλὰ πὺς

«Ο Δυτικός κόσμος χρειάζεται μιὰ πίστη· κι' εμείς είμαστε διατεθειμένοι νὰ τὸν βοηθήσουμε νὰ τὴν ξαναβρῇ»

νὰ τὸ ἐξηγήσουμε αὐτὸ στοὺς ἄλλους, στοὺς νεώτερους;

«Ἄν ρίξουμε μιὰ ματιά στὰ τελευταῖα χρόνια θὰ διαπιστώσουμε τὴν κακομεταχείριση τὴν ὁποῖαν ὑπέστη ὁ ὅρος «δημοκρατία». Ἀπὸ μᾶς τοὺς ἰδίους καὶ τοὺς φίλους μας. «Δημοκρατικό» εἶχαμε συμφωνήσει νὰ ἀποκαλοῦμε ἕνα γειτονικό μας καθεστὼς μέχρις οὗ τὰ ἴδια τὰ γεγονότα ἀπεκάλυψαν τὴν πραγματικὴ του ὕφῃ, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς «δημοκρατίας» ὁ σύγχρονος ἑλληνισμός, σὲ σύνολό του, ἐθρήνησε ὄχι λίγα θύματα. Τεκμαίρεται πὼς εἰμῆς εἴμαστε ἐκεῖνοι πού ξερούμε ποῶ εἶναι, θεσικά, τὰ «δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου». Τεκμαίρεται ἰσχυρῶς ἔμεις ξέρομε τὴν ἀληθινὴ σημασία τῶν λέξεων, κι' ἀκόμα πὼς ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ διαφορετικὴ ἐρμηνεία τῶν λέξεων εἶναι ἐκείνη πού μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ μὴν ἀποδεχώμεθα τὴν ἐρμηνεία πού δίνουν οἱ ἀντίπαλοι. Τί εἶναι

αὐτὸ πού μᾶς χωρίζει ἀπ' τὰ Σοβιέτ; Τί εἶναι ἐκεῖνο πού μᾶς κάνει νὰ θεωροῦμε τοὺς ἄλλους ἀφάνταστα ἐπικίνδυνους; Τί εἶναι ἐκεῖνο πού μᾶς κάνει νὰ λέμε πὼς εἶναι καλύτερος ὁ θάνατος παρά ἡ ζωὴ πίσω ἀπὸ τὸ Παραπέτασμα; Εἶναι ἀκριβῶς αὐτό: ἡ ἐλευθερία. Ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου, ἡ ἐλευθερία τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἡ ἐλευθερία τῆς ἀληθινῆς δημοκρατίας, ἀκόμη καὶ ἡ «μικρὴ ἐλευθερία», αὐτὴ πού ζῇ στὶς λεπτομέρειες, στὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων.

Οἱ νέοι χρειάζονται ἰδανικά. Δὲν τρέμουν

Θυμάμαι, ὅταν πῆγα στὴν Μόσχα, μαζί με ἄλλους Ἑλληνες δημοσιογράφους μιὰ ἐνδιαφέρουσα συζήτηση πού εἶχα μὲ ἕναν Ρώσου συνάδελφο. Ἦν διὰφωνία μᾶς ἦταν σχετικὰ μὲ τὸ πότε πρέπει νὰ πηγαίνει κανεὶς στὸν

ὁδοντοίατρο. Ἐκεῖνος ἰσχυρίζετο πὼς ἡ ἐπίσκεψη στὸν ὁδοντοίατρο μὴν σοῦ πονέσῃ ἰσὺ δὸντι εἶναι ὑποχρεωτική, γιατί ἕνας πονόδοντος μπορεῖ νὰ ἔχη περιπλοκὲς πού μετὴν σειρά τους θὰ ἔχουν ἀντίκτυπο στὴν ἐργασία τοῦ ἀτόμου καὶ συνεπῶς στὴν κρατικὴ παραγωγή. Ἐγὼ, ἀντιθέτως, ἐπέμενα, καὶ ἐτιμῆν ἀκόμη, πὼς στὸν ὁδοντοίατρο πηγαίνει κανεὶς ὄχι μόνον ἐὰν τοῦ πονάει τὸ δόντι του, ἀλλὰ καὶ ἐὰν τὸ ἐπιθυμῇ. Αὐτὸ τὸ βασικὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διατηρῇ τὸν πονόδοντό σου ὅσο σ' ἀρέσει ἦταν κάτι πού ἔδινε μὴν μποροῦσε νὰ συλλάβῃ ὁ νεαρός Ρώσος συνάδελφος.

«Οἱ εἰμῆς πού θοισκόμαστε ἐδῶ τούτῃ τῇ στιγμῇ συμφωνοῦμε πὼς μᾶς περιβάλλουν κίνδυνοι μεγάλοι, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἐπίσης συμφωνοῦμε πὼς κἀναμε τὸ πᾶν γιὰ ν' ἀποτρέψουμε αὐτοὺς τοὺς κινδύνους.

Αὐτὸ εἶναι ἕνα τραγικὸ λάθος μὲ μοιραίες, ἴσως, συνέπειες. Μιλάμε συνεχῶς γιὰ τὸν ἀντίπαλο, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του προσπαθοῦμε νὰ τρομάξουμε τοὺς νέους. Μὰ οἱ νέοι δὲν φοβοῦνται τὴν φρίκη οὔτε παραδειγματίζονται ἀπὸ τὴν περιγραφή τῶν ἐγκλημάτων. Ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι γεμάτη ἐγκλήματα καὶ τὸ καλύτερο πού ἔχει νὰ κάνει κανεὶς, εἶναι νὰ τὰ ξεχνᾷ, ἂν ἐλθουμε νὰ προχωρήσουμε σωστά.

«Ὅχι, οἱ νέοι δὲν φοβοῦνται τὴν φρίκη, δὲν τρέμουν τὸν τρόμο. Δὲν σκιάζονται κἂν οὔτε ἀπὸ τὸν πόλεμο. Ἐνὰ φοβοῦνται: τὸ κεῖνός. Οἱ νέοι χρειάζονται μιὰ πίστη, χρειάζονται ἰδανικά. Τὸ πρόσφατο παράδειγμα τῆς Ἰαπωνίας θὰ ἔπρεπε ν' ἀποτελέσῃ ἕνα τοῦλάχιστο διδάγμα.

Δὲν ἀπαντήσαμε στὸν Κροῦτσσεφ

Περνάμε μιὰ περίοδο εἰρήνης. Δηλαδή νομίζουμε ὅτι τὴν περνᾷμε κι' αὐτὸ εἶναι ἕνα ἄλλο κολοσιαῖο σφάλμα τῆς ἐποχῆς μας. Ἐκεῖνοι, οἱ ἀντίπαλοι, δὲν ἰσχυρίζονται πὼς περνοῦν περίοδο εἰρηνική. Λένε, καὶ τὸ λένε καθαρά, πὼς πολεμοῦν, καὶ πὼς στὸν πόλεμο δὲν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ἔχη ἀμφιβολίες ἢ νὰ ἐκφράζῃ ἀπορίες, γιατί ὁ ἐχθρὸς εἶναι φίλος κι' ὁ ἄλλος εἶναι ἐχθρὸς. Σήμερα ὁ ἕνας καὶ τὴν ἐπαύριο ὁ ἄλλος... Στὸν πόλεμο ἕνα εἶναι τὸ μυστικό: ἡ πειθαρχία.

Ἐμείς, ἀπ' τὴν δική μας τὴν μεριά, κι' ἐρωτήσεις κάνουμε καὶ ἀπαντήσεις δὲν δίνουμε, ἢ ὅταν τίς δίνουμε, ποτὲ δὲν εἶναι ὅμοιες. Ἦμουν αὐτὸ «Παλαὶ ντὲ Σαγιό», μαζί με τρεῖς χιλιάδες διακόσιους ἄλλους συναδέλφους, κείνο τὸ περίφημο ἀπόγευμα πού μᾶς μίλησε ὁ Κροῦτσσεφ. Τὸν ἀκούγαμε καὶ καταζώμαστε κι' ἀναρωτιόμαστε: τί ἀνθρώπος εἶναι αὐτός, καὶ πὼς τολμάει νὰ μᾶς μιλήσῃ σὲ τέτοια γλώσσα; Ἀλλὰ σὲ τέλος καταλάβαμε πὼς δὲν μιλοῦσε σὲ μᾶς κι' οὔτε εἶχε ἐρθεῖ ἐκεῖ μπροστὰ μᾶς γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουμε ἔμεις. Πενήντα συσκευὲς τηλεοράσεως μετέδιδαν τὰ ὅσα μᾶς ἔλεγε στοὺς δικούς του τοὺς ἀνθρώπους, στὴν Κεντρικὴ Εὐρώ-

πη, στὴν Ρωσία. Κι' εἴμαστε ἐκεῖ, ἔμεις, καὶ τὸν ἀκούγαμε νὰ λέῃ τί θὰ μᾶς κάνῃ! Κι' ἀναρωτήθηκα: ἔμεις δὲν θ' ἀπαντήσουμε;

Κι' ὅμως δὲν ἀπαντήσαμε. Ἀφήσαμε ἀναπάντητο ὅλο αὐτὸ τὸ κύμα τῆς τριώρης προπαγάνδας πού διαχύθηκε στοὺς αἰθέρες κι' ἔφτασε στὶς χιλιάδες τῶν ἀνθρώπων πού ἀνέχονται ἕνα ἰδανικὸ καὶ πού συχνὰ καταλήγουν νὰ λένε: «Γιὰ τί ὄχι; Γιατί νὰ μὴν ἀκολουθήσουμε αὐτούς, πού τουλάχιστον δείχνουν πὼς ξέρουνε τί θέλουνε;»

Τὸ χειρότερο δῆλημα: τὸ ἰδεολογικὸ κενό

Πράγματι, ἔμεις οἱ Δυτικοί, δὲν μοιάζουμε σὲ τὸ μυαλό μᾶς σήμερα τίποτα περισσότερο ἀπὸ ἕνα πλῆθος ἀντιγνώμιες, φόβους, ἔγνοιες καὶ ὑστερικές στιγμιαίες ἀναλαμπές. Ἀκόμη καὶ τοὺς ἐσωτερικούς μας κινδύνους, ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, τοὺς ἀντιμετωπίζουμε μόνον στὶς παραμονές τῶν ἐκλογῶν.

Πὼς νὰ πείσῃ κανεὶς τοὺς σημερινούς νέους, ὅταν οἱ ἴδιοι βλέπουν γύρω τους νὰ διαπράττονται, σὲ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰδίας ἐκείνης ἐλευθερίας γιὰ τὴν ὁποῖαν κι' ἔμεις οἱ «Ἕλληνες κι' ἑσεῖς οἱ Ἀμερικανοί» κάποτε πολεμήσαμε, ἐγκλήματα ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς φίλους; Ὑπάρχουν στὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα σήμερα, νέα παιδιὰ δεκατεσσάρων, δεκαπέντε, δεκάξι ἐτῶν πού ἔχουν τὴν ἐντύπωση πὼς κι' ὁ Δυτικὸς Κόσμος χρησιμοποιεῖ τὸ ψέμα μὲ τὴν ἰδία εὐκολία ὅπως κι' ὁ Ἀνατολικός. Ὅχι, δὲν πέρασαν ἀκόμη, δὲν θέλουν νὰ περάσουν στὴν ἄλλη παράταξη, ἀλλ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ἀντιμετωπίζουν ἕνα χειρότερο δῆλημα: τὸ ἰδεολογικὸ κενό. Δὲν ὑπάρχουν κἂν ἐσωτερικὰ πολιτικὰ προβλήματα γιὰ νὰ τοὺς ἀπασχολήσουν. Ὅλος ὁ κόσμος εἶναι γι' αὐτοὺς χωρισμένος σὲ δύο: ἔμεις, κι' ἐκεῖνοι, οἱ Δεξιοὶ καὶ οἱ Ἀριστεροί. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ κίνδυνοι πού μᾶς περιβάλλουν εἶναι τὸ ἴδιο σημαντικοί, ὅταν προέρχονται ἀπὸ τὴν Δύση, ὅσο καὶ ὅταν προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀνατολή.

Ἡ χώρα μας — χώρα τῆς μεγάλης ἀλήθειας

Εἰς ἐκεῖ, σὲ μέγαρο Σαγιό, συχνὰ ἀντιμετωπίζουμε ἐρωτήσεις ἀπὸ νέους ἑξυπνοὺς συναδέλφους πού ἀνήκουν σὲ κράτη τοῦ Παραπετάσματος. «Πέστε μᾶς», μᾶς ρωτοῦσαν. «Σὲ τί διαφέρουμε ἔμεις κι' ἑσεῖς. Σὲ τί πιστεύετε ἑσεῖς;» Καὶ μὲς προσφέραμε μικρές, σύντομες, συγκρούμενες ἀλήθειες πού κάθε μιὰ εἶχε κοντὰ τῆς κι' ἕνα «ἀλλά».

Μὰ ἡ χώρα μᾶς εἶναι ἡ χώρα τῆς μεγάλης ἀλήθειας, κι' αὐτὴν περιμένουμε ἀπ' ὅλους νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ἐκφράσουμε καὶ πάλι, ἐδῶ σ' αὐτὸν τὸν τόπο τῶν μεγάλων ἰδανικῶν. Ὁ Δυτικὸς κόσμος χρειάζεται μιὰ πίστη. Κι' ἔμεις ὁ στέργος κρικός του, εἴμαστε καὶ πάλι διατεθειμένοι νὰ τὸν βοηθήσουμε νὰ τὴν ξαναβρῇ. ■■

Τὰ ἐσώρουχα μέ τὴν διεθνὴ φήμη

'Atdis

Η ΤΕΛΕΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΡΟΥΧΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΕΛΑΣΤΙΚΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΤΑΣ ΠΛΕΞΕΙΣ

Κομψότης, Ὑγεία, Ἀνεσις

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

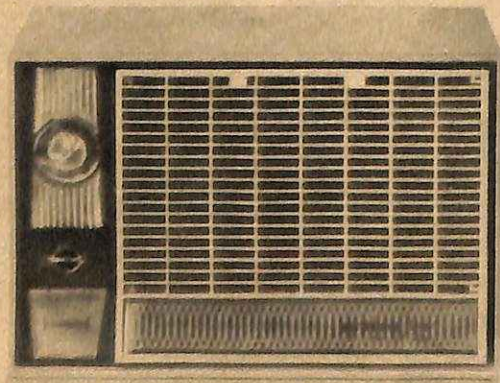
ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Τὴν ἐρχόμενη ἐβδομάδα

100 ΣΕΛΙΔΕΣ

**Δροσιὰ
μὲ ἐλάχιστα
χρήματα!**

Τὸ ἰδεώδες μηχανήμα
γιὰ τὸ κλίμα μας, φορητόν·
συνδέεται ἀπλῶς σὲ πρίζα.

WRIGHT

PORTABLE
AIR COOLERS

Γενικὴ Ἀντιπροσωπεία

Γ. Π. ΓΟΥΝΑΡΑΣ ΟΔΟΣ ΚΑΡΥΤΣΗ 1 ΤΗΛ. 35-552, 23-185

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ

Η «ΧΡΕΩΚΟΠΗΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ» ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

Ο κ. Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΥΖΗΤΕΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΔΥΟ ΝΕΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Μια συζήτηση με τους νέους είναι πάντα ευπρόσδεκτη. 'Ακόμη και με τους νέους που διεκδικούν τη δάφνη του λογοτέχνη και που είναι ιδιαιτέρως «όξυχολοι». Θά το κάμω, λοιπόν, ευχαρίστως, διότι νομίζω ότι παρουσιάζει γενικώτερο ενδιαφέρον. 'Αφορμή μου δίνουν οι αντιδράσεις δύο νέων —του ποιητού κ. Ν. Φωκά και του ποιητού και πεζογράφου κ. Π. Τακοπούλου— στο άρθρο μου για τόν «λογοτεχνικό συνωστισμό», που δημοσιεύθηκε στο 241 τεύχος των «Εικόνων».

Η «θέσις» του άρθρου εκείνου ήτο: ότι σε καμμιαν άλλη χώρα δεν εκδίδονται μέσα σ' ένα χρόνο τόσα βιβλία με λογοτεχνικές αξιώσεις, όσα στην 'Ελλάδα: ότι το φαινόμενο αυτό είναι νοσηρό· ότι το μέγιστο μέρος της «λογοτεχνικής» αυτής παραγωγής δεν διαβάζεται ούτε από τους έξαιμματος συγγενείς των συγγραφέων, διότι αποτελεί αποθήωση του παραλογισμού και της εξωφρενικότητας· και ότι κανένας «καθιερωμένος» δεν ήμπορεί να φράξη το δρόμο της αναγνωρίσεως σ' ένα πραγματικό τάλαντο.

Υπογράμμιζα ιδιαιτέρως ότι βρίσκομαι «έξω από τόν κοχλάζοντα λέβητα τών λογοτεχνικών παθών», πράγμα που αποτελεί προϋπόθεση αντικειμενικότητας. Και έγραφα έντελώς απρόσωπα. 'Ανέλυα ένα φαινόμενο, που κατά τη γνώμη μου έχει δυσάρεστες —ψυχολογικές και ήθικες— επιπτώσεις και προσπαθούσα ν' ανεύρω τὰ αίτια του. Οί αντιδράσεις τών νέων, που έχω τώρα υπ' όψιν μου, δεν με εκπλήσσουν. Με λυπούν όμως, διότι αποδεικνύουν ότι το κακό είναι πολύ βαθύτερο.

Ο κ. Ν.Φ. —ποιητής—στην απαντητική επιστολή του θεωρεί την παρέμβασή μου «απρόσκλητη» και «άνευθυνη»· παρέμβαση ενός «ξένου». Και μόνον αυτό αρκεί για ν' αντιληφθί κανείς την νοοτροπία, από την οποία κατέγονται οι «πνευματικοί» αυτοί άνθρωποι. Πρέπει να πάρης την άδεια τους για ν' άσχοληθής με τὰ δημιουργήματά τους. Και δεν σου τη δίνουν, έκτός αν έχης εκδώσει καμμιά ποιητική συλλογή — κι άς μὴν πουλήθησαν από αυτή ούτε τρία αντίτυπα. Τό ότι δεν ελσαι «αντίτεχνός» τους και δεν ανήκεις σε καμμιά από τις θηριωδώς άλλαλοσπαρασσόμενες κλίκες τους άποτελεί μειονέκτημα κατά τη γνώμη τους...

Μήπως όμως άντελήφθη τό πνεύμα του άρθρου; Τό βλέπει ως «έπέμβαση υπέρ τών καθιερωμένων» ως «συνηγορία υπέρ μιάς χρεωκοπημένης γενιάς». Είναι όμως συνηγορία υπέρ τών καθιερωμένων οι διαπιστώσεις μου ότι αυτοί «δεν είναι αναμάρτητοι», ότι «έχουν τὰ συμφέροντά των, τας άδυναμίας των, τις κλίκες των», ότι «έχουν και την ραθυμία της ήλικίας και της επιτυχίας» και ότι «διέπραξαν έως τώρα όχι όλίγα όλισθήματα ως κήσορες της πνευματικής ζωής»; Κάποιοι ικανότητα να καταλαβαίνουν τὰ πεζά που διαβάζουν πρέπει, νομίζω, να έχουν και οι ποιηταί.

Και έπειτα, τί θα πη «χρεωκοπημένη γενιά»; Κάθε γενεά προσφέρει, δι.τι μπορεί. Και ή γενεά τών «καθιερωμένων», ή γενεά του μεσοπολέμου, προσέφεραν όχι όλίγα. Δέν θ' αναφέρω όνόματα και δεν όμιλώ pro domo sua — διότι, έπαναλαμβάνω, δεν είμαι λογοτέχνης. 'Η πλήρης άρνησή της όμως άποτελεί ίστορικόν παραλογισμό. 'Ο άρνητισμός τών νέων είναι δημιουργικός, όταν έχη τόν χαρακτήρα της άμιλλας: 'Εμείς θα γίνουμε καλύτεροι από τούς προκατόχους μας. 'Αλλιώς οδηγεί στην όμφαλοσκοπία. Και έχουμε, δυστυχώς, πληθωρικά δείγματα της θλιβεράς αυτής έκτροπής.

Ο κ. Ν. Φ. γράφει στην επιστολή του: «'Η 'Ελλάς μετά τόν πόλεμον δεν κατέκτησε μόνο τό ρεκόρ τών λογοτεχνικών βιβλίων. Κατέκτησε και πολλά άλλα. Και ιδού μερικά: Τό ρεκόρ της ήθικης καταπτώσεως, τό ρεκόρ του πνευματικού κομπορμιισμού, τό ρεκόρ της όπισθοδρομικότητας» (τό «μ» με η). Τό ρεκόρ; 'Οχι δά. 'Η 'Ελλάς πάσχει από πολλά δεινά. Δέν είναι όμως ούτε ή πιό ήθικά πεσμένη χώρα του κόσμου, ούτε ή πιό όπισθοδρομική. 'Όσον άφορά τόν «κομπορμιισμό», που τόν αναχαράζουν σαν τσίκλα μερικοί, αυτός υπάρχει λίγο-πολύ σε κάθε κοινωνία. 'Η περιφρόνηση της φυλής σου και του τόπου σου —ή άδικη— δεν οδηγεί πουθενά.

Αυτά τὰ άνύπαρκτα «ρεκόρ» επικαλείται ο κ. Ν. Φ. για να εξηγήση τόν «λογοτεχνικό συνωστισμό». Οί νέοι —γράφει— αισθάνονται την ανάγκη της άξιοπρεπείας. Και έπειδή «δεν τήν βρίσκουν στον άέρα που αναπνέουν, στρέφονται να τή βρουν μέσα τους, προβάλλοντάς την σε στίχους για να στηρίξουν τό δικό τους, άτομικό πρώτα άπ' όλα αυτοσυναίσθημα και τών άλλων κατόπι. Γιατί σήμερα όποιος πιάνει να γράψη στίχο και μάλιστα τόσο άφιλόκερδα, άφού ή λογοτεχνική παραγωγή δεν αγοράζεται και ούτε

καταξιώνει, δεν σημαίνει άναγκαστικά ότι πιστεύει στο τάλντο του. Πιό δίκαιο, νομίζω, θα ήτανε να πιστέψουμε ότι, έστω άσυνείδητα, αγωνίζεται για την άποκατάσταση της προσωπικής του άξιοπρεπείας και της άξιοπρεπείας του έρμου αυτού πλανήτη, που ίσως έδώ στην 'Ελλάδα να δοκιμάζεται περισσότερο από άλλου. Τέχνη μεταξύ πολλών άλλων σημαίνει άσφαλώς και άξιοπρέπεια. 'Από τό σημείο αυτό και πέρα τί πιό φυσικό οι νέοι λογοτέχνης και καλλιτέχνες να διαθέτουν τό θυμικό τους πότε για να γράψουν άσχημα ποιήματα, πότε για να ξεθυμάνουν πάνω στους καθιερωμένους, σφαιρικά και πλήρη σύμβολα ενός ήθικού ξεπεσμού, που παίρνει πόζα ύπεροχής;».

'Εδώ έχουμε μιá δλόκληρη θεωρία, την όποία μετριοφρονέστατα ο κ. Ν. Φ. χαρακτηρίζει «άνώτατα μαθηματικά» και πολύ θαθεία, που απαιτεί «μείζονα μόχθο» για να τήν συλλάβη κανείς. Τά πράγματα, δηλαδή, συνέβησαν ως έξης: 'Η 'Ελλάδα κατρακύλησε ως την τελευταία βαθμίδα της σκάλας του κακού. Τό είδαν αυτό όλοι οι όμοιοι του κ. Ν. Φ. και για να σώσουν την άτομική τους «άξιοπρέπεια», την χώρα και τόν «έρμο πλανήτη» ρίχτηκαν στην ποίηση, άνεξάρτητα από τό αν έχουν τάλντο ή όχι. Και γράφουν —τί πιό φυσικό;—, ό,τι τους κατέβη και κάπου-κάπου διαμελίζουν και ένα «καθιερωμένο», έτσι για να «ξεθυμάνουν»...

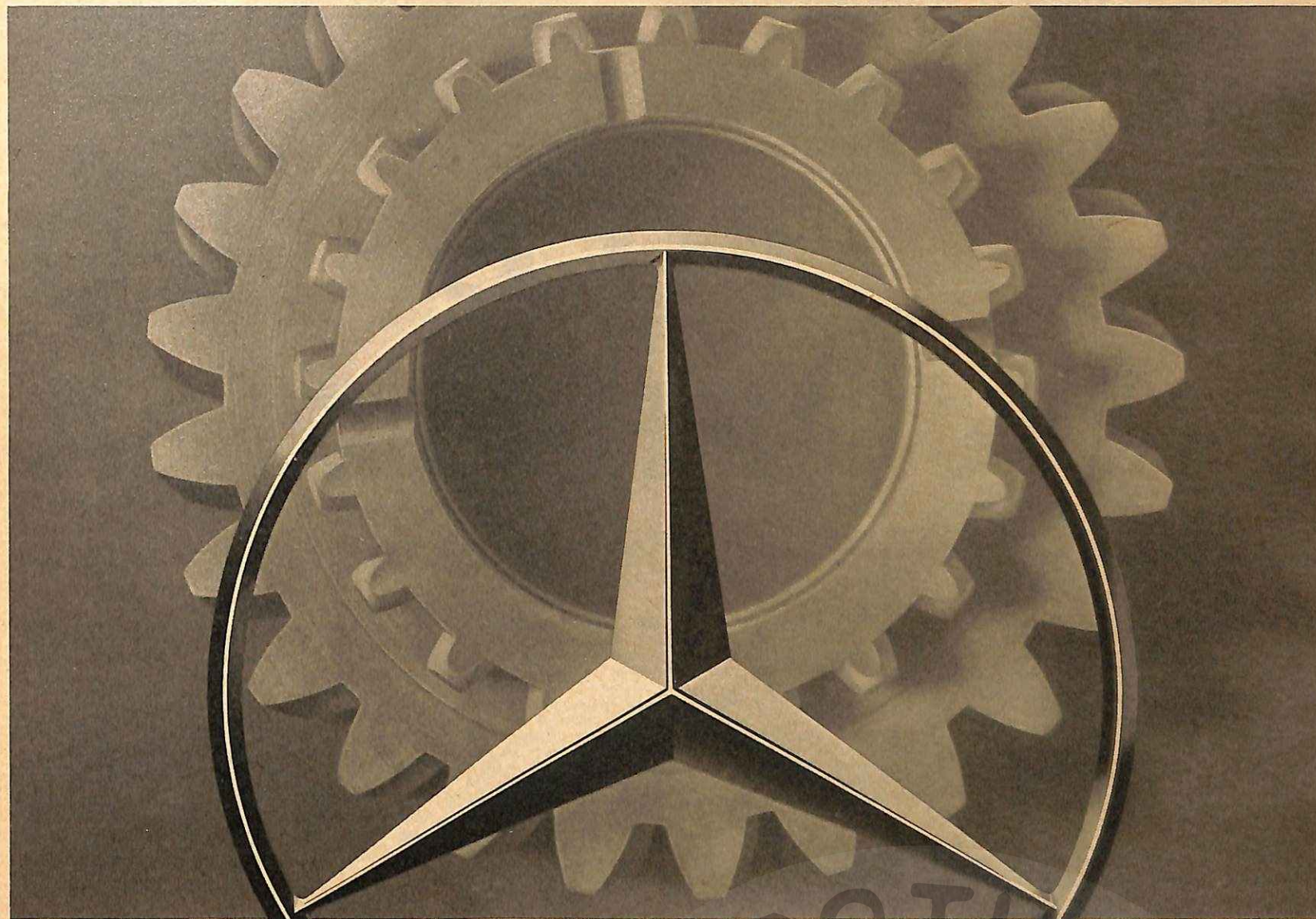
Είλικρινά λυπούμαι διότι έγιναν άφορμή για να πληροφορηθί τό εύρύτερο κοινό πώς «σκέπτονται» μερικοί νέοι «πνευματικοί άνθρωποι» για τὰ προβλήματα της κοινωνίας, τὰ κίνητρα της τέχνης και την άποστολή τών λογοτεχνών. Βλέπω ότι ή εκζήτηση του παραλογισμού, έν όνόματι της τέχνης, αφήνει βαθύτερα ίχνη στην συλλογιστική ικανότητα τών θιασωτών της. Διότι κάθε «απρόσκλητος», «άνευθυνος» και «ξένος» θα ρωτήσει: Πώς κύριοι —με τάλντο ή χωρίς τάλντο— σώζετε την άξιοπρέπεια του έαυτού σας, της χώρας σας και του «έρμου πλανήτη» μας γράφοντας πράγματα που κανένας δεν διαβάσει, διότι σε κανένα δεν προσφέρουν την παραμικρή αισθητική συγκίνηση;

'Η τέχνη, άφ' ότου υπάρχει, έχει διπλή άποστολή: 'Ατομική και κοινωνική. Και ό άνθρωπος τών σπηλαίων, που έζωγράφισε τάρανδους ή έχόρευε γύρω από μιá φωτιά, δεν εξέφραζε μόνο τόν έαυτό του· έπικοινωνούσε και με τούς όμοίους του ή έπεδίωκε άλλους (θησκευτικούς και μαγικούς) σκοπούς, που δεν ήσαν άπομονωμένοι από τό περιβάλλον, στο όποίο ζούσε. Σείς άδιαφορείτε για τό κοινό, ταυτόχρονα όμως πιστεύετε ότι σώζετε την «άξιοπρέπεια» του πλανήτη και ίσχυρίζεσθε ότι αισθάνεσθε «βαθύτερο πόνο» για όλα. Αυτή όμως τη λογική μόνο στα φρενοκομεία τη συναντά κανείς...

Ο δεύτερος από τούς επιστολογράφους —ο κ. Π. Τ.— δεν παίρνει τόσο «θαθεία είσπνοή». Δεν κατορθώνει και αυτός να καταλάβη ένα άπλό πεζό κείμενο — άφού ίσχυρίζεται ότι κατά τό άρθρο μου «οί νέοι 'Ελληνες λογοτέχνες προσφέρουν έτησίως ένα μίνιμουμ 2.000 βιβλίων», ενώ έγώ γράφω ότι «εις 2.000 κατά μέσον όρον άνέρχονται έτησίως τὰ ριπτόμενα εις την αγοράν πάσης φύσεως «πρωτότυπα» έλληνικά έργα» και ότι «από αυτά τὰ 65 - 75% είναι λογοτεχνικά». Ο κ. Π. Τ. περιορίζεται σ' ένα σημείο: αναλαμβάνει την υπεράσπιση της πνευματικής έλευθερίας, παίρνοντας κατά γράμμα την παρατήρησή μου ότι «τὰ κατασκευάσματα, που προσφέρονται ως επί τό πλείστον εις τό κοινό, θα έπρεπε να επισύρουν ποινικάς ευθύνες», διότι αν έδιαβάζοντο θα χαλούσαν τό μυαλό του κόσμου, αλλά ότι «ευτυχώς τό κοινό γνωρίζει ν' άμύνεται» και έμπιστεύεται τις ποιητικές συλλογές τών εξάλλων στα τρωκτικά, που λυμαίνονται τις αποθήκες τών βιβλιοπωλείων. Ο κ. Π. Τ. συμπεραίνει ύστερα από αυτά: Να δάλουμε, λοιπόν, χειροπέδες στους νέους ποιητάς. —Χειροπέδες; 'Οχι. Ζουρλομανδύες όμως, για όσους από αυτούς είναι κακοί ποιηταί, χρειάζονται. Παράδειγμα ο Σονίδης της Θεσσαλονίκης, που αν του τόν είχαν φορέσει δεν θα γινόταν φονιάς...

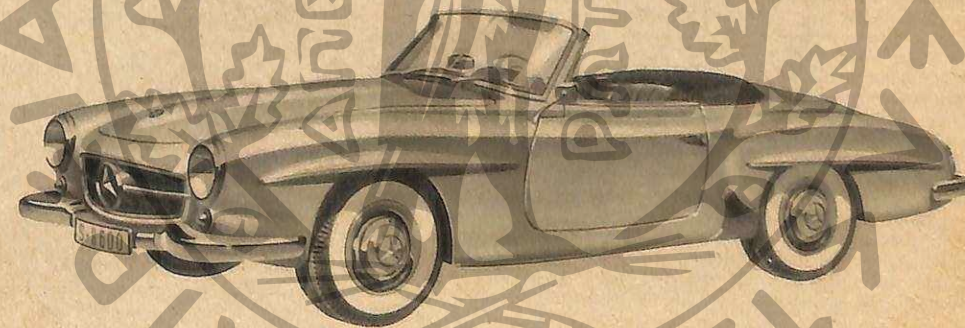
Σονίδης

Ποιότης - καί ποίοι οί συντελεσταί της.

Προσεκτική κατασκευή

Κατά την κατασκευήν μιās Μερσεντές-Μπένζ καταβάλλεται ή αυτή φροντίς καί προσοχή διά κάθε τμήμα του αύτοκινήτου, άσχετώς εάν πρόκειται διά τήν διάσημον καροσσερί Ζιντελφίγκερ, τόν έξαιρετικής άξίας κινητήρα ή τήν πλέον άσήμαντον βίδαν. 'Η άκρίβεια αυτή έχει ως αποτέλεσμα τήν άσύγκριτον ποιότητα εις κάθε λεπτομέρειαν, εις σταθερότητα καί άσφάλειαν, που καθιστούν τήν άνετον οδήγησιν μιās Μερσεντές-Μπένζ πραγματικήν άπόλαυσιν.

MERCEDES-BENZ

ΜΙΑ ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΠΛΑΚΑ
ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΤΩΡΑ
ΟΤΙ ΛΑΜΠΡΥΝΕΙ ΑΚΟΜΗ ΠΙΟ ΠΟΛΥ
ΤΙΣ ΛΑΜΠΡΟΤΕΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΘΕΪΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ

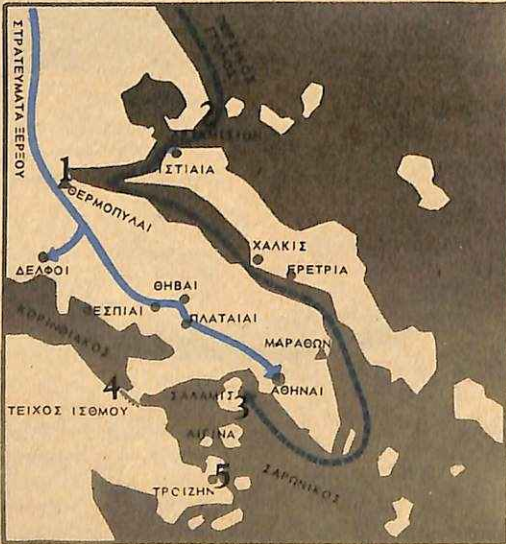
«Κάποιος Θεός μίλησε με τη γλώσσα του Θεμιστοκλέους»

Μια ανεπίγραφη μαρμάρινη πλάκα, που επί 28 χρόνια από της ανευρέσεώς της έμενε κρυμμένη σ' ένα ταπεινό φτωχόσπιτο της Τροιζήνος, γίνεται τώρα αίτια να καταληφθούν από συγκίνηση οι άπανταχοῦ της γῆς ιστοριοδίφες και να αναθεωρηθούν απόψεις επί χιλιετηρίδης έδραιωμένες σε σεδάσμια κείμενα. Γιατί τα μισοσθισμένα γράμματα αὐτῆς τῆς πλάκας δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ κοσμοϊστορικὸ ψήφισμα τῶν Ἀθηναίων, ἔμπρὸς στὸν θανάσιμο κίνδυνο τῶν κατερχομένων περσικῶν στρατευμάτων τὸ 480 π.Χ. Γιά πρώτη φορά τίθεται ἔτσι στή διάθεση τῶν συγχρόνων μελετητῶν τὸ ἀκριδὲς κείμενο τοῦ ψηφίσματος, πού ἐπέτυχε ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἀποκαλύπτονται ἀγνώστες μέχρι σήμερα λεπτομέρειες γιὰ τὴν ἐκκένωση τῆς Ἀττικῆς καὶ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς πλημμυρίδας τοῦ Ξέρξη. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μέγιστο μάθημα εὐτυχίας, φρονήσεως, ἐγκαρτερήσεως καὶ μεγαλοψυχίας πού δίνει στοὺς ἐπιγενομένους, περιέχει ἀκόμη ἕνα δίδαγμα πού θὰ πρέπει νὰ τὸ σημειώσουν οἱ Νεοέλληνες. Γιατί, ἀντίθετα ἀπὸ ὅ,τι μέχρι σήμερα πιστευόταν, ἀποδεικνύεται τώρα ὅτι οἱ νικηταὶ τῆς Σαλαμίνος δὲν ἔδρασαν μὲ ἀποφάσεις τῆς τελευταίας στιγμῆς, ἀλλὰ κατόπιν πολυμελετημένου στρατηγικοῦ σχεδίου. Ἡ ναυμαχία τοῦ Ἀρτεμίου εἶχε αποφασισθῇ πρὶν πλησίον ὁ Ξέρξης στήν Ἑλλάδα καὶ οἱ στρατιῶτες τοῦ Λεωνίδα προέβλεπαν τὴ θυσία στὴς Θερμοπύλες.

Ἡ ἀνακάλυψη τοῦ κοσμοϊστορικοῦ αὐτοῦ κειμένου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξαρτήθηκαν τὸ 480 π.Χ. ἡ συντριβὴ τῶν βαρβάρων, ἡ ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων, ἡ σωτηρία τοῦ πολιτισμοῦ καὶ οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀναπτύξη τῆς κλασσικῆς ἀκμῆς κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ Περικλέους, ἔγινε γνωστὴ ἐπίσημα στὶς ἀρχὲς Ἰουνίου μὲ ἀνακοίνωση πού εἶχαν συντάξῃ στὸ ὑπουργεῖο Παιδείας ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας καθηγητὴς κ. Παπαδημητρίου, ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν κ. Μάρκελλος Μιτσός καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασικῶν Σπουδῶν κ. Εὐγένιος Βάντερπουλ, σὰν ἐκπρόσωπος τοῦ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Πενσυλβανίας κ. Μιχαὴλ Τζέιμσον, πού εἶχε τὴν τύχη νὰ προσέξῃ τὴν μαρμάρινη στήλη πού ἀναγράφει τὸ ψήφισμα, κατὰ τὸ 1959, στὸ προσωρινὸ «Μουσεῖο» τῆς συγχρόνου Τροιζήνος καὶ νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἐξαιρετικὴ τῆς ἀξία, ὅταν κατὰ τὴν ἐπιστροφή του στήν Ἀμερικὴ ἐμελέτησε τὸ ἀντίγραφό της, πού εἶχε πάρει μὲ τὴν συνεργασία τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἀνωτέρων Σπουδῶν τοῦ Πρίνστον κ. Μπένζαμεν Μέρριτ.

Ἐπειδὴ ὁ καθηγητὴς Τζέιμσον —πού σύμφωνα μὲ τὰ διεθνῶς καθιερωμένα ἀνέλασε τὴν ἐπιστημονικὴ δημοσίευση τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς— εἶχε ἀκόμη ἀμφισβητήσεις γιὰ ὀρισμένα γράμματα τῆς μαρμαρινῆς στήλης, ἐκρίθη ἐπιβεβαιωμένο, γιὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ μελέτῃ της, νὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τὴν Τροιζήνα προσωρινά στὸ Ἐπιγραφικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν. Ἡ μεταφορά τοῦ περιφήμου ψηφίσματος ἔγινε μὲ τὴν φροντίδα τοῦ Ἐπιμελητοῦ Ἀρχαιοτήτων Ἀττικῆς κ. Βα-

σιλείου Πετράκου στὶς 2 Ἰουνίου, ὅποτε τὴν παρέλαβε ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν κ. Μάρκελλος Μιτσός καὶ τὴν ἐπρωτοκόλλησε μὲ τὸν ἀριθμὸ 13.330. Στὴν νέα θέση τῆς ἤλεγξε, στὶς ἀρχὲς Ἰουνίου, τὸ κείμενό της γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ὁ καθηγητὴς Βάντερπουλ, σύμφωνα μὲ ὑποδείξεις τοῦ καθηγητοῦ Τζέιμσον, πού βρίσκεται ἀκόμη στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες καὶ προστοιμᾷ τὴν ἐπιστημονικὴ δημοσίευση τοῦ κοσμοϊστορικοῦ ψηφίσματος. Μὲ τὴν προσεχὴ αὐτὴ δημοσίευση, πού θὰ γίνῃ περίπου ὅσπερ ἀπὸ δύο μῆνες στὸ 2ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Hesperia» τοῦ 1960, ὁ κ. Τζέιμσον θὰ ἐκθέσῃ τὶς τε-

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΞΕΡΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 480 Π. Χ.: Μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῆς ἐνεπίγραφος στήλης τῆς Τροιζήνος διαπιστώνεται γιὰ πρώτη φορὰ ὅτι οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ 480 π.Χ. συγκροτήθηκαν μὲ τοὺς Πέρσες σύμφωνα μὲ στρατηγικὸ σχέδιο, πού εἶχε προγραμματισθῇ πρὶν πλησιάσουν οἱ περσικὲς δυνάμεις στήν Ἀττικὴ. 1. Τὰ στενά τῶν Θερμοπυλῶν, ὅπου θυσιάσθηκαν οἱ ἄνδρες τοῦ Λεωνίδα, μὲ ἀπόφαση πού εἶχε προβλέπει τὸ στρατηγικὸ σχέδιο τῶν Ἑλλήνων. 2. Τὸ βορειότερο ἀκρωτήριο τῆς Εὐβοίας Ἀρτεμίσιο, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν στείλει ὀρισμένους καὶ ὅχι ὅλες τὶς ναυτικές τῶν δυνάμεις, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ στόλου τοῦ Ξέρξη. 3. Τὰ στενά τῆς Σαλαμίνος, ὅπου τὸ στρατηγικὸ σχέδιο τοῦ Θεμιστοκλέους προέβλεπε τὴν κρίσιμη συγκρούση μὲ τοὺς Πέρσες. 4. Τὰ τοῖχος πού ἐκτίσθη ἀπὸ Κεγρεῶν μέχρι Λεγαίου, γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἀμύνης ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ Ξέρξη. 5. Ἡ Τροιζήν, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι ἐστεῖλαν τὰ γυναικόπαῖδά των, σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο πού εἶχε προτείνει ὁ Θεμιστοκλῆς. Ὁ Πάγων τῆς Τροιζήνος εἶχε ὀρθῶς τὸ 480 π.Χ. προσωρινὸς ναύσταθμος τῶν Ἑλλήνων.

λικές ἀπόψεις του γιὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κειμένου καὶ γιὰ τὴ σωστὴ ἐρμηνεία του καὶ θ' ἀναπτύξῃ ὅλα τὰ νέα στοιχεῖα πού προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψη τῆς πλάκας τῆς Τροιζήνος, ἐκθέτοντας καὶ τὰ προβλήματα πού δημιουργοῦνται γιὰ τὴν ἐπιστὴμὴ τῆς ἱστορίας ἀπὸ τὸ περιεχόμενό της.

Στὸ ἐξωτερικὸ ἡ πρώτη ἐπίσημη ἀνακοίνωση τῆς μεγάλῃς ἀνακαλύψεως τοῦ καθηγητοῦ Τζέιμσον ἔγινε μὲ συνέντευξή του πρὸς Ἀμερικανὸν δημοσιογράφον, ἡ ὁποία δημοσιεύθηκε στὸς «Τάιμς» τῆς Νέας Ὑόρκης, μαζὺ μὲ τὶς σχετικὲς εἰκόνες, στὶς 5 Ἰουνίου. Τὴν ἴδια μέρα ἡ πληροφορία μεταδόθηκε ἀπὸ τοὺς ξένους ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς καὶ τὸ θράδν ἐκείνης τῆς Κυριακῆς περιελήφθη καὶ στὴν ἑλληνικὴ ἐκπομπὴ τῆς «Φωνῆς» τῆς Ἀμερικῆς.

Ἄγνωστο τὸ τέλος

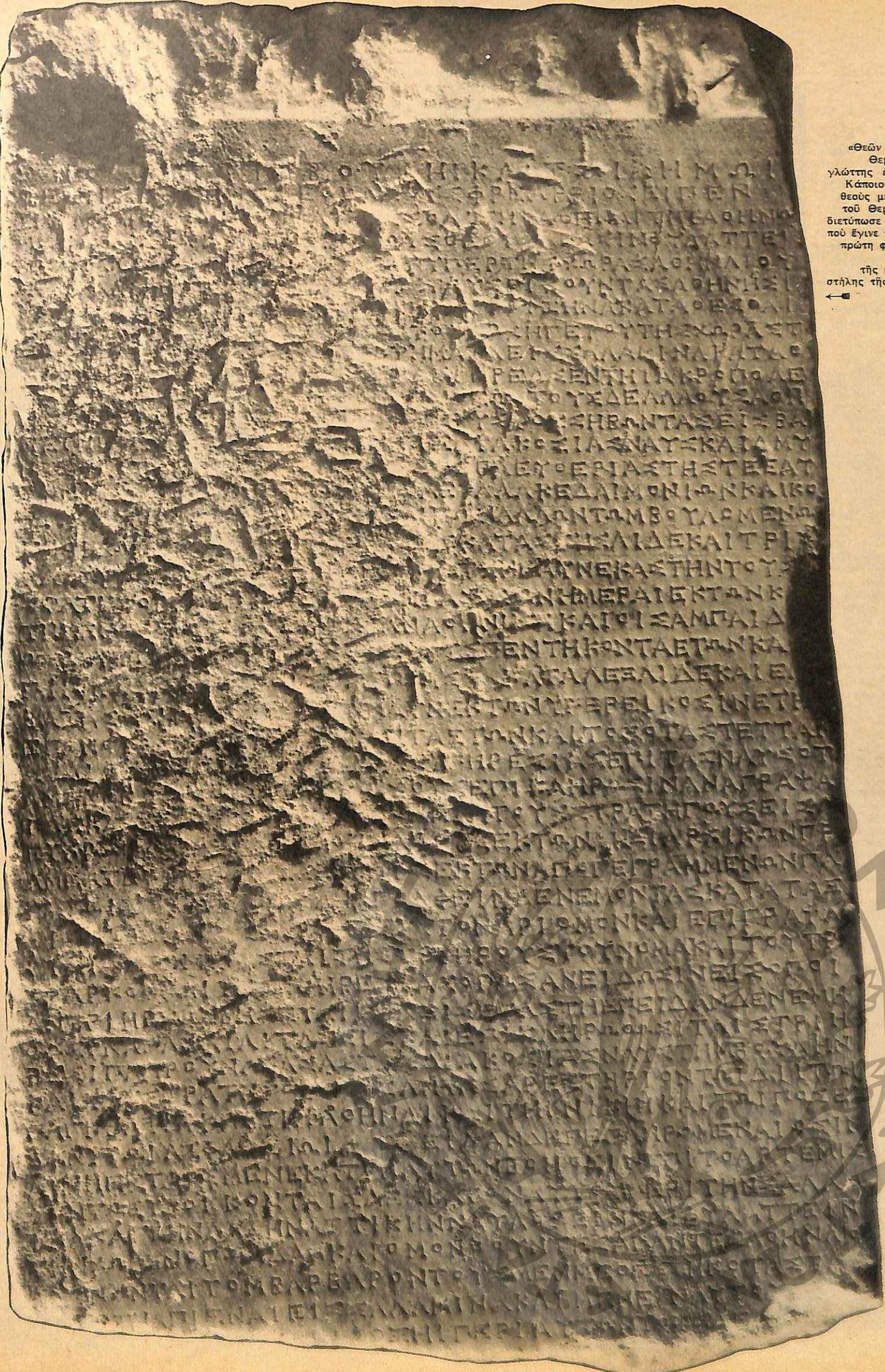
Ἀπὸ τὴν μαρμάρινη στήλη, πάνω στὴν ὁποία εἶχε ἀτιγραφεῖ τὸ κοσμοϊστορικὸ ψήφισμα, λείπει τὸ κάτω ἄκρο καὶ ἔτσι ἀπὸ τὸ κείμενό του μᾶς ἔγιναν γνωστὲς μόνο οἱ 47 πρώτες σειρὲς του. Ἐτσι τὸ τέλος τοῦ παραμένει ἄγνωστο, ἀλλὰ ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης νὰ θρεθῇ ὅταν θὰ γίνῃ συστηματικὴ ἀνασκαφικὴ ἐξερεύνηση τῆς περιοχῆς, στὴν ὁποία εἶχε ἀνακαλυφθῇ ἀπὸ κάποιον ἀγρότη τῆς Τροιζήνος.

Ἀπὸ τὶς 47 σωζόμενες σειρὲς (στίχους τῆς ἐπιγραφῆς), οἱ 29 τελευταῖες μᾶς προσφέρουν καὶ ἐντελῶς ἀγνώστες λεπτομέρειες τοῦ ψηφίσματος τῶν Ἀθηναίων, ἐνῶ οἱ ἄλλες πρώτες ἔχουν τὴν ἀρχὴν πού μᾶς ἦταν γνωστὴ, ὅχι ὅμως καὶ στὴν ἀκριβὴ διατύπωσή της. Διαπιστώθηκε τώρα ὅτι μόνον ὀρισμένες φράσεις τῆς ἀρχῆς τοῦ ψηφίσματος εἶχαν ἀποδοθῇ ἐπὶ λέξει σὲ σωζόμενα κείμενα ἀρχαίων συγγραφέων πού τὸ ἀναφέρουν. Ἡ σχετικὴ μνεία του γίνεται μὲ παράθεση τῶν κυριωτέρων νοημάτων του σὲ ἐλευθέρῃ διατύπωσιν. Οἱ λεπτομέρειες του πού μαθαίνουμε σήμερα θὰ ἦταν στοὺς ἀναγνώστες τῆς ἀρχαιότητος γνωστὲς ἀπὸ ἄλλα κείμενα, πού δὲν ἔχουν σωθῇ ὡς τὰ χρόνια μας.

Πόσο ἐξαιρετικὴ σπουδαιότητα ἀπέδιδαν κατὰ τὴν ἀρχαία ἐποχὴ στὸ ψήφισμα, πού μᾶς ἔγινε γνωστὸ στὴν ἀκριβὴ διατύπωσή του, μπορούμε νὰ τὸ κατανοήσουμε διαδράζοντας ὀρισμένα κείμενα τοῦ ῥήτορος τοῦ 2ου μ.Χ. αἰῶνος Αἰλίου Ἀριστείδου, πού ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἡρώδου Ἀττικοῦ καὶ τοῦ Πολέμωνος. Στὸ λόγο του «ὑπὲρ τῶν τεττάρων» ὁ Ἀριστείδης ἀναφέρει ὅτι ἐπὶ τὸ ψήφισμα αὐτὸ γιὰ ὅλη τὴν οἰκουμένη εἶναι τὸ πῶς ὠραῖο, τὸ πῶς λαμπρὸ καὶ τὸ πῶς τέλει ἐπιχείρημα γιὰ προτροπὴ τῶν ἀνθρώπων νὰ εἶναι ἐναρετοί, ἀφοῦ μὲ αὐτὸ παρακινεῖται κανεὶς γιὰ ὅλα τὰ ἀρίστη, δηλαδὴ νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη στοὺς θεοὺς, νὰ βασίζεται στὸν ἑαυτοῦ του, νὰ ὑφίσταται ἐκουσίως καθε θυσία πρὶν ἀτιμασθῇ, νὰ εἶναι σταθερὸς στὶς ἀποφάσεις του, νὰ μὴ μνησικαχῇ.

Ὁ Αἰλῖος Ἀριστείδης προσθετεῖ ὅτι τὶς φράσεις τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ θὰ διέτύπωνε κάποιος θεός, πού ἐχρησιμοποίησε τὴ γλῶσσα τοῦ Θεμιστοκλέους, καὶ δὲν ἦταν δυνατόν νὰ τὶς ἔχῃ ἐμπνευσθῇ ἄνθρωπος πού θὰ ἤθελε νὰ κολακεύσῃ τοὺς ἀκροατὰς του ἢ κανεὶς πού δὲν εἶχε ὕψηλὰ φρονήματα ἢ ἄλλος πού δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ ἐπιβάλλεται στὸ ἀκροατήριό του.

Στὸν ἴδιο λόγον του («ὑπὲρ τῶν τεττάρων») ὁ Ἀριστείδης, πού εἶχε ζήσει περίπου 650 χρόνια μετὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ξέρξη, ἀναφέρει ὅτι ὁ Θεμιστο-

«Θεὸν τις διὰ τῆς Θεμιστοκλέους γλώττης ἐφθέγγετο». Κάποιος ἀπὸ τοὺς θεοὺς μὲ τὸ στόμα τοῦ Θεμιστοκλέους διέτύπωνε τὸ ψήφισμα πού ἔγινε γνωστὸ γιὰ πρώτη φορὰ μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῆς μαρμαρινῆς στήλης τῆς Τροιζήνος

→
ΣΤΗΝ περιοχή της Τροιζηνίας υπάρχουν πάμπολλες αρχαιότητες. Στη φωτογραφία τὰ ερείπια τῆς Ἐπισκοπῆς Δαμαλά, μετὰ τὶς τελευταῖες ἀναστηλωτικὲς ἐργασίες, τὶς ὁποῖες διενήργησε ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία.

ΤΟ ΘΕΪΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ

κλῆς ἐπρότεινε τὸ ψήφισμά του ἀφοῦ εἶχε ἀποχωρήσει ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Εὐβοίας Ἀρτεμίσιον καὶ ἀφοῦ οἱ θάρσσοι εἶχαν εἰσβάλει στὴν Βοιωτία. Αὐτὰ ὅλα —κατὰ τὸν Αἰῶνα Ἀριστεῖδῃ— τὰ εἶχε προβλέψει ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπὸ καιρὸ καὶ δὲν ἐξεπλάγη τότε, ἀλλὰ, ἐνῶ οἱ Πέρσαι εἰσωρμόσαν ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσα, ἐπρότεινε τὸ ψήφισμα, ποὺ ἀναφέρει μὲ τὴν ἐξῆς περίληψη: «Τὴν μὲν πόλιν νὰ ἐμπιστευθῶμε στὴν Ἀθηνᾶ, ποὺ εἶναι προστάτρια τῶν Ἀθηνῶν, τὰ παιδιά καὶ οἱ γυναῖκες νὰ σταλοῦν στὴν Τροιζήνα, οἱ γέροντες στὴν Σαλαμίνα καὶ οἱ ἄλλοι, ἀφοῦ μὴν ὦν στὶς τριῆρεις, νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν».

Μετὰ τὴν περίληψη αὐτὴ τοῦ ψηφίσματος, ὁ ρήτωρ Ἀριστείδης, μὴ μπορώντας νὰ συγκρατῇ τὸν ἐνθουσιασμό του, ἀναφωνεῖ:

«Πόσο μεγάλη καὶ ὑπερφυσικὴ δύναμη πνεύματος καὶ πόσο θαυμαστὴ ρώμη πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἤλπισε ὅτι θὰ ἐπιθεῖ τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐκτελέσουν αὐτὲς τὶς προτάσεις του καὶ δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του ἀναλαμβάνοντας τόσο μεγάλα ἔργα! Πρέπει ὅμως νὰ θαυμάσῃ κανεὶς καὶ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀγωγή τῶν Ἀθηναίων πολιτῶν, ποὺ ἐπέσθσαν νὰ πάρουν αὐτὲς τὶς ἀποφάσεις».

Τὶς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπῆραν τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὴν ἐκκένωση τῆς πόλεως, μποροῦμε νὰ ἀντιληφθῶμε καὶ ἀπὸ ἄλλο λόγο τοῦ Αἰλίου Ἀριστείδῃ, ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Παναθηναϊκός». Σ' αὐτὸν ὁ ρήτωρ ἀναφέρει ὅτι τὸ ψήφισμα ἐγκρίθηκε μετὰ τὴ μάχη τῶν Θεμιστοκλῆος καὶ παραθέτει ἄλλη πῶς συντομὴ περίληψη τῆς ἀποφάσεως τῶν Ἀθηναίων («Ψήφισμα ποιοῦνται τὴν μὲν πόλιν ἐπιτρέψαι τῇ πολιορκίᾳ θεῶ, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας εἰς Τροιζήνα παρακαταθέσθαι, αὐτοὶ δὲ γυνωθέντες τῶν περικτῶν προβαλλέσθαι τὴν θάλατταν»).

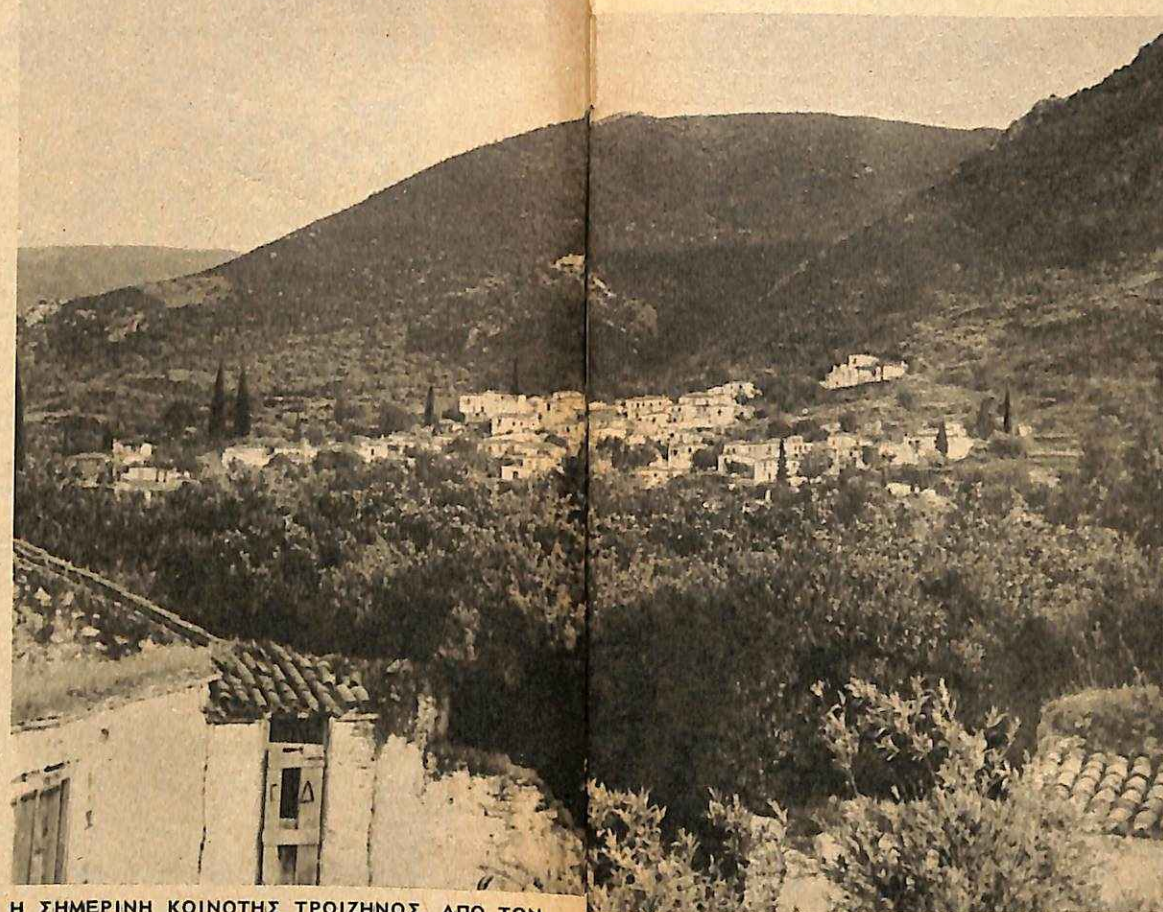
Πληροφορίες γιὰ τὸ ψήφισμα, μὲ λεπτομέρειες ποὺ θὰ πρέπει ν' ἀμφισβητοῦνται ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνάλυση τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς τῆς Τροιζῆνης, ἔχουμε καὶ ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ Ἡρόδοτο, ποὺ εἶχε γεννηθῇ στὴν Ἀλικαρνασσὸ κατὰ τὰ χρόνια ποὺ ἔγινε ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ξέρξη καὶ πέθανε περὶ τὸ 425 π.Χ. Γράφοντας ὁ «πατέρας τῆς ἱστορίας» περὶ τοῦ 50 χρόνια μετὰ τὴν ἐκστρατεία τὸν Περσὸν τοῦ Ξέρξη ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, ὕστερα ἀπὸ τὴν συγκρούσεως τοῦ στόλου κοντὰ στὸ θαλερὸ ἀκρωτήριο τῆς

Εὐβοίας Ἀρτεμίσιο, παρεκάλεσαν νὰ κατευθυνθῇ ὁ ἑλληνικὸς στόλος στὴν Σαλαμίνα γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἀποσύρουν καὶ τὰ γυναῖκόπαιδα ἀπὸ τὴν Ἀττικὴ, ἐὰν καὶ καὶ γιὰ νὰ σκεφθοῦν καὶ ἀποφασίσουν τί ἔπρεπε νὰ κάνουν».

Ὁ Ἡρόδοτος συνεχίζει ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους ἀπὸ τὸ Ἀρτεμίσιο οἱ ἄρχοντες τῶν Ἀθηναίων εἰδοποίησαν τὸν πλῆθος τῆς Ἀττικῆς ὅτι ὁ καθένας θὰ ἔπρεπε νὰ σώσῃ τοὺς δικούς του μὲ ὅποιον τρόπο μποροῦσε. Τότε οἱ περισσότεροι πολῖται ἔστειλαν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς στὴν Τροιζήνα, ἄλλοι στὴν Αἴγινα καὶ ἄλλοι στὴν Σαλαμίνα. Ὁ ἴδιος ἱστορικὸς προσθέτει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προθυμοποιήθηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς τοὺς ἐπεισαν ὅτι καὶ ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν Ἀκρόπολιν. Ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ ἴδιου συγγραφέως μαθαίνουμε ἀκόμη ὅτι οἱ Ἕλληνες πρὶν ἀπὸ τὴν συγκρούσεως μὲ τοὺς Πέρσες εἶχαν ὀρίσει γιὰ ναύσταθμον συγκεντρώσεως τοῦ στόλου τοὺς τὸ λιμάνι τῶν Τροιζηνίων Πάγων. Ὅταν ὅμως ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἀπὸ τὸ Ἀρτεμίσιο κατευθύνθηκε στὴν Σαλαμίνα, τότε ἐπλευσαν ἐκεῖ καὶ τὰ πλοῖα ποὺ εἶχαν συγκεντρωθῇ προηγουμένως στὴν Τροιζήνα.

Χρήσιμες πληροφορίες γιὰ τὸ ψήφισμα τῆς ἐκκένωσης τῶν Ἀθηνῶν ἔχουμε καὶ ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ Πλούταρχο (περὶ τοῦ 50 - 125 μ.Χ.), ὁ ὁποῖος ἀναφέρει ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς ἔδασε τοὺς ἱερεῖς νὰ λέγουν ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν πόλιν καὶ ὡδηγοῦσε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὴν θάλασσα. Ἡ περίληψη τοῦ ψηφίσματος, ποὺ παραθέτει στὸ 10ο κεφάλαιο τοῦ βίου τοῦ Θεμιστοκλέους, εἶναι ἀπὸ τὴν πῶς πιστὴ ποὺ εἶχουμε ὡς τώρα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀναφέρεται μόνο στὴν ἀρχὴ τῆς ἀποφάσεως. («Κρατήσας δὲ τῇ γνώμῃ ψηφίσμα γράφει, τὴν μὲν πόλιν παρακαταθέσθαι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Ἀθηνῶν μεδεούσῃ, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ πάντας ἐμβαίνειν εἰς τὰς τριῆρεις, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας καὶ ἀνδράποδα σώζειν ἕκαστον ὡς ἂν δύνηται»).

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει καὶ στὴν ἐκτέλεση τοῦ ψηφίσματος γράφοντας: «Ἀφοῦ δὲ ἐνεκρίθη τὸ ψήφισμα οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἔστειλαν τοὺς γονεῖς καὶ τὶς γυναῖκες τοὺς στὴν Τροιζήνα, ὅπου οἱ Τροιζηνιοὶ τοὺς ὑπέδεχοντο μὲ πολὺ μεγάλη φιλοτιμία καὶ ἐγκαλῶν ἀπόφασιν νὰ τοὺς τρέφουν δημοσίᾳ δίδοντας σὲν καθένα δυὸ ὀβολούς καὶ νὰ ἔχουν τὰ

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΡΟΙΖΗΝΟΣ, ΑΠΟ ΤΟΝ

ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΕΡΕΙΠΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ

παιδιά τους τὴν ἀδεία νὰ παίρουν ἀπὸ παντοῦ ὀπωρικά, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ πλῆρουν μισθοὺς στοὺς δασκάλους τους... Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ εἶχε ἐγκρίθῃ μὲ πρόταση τοῦ Νικαγόρα».

Τὸ ψήφισμα

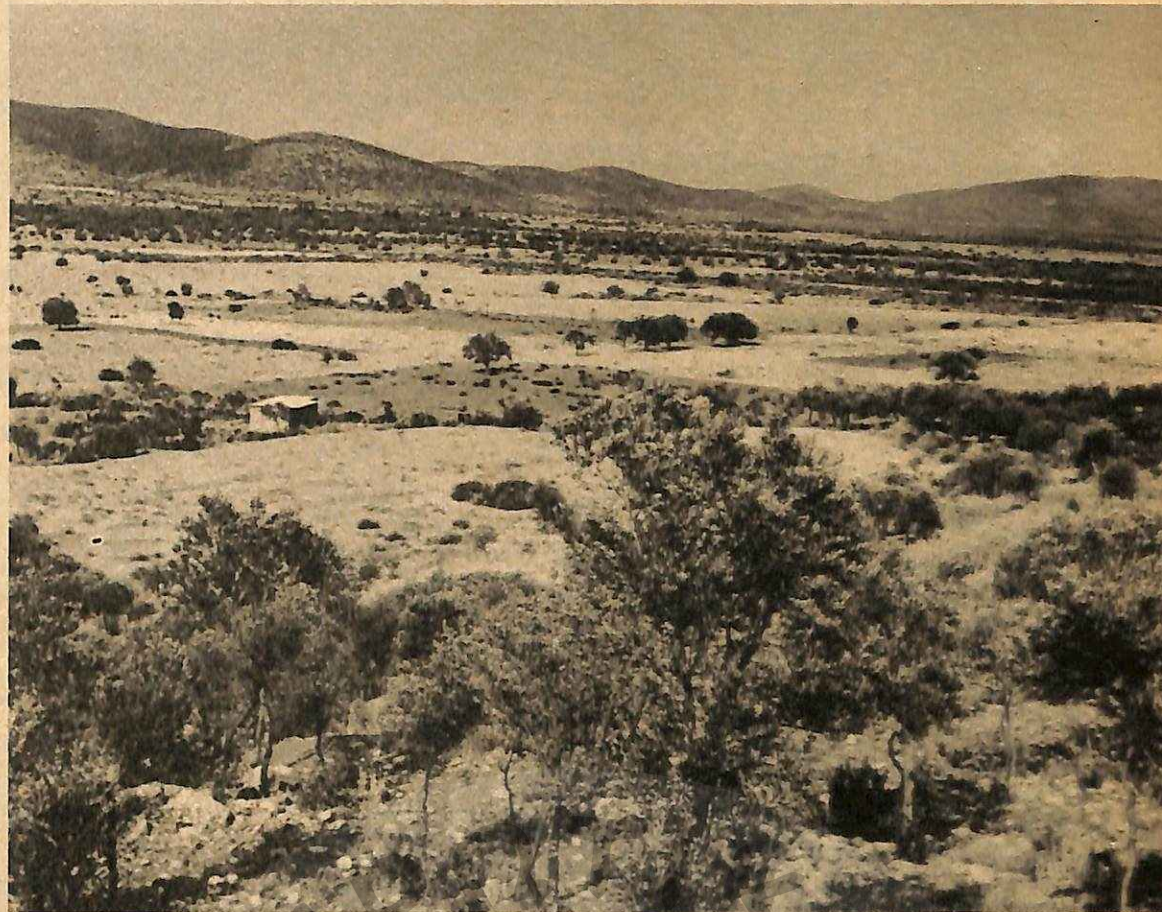
Ἡ ἐπιγραφή τῆς Τροιζῆνης ἔχει φθαρὴ σὲ μεγάλο βαθμὸ πρὸς τὸ ἀριστερὸ τῆς τῆμης, ἀλλὰ τὰ γράμματα τῆς εἶναι ἀρκετὰ θαθεῖα χαραγμένα καὶ ἡ συμπλήρωση τῶν φράσεων ποὺ ἔλειψαν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ συστηματικὴ ἐπιστημονικὴ μελέτῃ τῆς με ἀρκετῇ εὐκολίᾳ. Τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κείμενο, ὕστερα ἀπὸ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεώς του, θὰ γίνῃ γνωστὸ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Τζέϊμσον, μὲ τὸ προσεχές τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Hesperia». Ὁ Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων ἔθεσε ἥδη ὑπ' ὄψιν τοῦ κοινοῦ ὅλου τοῦ κόσμου ἀγγλικὴ μετάφραση, ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ περίφημο ψήφισμα μπορεῖ ν' ἀποδοθῇ στὴν νεοελληνικὴ πρὸς τὸ παρὸν μὲ αὐτὰ τὰ λόγια:

Θεοί.
Ἀπεφάσισαν ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Δῆμος, ὕστερα ἀπὸ πρόταση ποὺ ὑπέβαλε ὁ γιὸς τοῦ Νεοκλῆ Θεμιστοκλῆς ὁ Φρεάρριος:

(ΘΕΟΙ.
ΕΔΟΞΕΝ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ ΦΡΕΑΡΡΙΟΣ ΕΙΠΕΝ.)
Τὴν μὲν πόλιν νὰ ἐμπιστευθῶμε στὴν Ἀθηνᾶ, ποὺ εἶναι ἡ προστάτρια τῶν Ἀθηνῶν, (ΤΗΝ ΜΕΝ ΠΟΛΙΝ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΕΣΘΑΙ ΤΗΙ ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΙ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΔΕΟΥΣΗ) καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους θεοὺς [καὶ νὰ συμμορφωθῶμε] χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς χώρας [πρὸς τὸν χρῆσμον ποὺ ἔδωκεν ὁ θεὸς (Ἀπόλλων)].

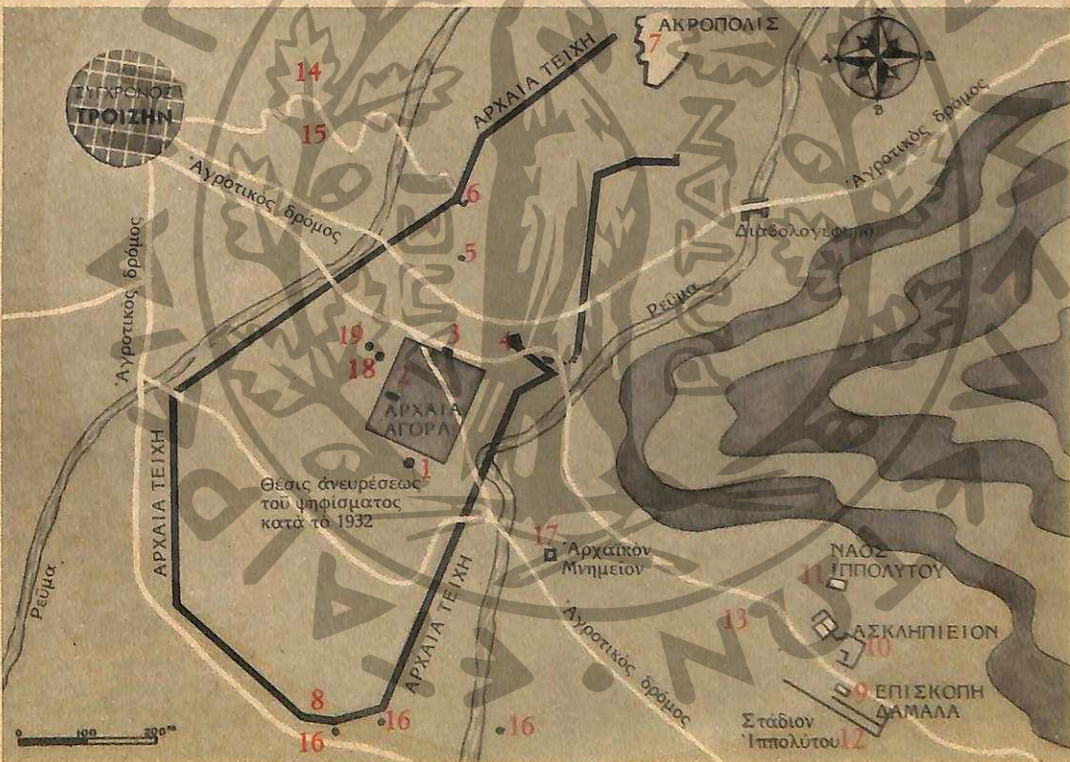
Τὶ διαπιστώνει ἡ δημοσιογραφικὴ ἀποστολὴ τῶν «Εἰκότων» στὴν Τροιζήνα:

«Εἷς ἀγρότης εἶχε βρῇ τὴν περίφημην στήλην ἤδη ἀπὸ τὸ 1932 μέσα στὸ κτῆμα του, κοντὰ στὴ θέσιν ὅπου ὁ ἀρχαιολόγος Βέντερ ὑπελόγιζε ὅτι κατέφυγαν οἱ πρόσφυγες

Ο ΚΑΜΠΟΣ ΤΗΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ ΟΠΟΥ ΚΑΤΕΦΥΓΑΝ ΤΟ 480 Π.Χ. ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Κείμενο καὶ φωτογραφίες ΜΙΛΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-ΙΔΗ

Οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξένοι ποὺ ζοῦν στὰς Ἀθῆνας νὰ στείλουν τὰ παιδιά καὶ τὶς γυναῖκες τους στὴν Τροιζήνα (ὅπου θὰ τεθοῦν ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ) ΑΡΧΗΓΕΤΟΥ (ἥρωος) ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ [Πιτθέως]. Οἱ ἡλικιωμένοι (οἱ ἀνὴρ τῶν 50 ἐτῶν) καὶ τὰ (ἐμμετάκοις) πράγματα νὰ μεταφερθοῦν στὴν Σαλαμίνα.

[Οἱ θησαυροφυλάκες καὶ] αἱ λείρειαι νὰ παραμείνουν στὴν Ἀκρόπολιν (ΕΝ ΤΗΙ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ) [ὡς φύλακες τῶν ἀναθημάτων τῶν θεῶν].

Ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξένοι ποὺ εἶναι σὲ ἡλικία γιὰ στράτευση νὰ ἐπιδοθῶνται σὲ προετοιμασμένα 200 πλοῖα καὶ νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν βαρβάρων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἰσθμίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μαζὺ μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους, Κορινθίους, Αἰγινίτας καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ θέλουν νὰ διακινδυνεύσουν.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 20

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΟΙΖΗΝΟΣ: 1. Ἐρείπια Ἀγίας Σωτήρας ὅπου ἀνευρέθη τὸ 1932 τὸ ψήφισμα τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ κατὰ τὸ 1890 τὸ ἀγάλμα τοῦ Ἑρμοῦ ὑπὸ τοῦ Λεγκράν. 2. Ναὸς Ἀρτέμιδος Σωτήρας. 3. Μουσεῖον. 4. Πύργος Ἑλληνιστικῶν χρόνων. 5. Ἐρείπια ναοῦ Ἰσίδος. 6. Ἐρείπια ναοῦ Ἀφροδίτης Ἀκραιάς. 7. Ἀκρόπολις Τροιζῆνης. 8. Ἐρείπια πείλους ἀρχαίας πόλεως Τροιζῆνης. 9. Ἐρείπια ἐκκλησίας Ἐπισκοπῆς Δαμαλά. 10. Ἀσκληπιεῖον Τροιζῆνης. 11. Ναὸς Ἱππολύτου. 12. Στάδιον Ἱππολύτου. 13. Πύλη τοῦ Στάδιου τοῦ Ἀσκληπιείου τῆς Τροιζῆνης. 14. Δημήτριον Θεομορφός. 15. Ποσειδών Φυτάλιος. 16. Ἀρχαῖοι τάφοι. 17. Ἀρχαῖο μνημεῖο. 18. Ἄγ. Γεώργιος. 19. Βυζαντινὴ ἐκκλησία.

Οι στρατηγοί να διορίσουν από αὐ-
ριον 200 τριηράρχους, ένα σὲ κάθε
πλοίο, ἀπὸ ἐκείνους πού ἔχουν πατρί-
δα τὰς Ἀθήνας καὶ νόμιμα τέκνα καὶ
δὲν εἶναι ἄνω τῶν 50 ἐτῶν. Γιά τοὺς
τριηράρχους αὐτοὺς τὰ πλοία νὰ καθο-
ρισθοῦν μὲ κλήρο.

(Οἱ στρατηγοί) νὰ ἐπανδρώσουν κά-
θε πλοίο μὲ 20 πεζοναύτας («ἐπιβά-
τας») ἡλικίας 20 ὡς 30 ἐτῶν καὶ μὲ
4 τοξότας.

(Ἐπίσης οἱ στρατηγοί) νὰ διορίσουν
τοὺς κατωτέρους ἀξιωματικούς στὰ
πλοία κατὰ τὸν ἴδιο χρόνον πού θὰ κλη-
ρώσουν τοὺς τριηράρχους.

(Ἐπίσης) οἱ στρατηγοί νὰ ἀναγρά-
ψουν τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν πτη-
ρωμάτων τῶν πλοίων ἐπάνω σὲ λευκὰς
σανίδας (λευκώματα), τῶν μὲν Ἀθη-
ναίων ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμιους καταλόγους
τῶν δῆμων, τῶν δὲ ξένων ἀπὸ τοὺς κα-
ταλόγους πού ἔχει συντάξει ὁ πολέ-
μαρχος.

(Οἱ στρατηγοί) νὰ γράψουν τὰ ὀνό-
ματα σὲ 200 ἴσιες ὁμάδες σημειώνον-
τας ὁλοὺς τοὺς ἄνδρες τους καὶ νὰ ἀ-
ναγράψουν ἐπὶ κεφαλῆς κάθε ὁμάδος
τὰ ὀνόματα τῆς τριήρους καὶ τοῦ τριη-
ράρχου καὶ τῶν κατωτέρων ἀξιωματι-
κῶν, ὥστε κάθε ὁμάδα νὰ γνωρίζῃ σὲ
ποιὰ τριήρη θὰ ἐπιβιθασθῇ. Ὅταν ὁ-
λες οἱ ὁμάδες θὰ ἔχουν καταρτισθῇ καὶ
θὰ ἔχουν καθορισθῇ μὲ κλήρο οἱ τριή-
ρεις τους, ἡ Βουλὴ καὶ οἱ στρατηγοί
νὰ συμπληρώσουν τὸν ἐξοπλισμὸ τῶν
200 πλοίων, ἀφοῦ θυσιάσουν στὸν Δία
τὸν παντοδύναμο (ΤΩ ΔΙΙ ΤΩ ΠΑΓ-
ΚΡΑΤΕΙ) καὶ στὴν Ἀθηνά καὶ στὴν
Νίκη καὶ στὸν Ποσειδῶνα τὸν δορυῶ
(ΚΑΙ ΤΗΙ ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΤΗΙ ΝΙΚΗΙ
ΚΑΙ ΤΗΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙ ΤΩΙ ΑΣΦΑ-
ΛΕΙΩΙ).

Ἀφοῦ δὲ συμπληρωθῇ ὁ ἐξοπλισμὸς
τῶν πλοίων, 100 ἐξ αὐτῶν νὰ πλεύ-
σουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ στὸ Ἀρτεμί-
σιον τῆς Εὐβοίας, τὰ δὲ ἄλλα 100 νὰ
ναυλοχοῦν περὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὶς
ἀκτὲς τῆς Ἀττικῆς καὶ νὰ προστα-
τεύουν τὴν χώρα.

(ΕΠΕΙΔΑΝ ΔΕ ΠΕΛΛΗΡΩΜΕΝΑΙ
ΩΣΙΝ ΑΙ ΝΗΣΕΣ ΤΑΙΣ ΜΕΝ ΕΚΑ-
ΤΟΝ ΑΥΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡ-
ΤΕΜΙΣΙΟΝ ΤΟ ΕΥΒΟΪ-ΚΟΝ, ΤΑΙΣ
ΔΕ ΕΚΑΤΟΝ ΑΥΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΝ ΣΑ-
ΛΑΜΙΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ
ΝΑΥΛΟΧΕΙΝ ΚΑΙ ΦΥΛΑΤΤΕΙΝ ΤΗΝ
ΧΩΡΑΝ).

Γιὰ νὰ εἶναι δυνατόν ὅλοι οἱ Ἀθη-
ναῖοι μὲ ὁμόνοια νὰ ἀποκρούσουν τοὺς
βαρβάρους, ἐκείνοι μὲν πού ἔχουν ἐξο-
ρισθῇ γιὰ δέκα χρόνια νὰ μεταδοῦν

Οἱ ΧΩΡΙΚΟΙ τῆς Τροιζήνης δεδαι-
ώνουν ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ πέτρα κάτω
ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ πατέρας τοῦ Θη-
σέως Αἰγεὺς ἐκρυσσε τὸ ξίφος καὶ τὰ
πέδιλα πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν Ἀθήνα.

στὴν Σαλαμίνα καὶ νὰ παραμείνουν ἐ-
κεῖ ὡς ὅτου (ὁ δῆμος) ἀποφασίσῃ
γι' αὐτοὺς, ἐνῶ ἐκείνοι (πού ἔχουν χά-
σει τὰ πολιτικά τους δικαιώματα νὰ
ἀποκτήσουν πάλιν αὐτά).

(ΕΠΕΙΔΑΝ ΚΑΙ ΟΜΟΝΟΟΥΝΤΕΣ
ΑΠΑΝΤΕΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΑΜΥΝΩΝΤΑΙ
ΤΟΝ ΒΑΡΒΑΡΟΝ ΤΟΥΣ ΜΕΘΕ-
ΣΤΗΚΟΤΑΣ ΤΑ ΔΕΚΑ ΕΤΗ ΑΠΙΕΝΑΙ
ΕΙΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕΝΕΙΝ...).

Προέρχεται ἀπὸ θεοῦ

Εἰς τὴν προσεκτικὴν διάβασμα τοῦ εὐαγ-
γελικοῦ αὐτοῦ κειμένου ἐπιτρέπει σὲ ὁ-
λους νὰ δικαιολογήσουν τὸν ἀσυγκρά-
τητο ἐνθουσιασμὸ μὲ τὸν ὁποῖο ἐξεφρά-
σθη γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁ ρήτωρ
Αἴλιος Ἀριστείδης. Ἡ μελέτῃ του δι-
καιολογεῖ ἀπόλυτα τὴν γνώμη ὅτι πρέ-
πει νὰ προέρχεται ἀπὸ θεοῦ πού μίλησε
μὲ τὴ γλῶσσα τοῦ Θεμιστοκλέους. Διό-
σκει τὴν ὁμόνοια στὶς κρίσιμες στιγμὲς,
τὴν περίσκεψη στοὺς κινδύνους, τὴν αὐ-
τοθυσία, τὴν ἐκτίμηση τῆς ἐλευθερίας,
τὴν ἀξιοπρέπεια καὶ ὅλες τὶς πρὸ ὕψλης
ἀρετὲς τοῦ ἀνθρώπου.

Μόνον ἡ ἀρχὴ τοῦ ψηφίσματος (οἱ 18
πρῶτες σειρὲς), ὡς τὴ φράση «Οἱ στρα-
τηγοί νὰ διορίσουν ἀπὸ αὐρίον», ἦταν
γνωστὴ κατὰ τὸ νόημα. Οἱ ὑπόλοιπες
29 σειρὲς τῆς πλάκας περιέχουν νέα
στοιχεῖα, ἀγνωστα ὡς τώρα, γιὰ τὴν
ἱστορία τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξη στὴν
Ἑλλάδα κατὰ τὸ 480 π.Χ. Μὲ τὰ στοι-
χεῖα αὐτὰ ὅχι μόνον συμπληρώνονται, ἁλ-
λὰ καὶ μεταβάλλονται ὅσα παρεδέχτο
σχετικῶς ἡ πρώτη ἐπιστῆμη τῆς ἱστο-
ρίας, πού ἐθασίζετο στοὺς κυριώτερους
ἱστορικούς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Τὸ κει-
μενο τοῦ ψηφίσματος, ὅπως ἐρμηνεύτη-
κε ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Τζέιμσον, ἀποδει-
κνύει ὅτι εἶχε καταρτισθῇ γενικὸ σχέ-
διο ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους γιὰ τὴν ἀντι-
μετώπιση τῆς πολεμικῆς καταστάσεως
πρὶν ἀκόμη πλησιάζῃ ὁ Ξέρξης στὴν
Ἑλλάδα, ἐνῶ ὡς τώρα ἐπιστεῦτο ὅτι
ἐξ ἀνάγκης τῆς τελευταίας στιγμῆς, με-
τὰ τὴ μάχη τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τὶς
ναυτικές συγκρούσεις τοῦ Ἀρτεμίου, ἔγι-
νε ἡ ἀποφασιστικὴ σύγκρουση στὴ
θάλασσα. Ἐξ ἄλλου, οἱ ἱστορικοὶ τῆς
ἐποχῆς παρεδέχοντο ὅτι τὰ γεγονότα
πού ἀναφέρονται στὸ ψήφισμα τοῦ Θε-
μιστοκλῆ ἔχουν προβλεφθῇ μὲ διάφορες
ἀποφάσεις καὶ ὅχι μὲ μιά μόνον, ὅπως
δείχνει τὸ πολυτίμο ἐπιγραφικὸ εὑρημα
τῆς Τροιζήνης.

Μεταξὺ ἄλλων, πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνεύρε-
ση τοῦ κειμένου τοῦ ψηφίσματος ἐπι-
μαρμάρινη στήλη τῆς Τροιζήνης
βρέθηκε χωρὶς τὸ κάτω ἄκρο τῆς, πά-
νω στὸ ὁποῖο ὑπῆρχε τὸ τέλος τῆς ἐπι-
γραφῆς, πού ἔγινε γνωστὴ ἀπὸ τὸν κα-
θηγητὴ Τζέιμσον. Πάντως, δὲν φαί-
νεται πιθανὸν νὰ λείπη μεγάλο τμῆμα
τῆς. Στὸ ἄνω ἄκρο τῆς ὑπάρχει προε-
ξοχὴ ὀριζοντίου γείσου. Τὸ σωζόμενο
τμῆμα τῆς ἔχει συνολικῶς ὕψος 0,61
μ., πᾶχος 0,08 μ. καὶ πλάτος στὸ ἀ-
νώτερο σημεῖο τῆς 0,35 μ. καὶ στὸ κα-
τώτερο 0,37 μ.

Ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν γραμμάτων πού
εἶναι χαραγμένα στὴν πλάκα τῆς Τροι-
ζήνης ἀποδεικνύεται, κατὰ τὸν καθη-
γητὴ Τζέιμσον, ὅτι τὸ κείμενο τοῦ ψη-
φίσματος τοῦ Θεμιστοκλέους ἀντεγράφη
στὴν στήλη πού βρίσκεται τώρα περί-
που 150 χρόνια μετὰ τὴν ἔγκρισή του,
μεταξὺ 330 - 320 π.Χ.

Τὸ πρωτότυπο εἶναι πιθανὸν νὰ κα-
τεστράφη κατὰ τὴν ἀλωση τῶν Ἀθη-
νῶν ἀπὸ τοὺς Πέρσες ἢ νὰ μετεφέρθη
στὴν Τροιζήνα, ὅπου εἶχαν καταφύγει
πολλὰ γυναικόπαιδα τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν
ἀποκλείεται ἡ πλάκα μὲ τὸ πρωτότυ-
πο

στεύετο ὅτι ὁλόκληρος ὁ στόλος τῶν Ἀ-
θηναίων εἶχε μετάρχει τῆς ναυμαχίας
τοῦ Ἀρτεμίου. Γιὰ πρώτη φορὰ γίνε-
ται τώρα γνωστὸ ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς εἶ-
χε προετοιμάσει δύο γραμμὲς γιὰ τὴν
ἀπόκρουση τοῦ στόλου τῶν Περσῶν, μιά
παρὰ τὸ Ἀρτεμίσιο ἄκρωτήριο καὶ μιά
δεύτερη στὸ Σαρωνικὸ κόλπο παρὰ τὴν
Σαλαμίνα, ἐπὶ τῇ βάσει γενικοῦ σχε-
διοῦ ἀντιμετωπίσεως τῆς ἐκστρατείας
τοῦ Ξέρξη.

Ἐνέπνευσε ἐλπίδες

Παρακολουθώντας τὶς λεπτομέρειες τοῦ
ψηφίσματος θὰ πρέπει νὰ προσέξουμε
τὴ διπλωματικὴ διατύπωση τῆς φρά-
σεως πού ἀφορᾷ τὴν ἐγκατάλειψη τῶν
Ἀθηνῶν, κατὰ τρόπο πού, ἀντὶ νὰ προ-
καλῇ ἀπογοήτευση, ἐμπνέει ἐλπίδες.

Στὴν παράγραφο τοῦ ψηφίσματος πού
ἀναφέρεται στὴν μεταφορὰ τῶν γυναι-
κοπαίδων ἀπὸ τὴν Ἀττικὴ στὴν Τροιζή-
να, μὲ μεγάλη σύνεση ὁ Θεμιστοκλῆς
δὲν παρέλειψε νὰ προσθέσῃ καὶ δικαιολο-
γίαν πού ἐσωζε τὴν ἀξιοπρέπεια τῶν
Ἀθηναίων προσφύγων. Ὁ ἥρωας τῆς
Ἀττικῆς Θησεὺς εἶχε παπποῦ ἀπὸ τὴν
μητέρα του Αἰθρα τὸν βασιλιὰ τῆς Τροι-
ζήνης Πιτθέα, πού ἦταν γιὸς τοῦ Πέλο-
πος. Πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν Ἀθήνα ὁ πα-
τέρας τοῦ Θησέα Αἰγεὺς ἐκρυσσε κάτω
ἀπὸ ἓνα μεγάλο θράχο τῆς Τροιζήνης
ἓνα ξίφος καὶ πέδιλα καὶ παρήγγειλε
νὰ ἐκινήσῃ ὁ γιὸς του γιὰ νὰ τὸν
συναντήσῃ, ὅταν θὰ κατάρθωνε μεγα-
λώνοντας νὰ ἀνασηκώσῃ τὸν θράχο καὶ
νὰ πάρῃ τὰ κρυμμένα εἶδη, πού θὰ τοῦ
χρησίμευαν γιὰ τὴν ἀναγνώρισή του.

Ἰδιαίτερη ἐντύπωση προκαλεῖ καὶ ἡ
παράγραφος τοῦ ψηφίσματος πού ἀφορᾷ
τὴν ἀνάκληση τῶν ἐξορίστων. Στὸ ση-
μεῖο αὐτὸ ἡ διατύπωση τοῦ κειμένου
δείχνει ἀσύγκριτη λεπτότητα ἀπέναντι
σ' αὐτοὺς πού εἶχαν χάσει τὴν πατρίδα
τους σὲ ἐιρηνικὴ περίοδο καὶ ἀποδέλει-
ται νὰ κινήσῃ πολὺ ἔντεχνα τὴν φιλοτιμία
τους, ἀφοῦ ἐξαρτᾷ τὴν ἀπόκρουση τῶν
βαρβάρων καὶ τὴ σωτηρία τῆς Ἑλλά-
δος ἀπὸ τὴν ὁμόνοια ὁλων ἀνεξαιρέτως
τῶν Ἀθηναίων.

Εἶναι ἀντίγραφο

Ἡ μαρμάρινη στήλη τῆς Τροιζήνης
βρέθηκε χωρὶς τὸ κάτω ἄκρο τῆς, πά-
νω στὸ ὁποῖο ὑπῆρχε τὸ τέλος τῆς ἐπι-
γραφῆς, πού ἔγινε γνωστὴ ἀπὸ τὸν κα-
θηγητὴ Τζέιμσον. Πάντως, δὲν φαί-
νεται πιθανὸν νὰ λείπη μεγάλο τμῆμα
τῆς. Στὸ ἄνω ἄκρο τῆς ὑπάρχει προε-
ξοχὴ ὀριζοντίου γείσου. Τὸ σωζόμενο
τμῆμα τῆς ἔχει συνολικῶς ὕψος 0,61
μ., πᾶχος 0,08 μ. καὶ πλάτος στὸ ἀ-
νώτερο σημεῖο τῆς 0,35 μ. καὶ στὸ κα-
τώτερο 0,37 μ.

Ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν γραμμάτων πού
εἶναι χαραγμένα στὴν πλάκα τῆς Τροι-
ζήνης ἀποδεικνύεται, κατὰ τὸν καθη-
γητὴ Τζέιμσον, ὅτι τὸ κείμενο τοῦ ψη-
φίσματος τοῦ Θεμιστοκλέους ἀντεγράφη
στὴν στήλη πού βρίσκεται τώρα περί-
που 150 χρόνια μετὰ τὴν ἔγκρισή του,
μεταξὺ 330 - 320 π.Χ.

Τὸ πρωτότυπο εἶναι πιθανὸν νὰ κα-
τεστράφη κατὰ τὴν ἀλωση τῶν Ἀθη-
νῶν ἀπὸ τοὺς Πέρσες ἢ νὰ μετεφέρθη
στὴν Τροιζήνα, ὅπου εἶχαν καταφύγει
πολλὰ γυναικόπαιδα τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν
ἀποκλείεται ἡ πλάκα μὲ τὸ πρωτότυ-
πο

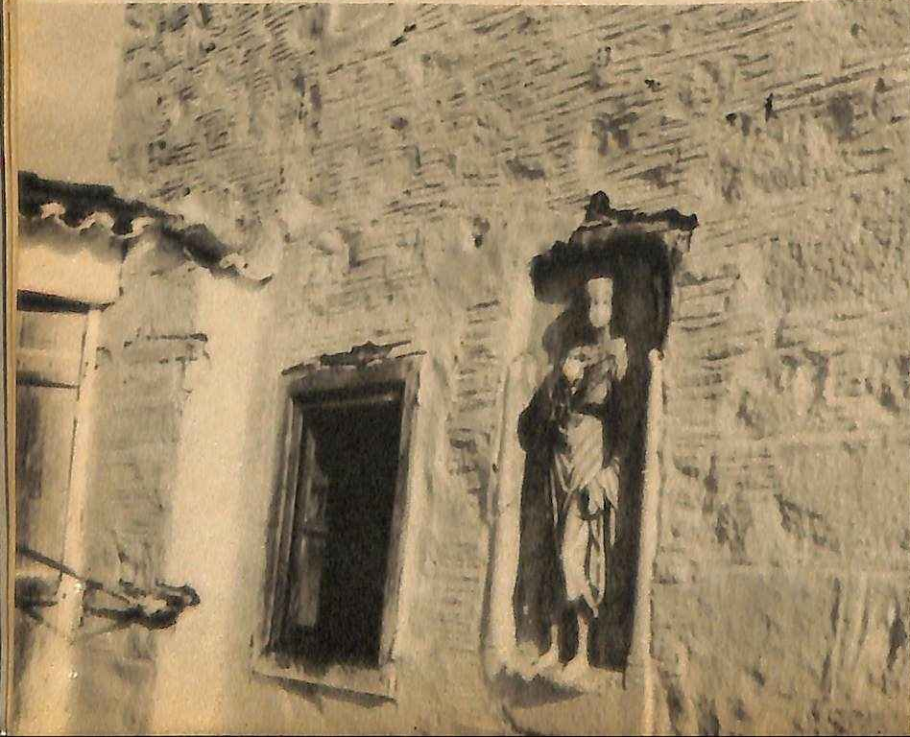

Ὅπως πάντα
αὐτὴ τὴν ἐδοχί, με
μαγουαρινό χαρμάνι.

Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

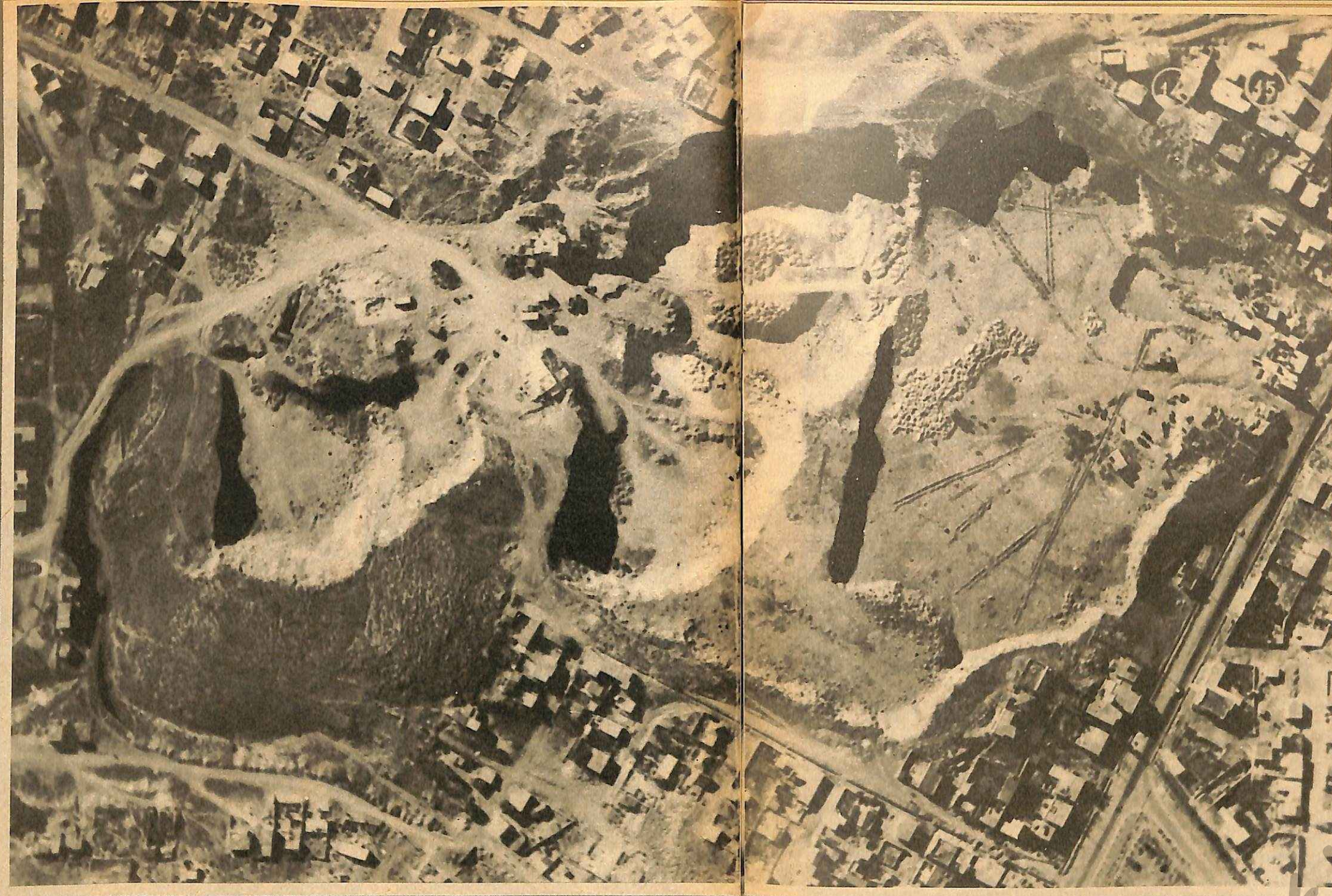

ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΝΤΕΙΧΙΣΜΕΝΕΣ ΑΡΚΕΤΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

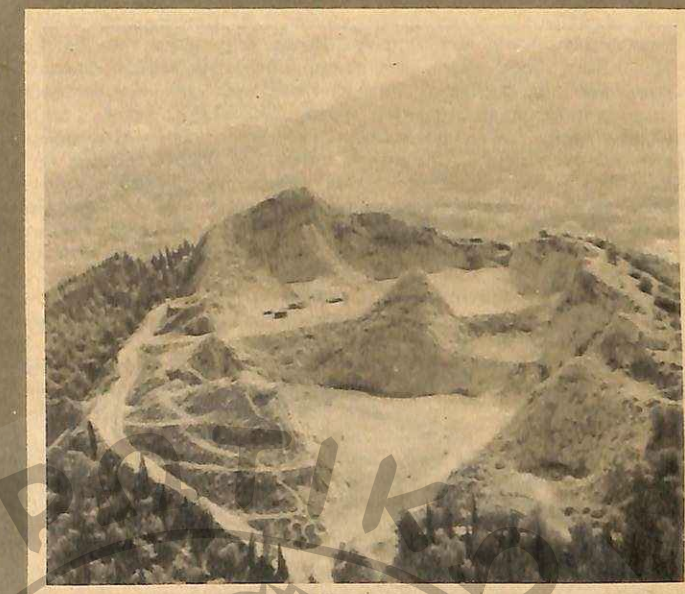
Το άπαλόγραμμα
φυσικό πλαίσιο
— λόφοι και βουνά
σε μενεξελιούς τόνους —
μέσα στο οποίο
αναπτύσσεται,
αιώνες τώρα ή Αθήνα,
είναι καιρός
ν' αποκατασταθῇ
στην αρχική,
άπεριττη όμορφιά του

ΤΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
ΑΠΕΦΑΣΙΣΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ
ΤΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΟΥΤΕ
ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΟΥΤΕ ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ
ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΑΝ ΦΑΡΑΩΝΙΚΕΣ πληγές χαί-
νουν τὰ λατομεία πάνω στο λεκανο-
πέδιο τῆς Ἀττικῆς, ἀλλοιώνοντας
τὴ μορφή τοῦ τοπίου μέσα σὲ κα-
τοικημένες περιοχές καὶ δάζοντας σὲ
κίνδυνο τὴν υγεία τῶν περιοίκων.

Ο ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ, ὁ χαρακτηριστι-
κώτερος λόφος τῆς πρωτεύουσας, ἔ-
χει βαθεῖα τὰ σημάδια τῆς νεοελλη-
νικῆς «ἀμεριμνησίας». Μὲχρι πρὶν
λίγο ἀκόμη ἦταν κι αὐτὸς νταμάρι.

Η ΑΘΗΝΑ ΕΠΟΥΛΩΝΕΙ ΤΙΣ ΠΛΗΓΕΣ ΤΗΣ

Η πρωτεύουσα θ' απαλλαγῇ ἀπ' τὶς πληγές τῆς. Τὰ λατομεία, χάνουν-
τες ἐξεργασίες στὸ πρόσωπο τῆς Ἀττικῆς όμορφιάς, θ' ἀποσυρθοῦν πί-
σω ἀπ' τὰ ὕψηματα ποὺ στεφανώνουν τὴν μενεξεδένια πολιτεία. Οἱ ἀπαλό-
γραμμοὶ θηλυκοὶ λόφοι τοῦ ἀθηναϊκοῦ λεκανοπεδίου θὰ κρύψουν τὴν ἀσχή-
μισ, ποὺ τοὺς χάρισαν οἱ ἄνθρωποι κ' ἡ ἀνάγκη, κάτω ἀπ' τὴν ἐξωραϊστι-
κὴ χλαμύδα τοῦ πρασίνου. Τὴν όμορφιά ποὺ ξεθεμελίωσε ὁ δυναμῆτης πᾶν
ἀνατινάξουν θ' ἀναπληρώσῃ ἡ ἐκπολιτιστικὴ ζωντάνια κάποιου σύγχρονου
γυμναστηρίου κι' ὅ,τι κατέφαγε τὸ γεωτρύπανο τοῦ λατᾶμου θὰ καλυφθῇ
ἀπὸ εὐεργετικὲς ἐπιχωματώσεις. Ἐτσι, τὸ περιβάλλον κάλλος θὰ ᾄρῃ τὰ
παλιὰ χαρακτηριστικά του κ' ἡ Ἀθήνα, ποὺ όμορφαίνει κ' ὕψώνεται αἰσθη-
τικά, μέρα μὲ τὴ μέρα, θὰ δεθῇ μὲ τ' ἀπαράμιλλο πλαίσιο ποὺ τῆς χάρι-
σαν οἱ αἰώνες.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον λόγοι αἰσθητικοὶ ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν ἀλλαγὴ
καὶ τὴν μεταφορὰ τῶν λατομείων ἔξω ἀπὸ τὸν πῖνακα τοῦ ἀθηναϊκοῦ το-
πίου. Ἡ ἀσφάλεια, ἡ υγεία καὶ ἡ ἡρεμία τῶν κατοίκων πολλῶν περιοχῶν
τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ στάθηκαν σοβαρώτατα ἐπιχειρήματα πρὸς ὠ-
δήγησαν στὴν ἀπόφαση αὐτή.

Οἱ ἐπικίνδυνες, πολλὲς φορές, ἐκρήξεις μέσα σὲ κατοικημένες περιοχές,
τὰ σύννεφα τοῦ κονιορτοῦ ποὺ ὕψωνονται τὴν ὥρα τῆς ἐργασίας — πολ-
λὰ λατομεία ἐργάζονται καὶ τὴν νύκτα —, ὁ θόρυβος ποὺ καταρρακώνει τὰ
νεύρα, ὅλα αὐτὰ συνιστοῦν πρόσθετους λόγους, ποὺ θὰ βοηθήσουν ν' ἀπαλ-
λαγοῦν ἡ Ἀθήνα καὶ ὁ Πειραιᾶς ἀπὸ τὶς φαραωνικὲς πληγές τῶν λατομείων.

Ἡ πρώτη προσπάθεια γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ ἔγινε προπολεμικὰ καὶ εἶχε
καταρτισθῇ ἡ σχετικὴ μελέτῃ ἀπομακρύνσεως τῶν λατομείων. Ἦλθε, ὅμως,
ὁ πόλεμος τοῦ 1940 καὶ κάθε ἐνέργεια σταμάτησε.

Μεταπολεμικὰ, τὸ ὕφυπουργεῖο Οἰκισμοῦ ἐπανήλθε στὴ μελέτῃ τοῦ προ-
βλήματος καὶ ἀνέθεσε σὲ εἰδικούς ὑπαλλήλους τοῦ νὰ συντάξουν τὴν ἀπα-
ραίτητη μελέτῃ, ἡ ὁποία καθώρισε καὶ τοὺς τόπους, στοὺς ὁποίους θὰ με-
ταφερθοῦν τὰ λατομεία, ὥστε ν' ἀπαλλάξουν τὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυ-
νη καὶ μειωτικὴ γιὰ τὴν ἐμφάνισή τῆς παρουσία τους. Οἱ νέες περιοχές βρι-
σκονται ὅλες ἐκτὸς τοῦ λεκανοπεδίου τῆς Ἀττικῆς καὶ θὰ ἐπιτρέψουν νὰ μὴν
ἐπαναληφθῇ τὸ φαινόμενο, σπῆττα καὶ λατομεία νὰ βρίσκονται φύρδην-μί-
γδην στὴν ἴδια περιφέρεια.

Μέχρι σήμερα ὁ νόμος δὲν ἐμπόδιζε τὴν δημιουργία λατομείων σὲ πε-

ριοχές ποὺ τώρα θεωροῦνται ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπαγορεύσιμες. Παράλλη-
λα, ὅμως, ὑπάρχει διάταξη, ποὺ προβλέπει ὅτι, γιὰ λόγους ἀρχαιολογικούς,
αἰσθητικούς, κυκλοφοριακούς, τουριστικούς, καθὼς καὶ γιὰ περιπτώσεις ποὺ
θίγεται ἡ υγεία τῶν πολιτῶν, τὰ λατομεία μπορεῖ νὰ κλείσουν.

Οἱ ἀρμόδιοι τοῦ ὕφυπουργεῖο Οἰκισμοῦ τονίζουν σήμερα ὅτι νέες θέ-
σεις γιὰ τὰ λατομεία ἐξυπηρετοῦν καὶ πάλι ἀπὸ ἀπόψεως ἐπικοινωνίας
καὶ ἐγγύτητας τὸ λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς, ἡ δὲ σχετικὴ αὐξηση τῆς ἀ-
ποστάσεως δὲν πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν τιμὴ τῶν «ἀδρανῶν ὑλικῶν»
(πέτρα, χαλίκι, ἄμμος) πέραν τοῦ 1%.

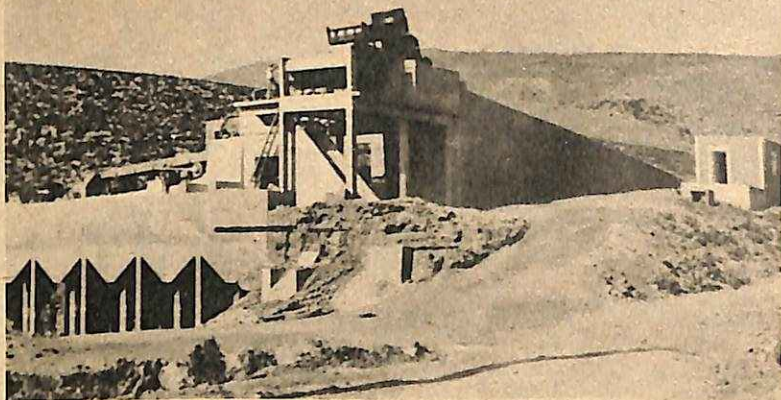
Ὅσοι ἀπὸ τὶς νέες περιοχές ὅπου θὰ μεταφερθοῦν τὰ λατομεία δὲν
ἀνήκουν στὸ δημόσιο —οἱ περισσότερες εἶναι κτῆμα του— θ' ἀπαλλο-
τριωθοῦν ἀπὸ τὸ κράτος, μετὰ δὲ τὴν μεταφορὰ σ' αὐτές τῶν λατομείων, ἡ
ὅλη ἐργασία θὰ ὁργανωθῇ ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες, ὥστε νὰ
καθιερωθῇ καὶ σχετικὸς ἐλεγχος τῆς ποιότητος τῶν ὑλικῶν. Ἐπὶ πλέον, ἀ-
πὸ τὴν ἐκμίσθωση τῶν δημοσίων λατομείων τὸ κράτος θὰ ἀποκτήσῃ πρόσθε-
το ἔσοδο, ποὺ θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τυχόν δαπάνες ἐξωραϊσμοῦ τῶν πα-

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΘΥΜΑΤΑ τῆς ἐπίθεσεως τῶν λατόμων. Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῶν γραφικῶν λόφων, ποὺ περιτριγυρίζουν, ἀληθινὰ κοσμήματα, τὴν
παλιὰ Ἀθήνα —ὅπως δείχνει ἡ μακέττα τῆς περιοχῆς Πολυτεχνείου, τοῦ
περασμένου αἰῶνος— ἀποσπᾶσθηκαν οἱ πέτρες γιὰ τὸ κτίσιμό τῆς.

Η συνολική δαπάνη —
προϋπολογίζεται σε 100 εκ. δραχμές

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ενός από τα 64 λατομεία που λειτουργούν στην πρωτεύουσα. Πάμπολλα τα δσα έκλεισαν, άφο άφησαν άνεπανόρθωτες ζημίες.

λαιών λατομικών θέσεων, όπως επιχωμάτωση, φύτευση, κατασκευή αθλητικών κέντρων, υπαίθριων θεάτρων, κολυμητικών δεξαμενών κ.λπ.

Σήμερα, στην περιοχή Αθηνών - Πειραιώς, λειτουργούν 64 λατομεία — όπως αναφέρεται στην έκθεση που κατηρτίσθη στο ύφυπουργείο Οικισμou — με μέση ετήσια παραγωγή 5.386.000 κυβικών μέτρων υλικών, από την όποια τροφοδοτείται κάθε οικοδομική και οδοποιητική εργασία στην περιοχή.

Ήδη οι υπηρεσίες του ύφυπουργείου Οικισμou μελετούν το θέμα της μεταφοράς των λατομείων και της αποζημιώσεως των ιδιοκτητών τους. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των τελευταίων, η αξία των εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων του συνόλου των εν λειτουργία λατομείων φθάνει τα 191.700.000 δραχ. ενώ η δαπάνη για την μεταφορά τους στις νέες θέσεις κυμαίνεται γύρω στο 50% της αξίας τους. Παράλληλα υπολογίζεται ότι για την μεταφορά κάθε επιχείρησεως και την επανεγκατάστασή της θα χρειασθί από έξη μήνες έως πέντε χρόνια, ανάλογα με το μέγεθός της. Έπτά από τα εν ενεργεία λατομεία λειτουργούν σε χώρο του δημοσίου, πρέπει δέ να σημειωθί ότι 20 από αυτά δεν προσεχούν κίνδυνο ή ενόχληση για τους περιοίκους, ούτε και είναι δρατά από την πόλη.

Πάντως οι αρμόδιοι υπάλληλοι του ύφυπουργείου Οικισμou, που συνέταξαν ύστερα από μακρές έρευνες την σχετική έκθεση, κρίνουν ότι έχει έξογκωθί η αξία των εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων των λατομικών επιχηρήσεων τουλάχιστον κατά 30% και ότι η αξία τους δεν ξεπερνάει τα 130.000.000 δραχ. Το ¼ του ποσού αυτού αντιστοιχεί στην αξία των κτισμάτων και συμπεραίνεται ότι για την επανίδρυση των λατομείων στις νέες τους τοποθεσίες θα χρειασθί ποσόν 32.000.000 δραχ. Τα ύπόλοιπα 98.000.000 δραχ. αντιπροσωπεύουν την αξία των μηχανημάτων, υπολογίζεται δέ ότι το 10% του ποσού αυτού (10.000.000 δραχ.) θα πρέπει να έκτιμηθί σαν δαπάνη για την αποσύνθεση, την μεταφορά και την επανασύνθεση στην νέα του θέση του μηχανικού έξοπλισμou των λατομείων. Το ύφυπουργείο πιστεύει ότι η μετάθεση των λατομείων θα προσκομίση ώφέλεια σε άρκετους από τους ιδιοκτήτες του κατεχομένου σήμερα από τα λατομεία χώρου, που θα πουληθί σαν οικόπεδο.

Μιά πρόσθετη δαπάνη για την μεταφορά των λατομείων θα προκύψη από την ανάγκη δημιουργίας νέου «μετώπου έξορύξεως» στα καινούργια λατομεία, υπολογίζεται δέ ότι κατά μέσον όρο θα χρειασθί ένα έκατομμύριο δραχμές για καθένα απ' αυτά, δηλαδή 60.000.000 συνολικώς. Παράλληλα θα χρειασθούν 27.000.000 δραχ. για την άπαλλοτρίωση 5.400 στρεμμάτων στους νέους χώρους όπου θα εγκατασταθούν τα λατομεία. Η αξία κάθε στρέμματος υπολογίζεται σε 5.000 δραχ.

Θεωρείται ακόμη σαν άναγκαία ή άνέγερση κοντά στα νέα λατομεία 1.000 εργατικών κατοικιών, πρós 30.000 δραχ. κατά μονάδα, για τους εργάτες των λατομείων και γι' αυτό υπολογίζεται πρόσθετη δαπάνη 30.000.000 δραχ. Έτσι κρίνεται άπαραίτητο να διατεθούν για την μετάθεση των λατομείων 160.000.000 δραχ. συνολικώς.

Το ποσόν, βέβαια, φαίνεται κατ' άρχην μεγάλο, αλλά οι υπηρεσίες του ύφυπουργείου Οικισμou υπολογίζουν, βάσει των στοιχείων που διαθέτουν, ότι, τελικά, το ποσόν αυτό θα περιορισθί σημαντικά, αν ληθούν ύπ' όψη οι ακόλουθοι παράγοντες.

1) Από τα 64 εν ενεργεία λατομεία βρίσκονται σε παραμονές πτω-

χεύσεως περισσότερα από 20, κατά τις πληροφορίες του ύφυπουργείου, και είναι έτοιμα να κλείσουν.

2) Κρίνεται άπαραίτητη ή συνένωση των μικρών και ασήμαντων λατομείων σε μεγαλύτερες επιχηρήσεις και με όσα είναι καλύτερα οργανωμένα.

3) Είκοσι περίπου από τα λατομεία μπορούν να έξακολουθήσουν να λειτουργούν στις θέσεις που βρίσκονται σήμερα χωρίς να ένοχλουν τους κατοίκους και την πόλη.

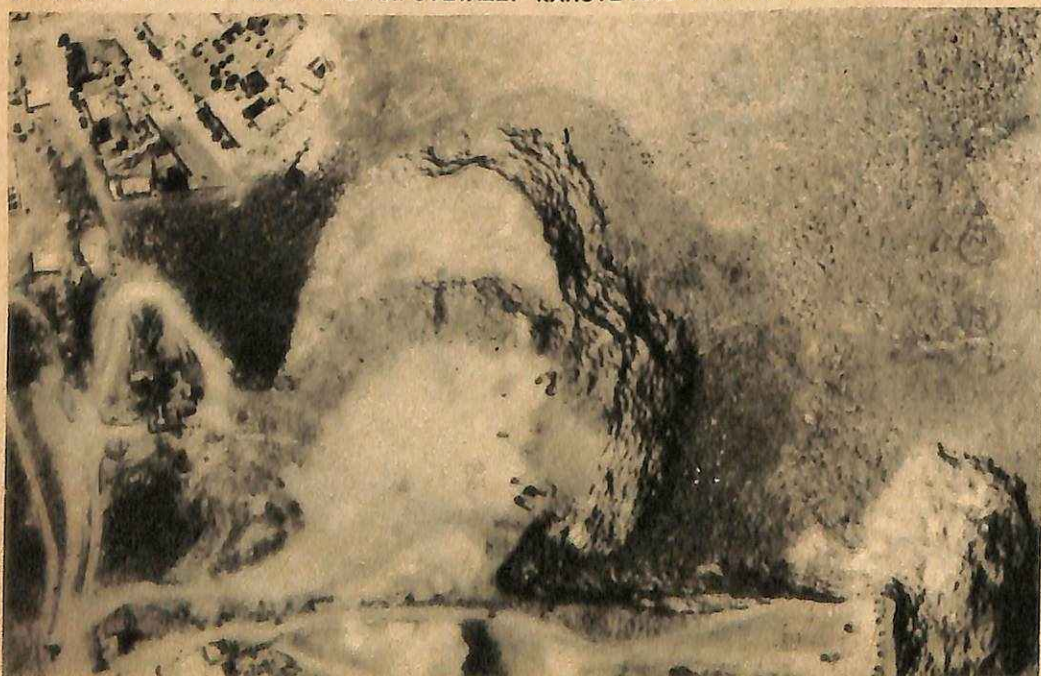
Έχοντας ύπ' όψη τους παραπάνω παράγοντες, οι υπηρεσίες που άσχολήθηκαν με το πρόβλημα των λατομείων αναφέρουν στην έκθεση που κατηρτίσαν: «Δυνάμεθα να θεωρήσωμεν ότι ή άπαιτούμενη δαπάνη, διά την άπαλλοτρίωση της περιοχής πρωτευούσης από την άσχημian και τόν κίνδυνον των εν αυτή λατομείων, δεν θα ύπερβή τα 100.000.000 δραχ.».

Άλλα δέν είναι μόνον τα εν ενεργεία λατομεία που άπασχολούν το ύφυπουργείο Οικισμou. Οι υπηρεσίες του διεπίστωσαν ότι ύπάρχουν άρκετά «σχολάζοντα και εγκαταλελειμμένα λατομεία, των όποιων, όπως αναφέρεται στην σχετική έκθεση, «τα χαίνοντα όρύγματα προσεχούν όδυνήραν έντύπωσιν και πρέπει να ληθθί από τούδε ή μέριμνα, ήτις άπαραιτήτως θα έπακολουθήσθι διά τα ήδη εν λειτουργία εύρισκόμενα, μετά την μετáθεσιν των εις νέας θέσεις, δηλαδή, άσφαλιστική περίφραξις του χείλους των όρυγμάτων και έντακτη προσπάθεια άναδασώσεως της περιοχής των».

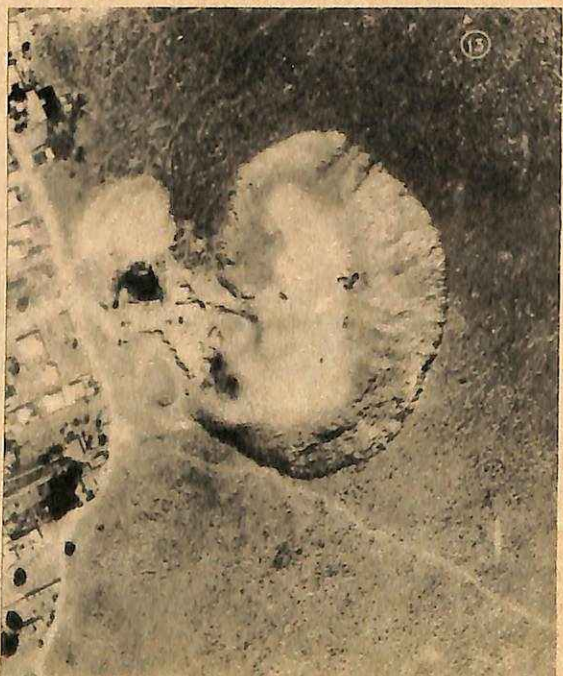
Το πρόβλημα, όπως διαπιστώνεται, της μεταφοράς των λατομείων είναι πολύπλοκο, άπαιτεί σοβαρές δαπάνες και παράλληλα είναι πιθανό να δημιουργήσθι και αντίδράσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων επιχηρηματιών. Το κράτος, όμως, έχει ύποχρέωση και άπέδειξε ότι το αντίλαμβανεται, ύπερπηδώντας κάθε είδους αντίδραση και δυσκολία, να προχωρήσθι στην πραγματοποίηση του σχεδίου μεταφοράς των λατομείων. Τα άποτελέσματα αυτής της πρωτοβουλίας θα είναι εύεργετικά τόσο για τους κατοίκους του λεκανοπεδίου Αττικής, όσο και για τόν περιβάλλοντα χώρο, που θα μωρέσθι έτσι, και ύστερα από τις πολύχρονες βανδαλικές επιθέσεις που ύπέστη, να άποκτήσθι την παλιά μορφή, που του άπέσπασαν ή άδιαφορία, ή βουλμία και ή άνάγκη. Η άπαλόγραμμη άττική ζωγραφία θα περιβάλη έτσι ξανά την νέα Αθήνα, που έλπιζει και εργάζεται για ένα καλύτερο μέλλον. Καιρός ήταν να επαναληθθί αυτό που γινόταν στην Αθήνα εδώ και χιλιάδες χρόνια, όταν οι Αθηναίοι της κλασικής εποχής φρόντιζαν να διαφυλάξουν και να άφήσουν άσηγάδιστη την όμορφιά της Πεντέλης.

Θ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΠΙΟΥ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΚΑΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΕΡΑ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΗΝΩΝ...

...ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΜΕ ΤΑ ΠΟΛΥΑΡΙΘΜΑ «ΤΡΑΥΜΑΤΑ» ΤΗΣ

Παλιές και νέες θέσεις

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ όπου σημειώνονται με κόκκινους κύκλους οι σημερινές θέσεις των εν λειτουργία λατομείων της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς. Οι έκτάσεις μαύρου χρώματος, που σημειώνονται στον χάρτη, αντιπροσωπεύουν τις θέσεις όπου, κατά πάσαν πιθανότητα, θα μεταφερθούν τα λατομεία, βάσει μελετών του ύφυπουργείου Οικισμou. Έτσι θ' άπομακρυνθούν από τις κατοικημένες περιοχές τα θορυβώδη, αντίαισθητικά και επικίνδυνα «νταμάρια». Όσο για τις πληγές των λόφων, οι αρμόδιοι προτείνουν να καλυφθούν με επιχωματώσεις ή να διαμορφωθούν σε αθλητικούς χώρους, υπαίθρια θέατρα και άλσούλια, όπως έγινε στο λόφο του Στρέφη

(Οι φωτογραφίες παρεχωρήσαν υπό του ύφυπουργείου Οικισμou)

ΕΧΘΡΟΣ ΔΙΧΩΣ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ

Ο Τζών Χαίγουρντ, νεαρός τραπεζικός υπάλληλος της Νέας Υόρκης, αρραβωνιασμένος με την πλούσια κι' ωραία Μπάρμπαρα Φίλιπς, κόρη του διευθυντού της Τραπεζής του, κατηγορείται ότι δολοφόνησε μία νέα: Την Νόρα Ήθανς. Ο Χαίγουρντ αρνείται και βεβαιώνει ότι ουίε καν τη γνώριζε. Όμως η αστυνομία έχει αρκετά ανησυχητικές ένδειξεις: Βρέθηκε στο διαμέρισμα του θύματος η φωτογραφία του Χαίγουρντ, ανακαλύφθηκαν έπιταγές του, με τις οποίες πλήρωνε το νοίκι της, και υπάρχουν μάρτυρες που ισχυρίζονται ότι την έπισκεπτόταν.

2

Τ'α μαλλιά του Γκάρφλντ ήταν μαύρα και τ'α μάτια του σκοτεινά. Θάταν καμιά σαρανταριά χρονών και μιλούσε με γρήγορες, αλλά άκριβεις φράσεις.

—Λέει πως δεν την ήξερε, εξακολούθησε ο Μίλλερ.

Ο Γκάρφλντ κοίταζε τον Τζών με αδιάφορο ύφος.

—Λέει πως δεν πήγε ποτέ στο διαμέρισμα.

Ο Γκάρφλντ έβγαλε απ' την τσέπη του ένα φακέλο και, παίρνοντας από μέσα ένα χαρτί, τ'όβαλε μπροστά στον Τζών. Ήταν μία έπιταγή της Έθνικς Τραπεζής, πληρωτέα στην Έταιρία Άκνιχτον Άπλεγιατ - Μάγιερ και άφοροῦσε ένα ποσόν 160 δολλαρίων. Είχε υπογραφή Τζών Χαίγουρντ.

Ο Τζών την κοίταξε κ' ένα κενό δημιουργήθηκε πάλι στο μυαλό του.

Εκείνοι περίμεναν.

—Αυτό μοιάζει με την υπογραφή μου, είπε ο Τζών με ανέκφραστη φωνή, που δεν την αναγνώριζε ούτε ο ίδιος. Μά δεν είναι δική μου. Άλλωστε εγώ δεν έχω λογαριασμό σ' αυτή την Τράπεζα.

Νά που βρισκόταν το σφάλμα! Τώρα θα το καταλάβαιναν... Όχι πριν απ' τη Δευτέρα, ίσως, αλλά τότε, ένα τηλεφώνημα θ' άκούσε για να τους κατατοπίση. «Όχι, θάλεγε ο διευθυντής της Τραπεζής, δεν έχουμε πελάτη με τ' όνομα...»

—Είναι το νοίκι αυτού του μηνός, επανέλαβε ο Γκάρφλντ. Ή έπιταγή έφτασε στο γραφείο σήμερα το πρωί και δεν πληρώθηκε ακόμα.

Κοίταξε τον Τζών που κούνησε το κεφάλι του.

—Είδα τον διαχειριστή της Έταιρίας Άκνιχτων.

Έπειτα πρόσθεσε αποτεινόμενος στον Μίλλερ και τον Μαρτινέλλι:

—Μου την έδωσε.

—Μεγάλη τύχη, είπε ο Μίλλερ.

—Ναι, απάντησε ο Γκάρφλντ, μεγάλη τύχη! Ο κύριος Χαίγουρντ πληρώνει ταχτικά, λίγες μέρες πριν απ' την πρώτη του μηνός.

Δεν άφηνε τον Τζών απ' τ'α μάτια.

—Οί έπιταγές εξαγορώνονταν πάντα, κύριε Χαίγουρντ, πρόσθεσε. Είναι λοιπόν φανερό πως έχετε λογαριασμό... Δεν είναι ανάγκη να σ'ας το μάθω αυτό, αφού είστε τραπεζίκός!

Ο Τζών πήρε την έπιταγή και την έβαλε στο φως. Ήταν πλαστή, φυσικά. Άλλά πολύ τεχνικά πλαστογραφημένη. Άν δεν ήξερε τίποτα, θ' αναγνώριζε άμέσως την υπογραφή του. Άν εργαζόταν πίσω απ' τη θυρίδα ενός ταμείου, θα δεχόταν την υπογραφή χωρίς δισταγμό!

—Είναι πλαστή, είπε. Πολύ καλά πλαστογραφημένη. Άλλά δεν έχω υπογράψει εγώ!

Και τότε κατάλαβε: Δεν επρόκειτο για σφάλμα, αλλά για κάτι πολύ πιο μακιαβελικό από ένα σφάλμα. Ήταν κάτι προμελετημένο: Μία παγίδα...

Εκείνοι κουνούσαν τ'α κεφάλια τους, σά να τον λυπόντουσαν. Ο Γκάρφλντ πήρε την έπιταγή και την ξανάβαλε στο φακέλο, που τον βύθισε έπειτα μέσα στην τσέπη του.

—Γιατί την σκοτώσατε, κύριε Χαίγουρντ; ρώτησε ο Μίλλερ με την ίδια υπόνοψη φωνή. Βρισκόταν στο δρόμο σας, ήταν εμπόδιο σ'ε τίποτα;

Σώπασε. Ο Τζών δεν τον άκουγε. Ήταν μία

Στις 3 παρά τέταρτο, η Νόρα Ήθανς περίμενε το άσανσέρ. Μία ένοικος της είχε πη: «Τί ωραία που είναι τ'α λουλούδια σας!».

Άστυνομικό

μυθιστόρημα

των Φράνσις

και Ρίτσαρντ

Λόκριτζ

παγίδα, που την είχε στήσει κάποιος. Ένας δολοφόνος, ασφαλώς... Το μυαλό του έψαχνε άπεγνωσμένα. Ναι, αλλά ποιός; Ένας άγνωστος; Όχι, το πράγμα ήταν τόσο άπλό... Μάλλον κάποιος που τον μισούσε σ'ε σημείο ώστε να δολοφονήσει μία γυναίκα για να τον καταστρέψει...

—Άκούστε με, κύριε Χαίγουρντ, επανέλαβε ο Μίλλερ χωρίς καν να ήρώση τη φωνή του. Μήπως σκοτώσατε εξ αιτίας της Μπάρμπαρα Φίλιπς; Μήπως ή μίς Ήθανς απείλησε ότι θα μιλούσε άν την εγκαταλείπατε; Ότι θα τάλεγε όλα στην μίς Φίλιπς; Αυτό θα μπορούσε ίσως να κάνει την τελευταία να διακόψει τις σχέσεις της μαζί σας... Άν μάθαινε, λόγω χάριν, ότι, άν και αρραβωνιασμένος, εξακολουθούσατε να βλέπετε την άλλη...

—Όχι, είπε ο Τζών. Δεν ήξερα την μίς Ήθανς. Δεν...

—Επαναλαμβάνετε διαρκώς το ίδιο πράγμα, έκανε ο Μίλλερ. Δεν είναι φρόνιμο αυτό...

Ο τόνος του εξακολουθούσε να είναι ύπομνητικός.

—Είδате πολύ την μίς Φίλιπς τον τελευταίο καιρό, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε...

Για πρώτη φορά ο Τζών τον διέκοψε:

—Την δέχκατε; Την ανακρίνατε, μήπως; Και τον πατέρα της;

Ο Μίλλερ κοίταξε τον άνώτερο έπιθεωρητή Γκάρφλντ.

—Όχι ακόμα, είπε ο Γκάρφλντ. Δεν θα θέλατε να το κάνουμε αυτό, κύριε Χαίγουρντ, δεν είν' έτσι; Ο κύριος Φίλιπς έχει μεγάλη θέση στην Τράπεζα. Μπορεί να σ'ας διώξη. Ή το αντίθετο...

—Κ' έπειτα, πρόσθεσε ο Μίλλερ, οί Φίλιπς έχουν πολλά χρήματα.

Ο Τζών κούνησε το κεφάλι. Ήταν αλήθεια. Ο Μάργκν Φίλιπς ήταν πρόεδρος και διευθυντής της Τραπεζής του και είχε τεράστια περιουσία. Αυτό δεν άφορούσε, δέβαια, ούτε την Μπάρμπαρα, ούτε τον έαυτό του. Άλλά δεν μπορούσε να το πη στον Μίλλερ και στον Γκάρφλντ. Ο στενογράφος με τη στολή θα το σημείωνε...

—Είχατε σκοπό να παντρευθήτε την μίς Φίλιπς; ρώτησε ο Μίλλερ.

Θά παντρευτώ την μίς Φίλιπς, απάντησε ο Τζών με σταθερή φωνή.

Και πάλι φάνηκαν να ξαφνιάζονται. Ο Τζών κατάλαβε πως η έκπληξη τους αυτή άφαιλόταν στο γεγονός ότι ήταν σίγουροι πως είχε σκοτώσει μία γυναίκα και συνεπώς δεν θα μπορούσε να παντρευτεί...

Ή παγίδα στην οποία είχε πέσει ο Τζών την ώρα που σφύριζε — λιγάκι φάλτσα — ένα ρε-

φραίν της περεττας, που είχε πάει να δη μαζί με την αραβωνιαστική του, δεν ήταν, ασφαλώς, τόσο άπλη...
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Υπήρχε, λόγου χάριν, αυτή η ιστορία των δυο άσπρων ποικαμίσων.

Ήταν δυο συνηθισμένα ποικαμίσα, καλής ποιότητας, με κανονικά κολλάρα. Ήταν αγορασμένα στού Μπρούκς. Τού τα είχαν δείξει κάπου μια ώρα αφού του έδειξαν την επιταγή της Έθνικς Τραπέζης.

Έκανε τώρα πολλή ζέστη μέσα στο δωμάτιο κ' η ατμόσφαιρα ήταν γεμάτη καπνούς. Ο Τζών άρχισε να βήχει, πρώτα έξ αιτίας της ατμοσφαιρικής κ' έπειτα επειδή ο καπνός των τσιγάρων του έκαιγε τον λαιμό του και τους πνεύμονές του. Περιμέναν να πάψει να βήχει κ' έπειτα ο Μίλλερ έ-

κανε ένα νόημα στον άνθρωπο με τη στολή, που βγήκε και ξαναγύρισε με μια καράφα νερό και πολλά ποτήρια. Το νερό της θούσης ήταν χλιαρό, αλλά ο Τζών το ήπιε μ' άπληστια.

—Ίσως, ρώτησε ο Μίλλερ, θα θέλατε κανένα φυτζάνι καφέ; Ή ένα σάντουιτς; Δεν θέλουμε να πιστέψετε πως επιδιώκουμε να σας εξαντλήσουμε. Δεν είναι αυτή η πρόθεσή μας...

—Ασφαλώς, είπε ο Τζών. Όχι, δεν θέλω να φάω τίποτα.

—Όπως νομίζετε, εξακολούθησε ο Μίλλερ. Γκραίντντ, πήγαινε να φέρει τα αντικείμενα.

Ο Γκραίντντ σηκώθηκε και γύρισε κρατώντας ένα πακέτο τυλιγμένο με σκούρο χαρτί. Τό βγαλε κ' έδωσε στον Μίλλερ δυο ποικαμίσα, που ο τελευταίος τ' άκούμπησε στο τραπέζι, μπροστά στον Τζών Χαίγουορντ. Χωρίς να τ' άγγιξη έ-

κείνος τα κοίταξε. Είχαν άπάνω καρφιστωμένο ένα χαρτί καθαριστηρίου.

—Είμαι δικά σας, δεν είν' έτσι; ρώτησε ο Μίλλερ με την μαλακή και υπομονητική φωνή του.

—Δεν ξέρω, είπε ο Τζών, αλλά φοβάω πράγματι ποικαμίσα αυτού του τύπου.

—Ναι, κύριε Χαίγουορντ, είπε ο Μίλλερ, φοβάτε μάλιστα ένα τέτοιο ποικαμίσα αυτή τη στιγμή. Είναι τα ποικαμίσα σας... Κοιτάξτε τη μάγκα του πλυντηρίου. (Έδειξε έναν άριθμό πάνω στο χαρτόνι.) Χ. Χ. 201. Ο άριθμός σας, κύριε Χαίγουορντ.

Ο άριθμός αυτός κάτι έλεγε, άορίστως, στον Τζών. Δεν μπορούσε, χωρίς να κινδυνεύει να κάνει λάθος, να διαβεβαιώσει πως ήταν δικά του, αλλά ήταν πιθανόν.

—Ας υποθέσουμε πως είναι δικά μου, είπε ο Τζών.

—Ασφαλώς είναι δικά σας, έκανε ο Μίλλερ. Και πεντέξη εσώδρακα επίσης. Βρέθηκαν στο διαμέρισμα της μίς Ήθανς... Κύριε Χαίγουορντ, σκοτώσατε αυτή τη γυναίκα;

—Όχι, είπε ο Τζών, επανειλημμένα πως δεν την είδα ποτέ και πως δεν πήγα ποτέ σ' αυτό το διαμέρισμα! Θα με πιστέψετε, έπι τέλους;

Ο Μίλλερ κούνησε μελαγχολικά το χοντρό του κεφάλι:

—Γιατί, είπε, γιατί προσποιείσθε ότι σ'α κατηγορούμε άδικως, τι θα είχαμε να κερδίσουμε απ' αυτό; Γιατί να τα βάλλωμε ειδικά μαζί σας; Κάνουμε τη δουλειά μας, κύριε Χαίγουορντ, —τίποτα παραπάνω...

—Εσείς, ναι, έκανε ο Τζών. Δεν λέω το αντίθετο...

—Κ' οι άλλοι επίσης, απάντησε ο Μίλλερ. Ζούσατε μ' αυτή τη γυναίκα και τη σκοτώσατε. Είναι πολύ απλό. Πιθανώτατα εκείνη θα ήθελε ν' αποκαλύψει όρισμένα πράγματα στην μίς Φίλιπς...

—Τότε, όμως, θάμουν ένας έγκληματίας. Μοι-άζω για έγκληματίας;

—Όχι, είπε ο Μίλλερ. Μοιάζετε σαν όλο τον κόσμο. Σχετικά μ' αυτά τα ποικαμίσα έχετε να μάς δώσετε καμιά εξήγηση;

—Εκείνος που την σκότωσε, επανέλαβε ο Τζών, είχε νοιάσει και το διαμέρισμά της. Τάκανε αυτά για να πιστευθεί πως ήμουν έγω.

—Ω, έλάτε τώρα, κύριε Χαίγουορντ, σ'α παρακαλώ! είπε ο Μαρτινέλλι.

—Έχει το δικαίωμα, τον διέκρινε ο Μίλλερ, να διηγηθεί ό,τι θέλει! Κύριε Χαίγουορντ, γιατί ο άλλος θα έκανε αυτό; Γιατί ξέρατε ίσως πού ήταν θαμμένο το σώμα; Πέστε μας τουλάχιστον αυτό, κύριε Χαίγουορντ.

—Δεν ξέρω γιατί έκανε, μα κάποιος θα το ξέρει, απάντησε ο Τζών. Δεν συνάντησα ποτέ αυτή τη γυναίκα...

Κούνησαν πάλι το κεφάλι. Ο Μίλλερ κοίταξε το ρολόι του κ' ο Τζών το δικό του. Ήταν 5 παρά 10'

—Καλά, έκανε ο Μίλλερ, ας εξακολουθήσουμε...

—Δεν θα θέλαμε με κανένα τρόπο να διαγράψουμε ένα λάθος, είπε ο Γκάρφνλντ. Γι' αυτό σ'α ρωτάμε τώρα: Πώς χρησιμοποιήσατε τον καιρό σας χθές τ' απόγευμα;

Τό έλεπε αυτό μ' έναν τόνο τόσο σαφή και πολύ γρήγορο πού, έπειτα απ' τη μονότονη όμιλία του Μίλλερ, δημιούργησε μια άφόρητη κατάσταση στο κοινορασμένο μυαλό του Τζών. Δίστασε μια στιγμή και διάβασε στα πρόσωπά τους τις αντιδράσεις που προκάλεσε αυτός ο διαταγμός. Χωρίς να τό θέλη του ήρθε μια άνατοχή. Ένα λεπτό αργότερα, είχε συνέλθει...

—Σ'α ρώτησα... ξανάρχισε ο Γκάρφνλντ. Ο Τζών τον διέκρινε ζωηρά:

—Πώς χρησιμοποίησα τον καιρό μου χθές τ' απόγευμα. Τό άκουσα.

Περιμέναν. Ο Τζών δεν διαζόταν. Μα δεν δίσταζε κίολας, όπως θα εύχόντουσαν. Έκφραζόταν σαν κάποιος που προσπαθεί να θυμηθεί με ακρίβεια. Είχε γενναίως πρώτα - πρώτα στη Λέσχη του Χάρβαρντ. Ήθελαν ν' άρχισαν από κει;

—Εξακολούθησε, είπε ο Γκάρφνλντ με γλυκύτητα... Φάγατε...

Είχε πάει μόνος του στη Λέσχη, χωρίς κανένα πρόγραμμα. Είχε σταματήσει στο μπαρ κ' είχε συναντήσει κάποιον γνωστό του, κάποιον όνόματι Κέρτις, Άλφρεντ Κέρτις. Άφου ήπιε ένα ποτήρι...

—Δυο ποτήρια, τον διέκρινε ο Γκάρφνλντ, αν δεν απατώμαι...

—Α, ώστε είστε εν γνώσει, είπε ο Τζών, παίρνοντας άχαμπτο ύψος. Δυο ποτήρια, λοιπόν. Ήταν Σάββατο...

—Φυσικά, είπε ο Μίλλερ, ήταν Σάββατο.

Η διάρρηση εκείνη είχε ταράξει τον Τζών—άδικα, βέβαια. Αισθάνθηκε να τον καταλαμβάνει μεγάλος θυμός και προσπάθησε να παραμείνη ήρεμος. Είχαν πη δυο ποτήρια με τον Άλφρεντ Κέρτις κ' είχαν έπειτα γενναίως μαζί. Μήπως τούς ενδιέφερε και τι είχαν φάει;

—Ναι, είπε ο Γκάρφνλντ, για λόγους άκριβείας...

Ο Τζών είχε διαλέξει ένα κοινόσιμο, ένα μπι-φτέκι, πατάτες ώγκραντν' κ' έναν καφέ.

—Προσθέστε και μια σαλάτα, είπε ο Γκάρφνλντ. Όχι πως αυτό έχει σημασία...

Ο Κέρτις, πάλι, είχε διαλέξει...

—Άρκει, τον διέκρινε ο Γκάρφνλντ. Και ποιά ώρα είχατε καθήσει να φάτε;

Ήταν ίσως μιάμιση ή δύο παρά τέταρτο όταν είχαν άρχισει και δυνόμηση ή λίγο αργότερα όταν είχαν πη τον καφέ τους κ' άνάψει τα τσιγάρα τους. Ο Κέρτις τού είχε μιλήσει για ένα μέρος στις Άντλιντς, όπου είχε περάσει πολλές έβδομάδες τον χειμώνα. Ο Τζών τού είχε απαντήσει ότι ήταν πολύ τυχερός, αλλά στην δική του Τράπεζα ήταν πολύ άστυχοι: Έδιναν άδεια μόνο για τις θερινές διακοπές. Αυτό ίσχυε για όλους, εκτός, φυσικά, απ' τον διευθυντή.

—Κ' έπειτα;

Φεύγοντας απ' τη Λέσχη είχαν ξαναβρεθεί στην 44η Όδό. Ο Τζών είχε αφήσει τον Κέρτις, που πήρε ένα ταξί, είχε γυρίσει στο σπίτι του και δεν είχε ξαναβγεί. Σώπασε, γιατί ο Γκάρφνλντ κουνούσε το κεφάλι του.

—Είμαι βέβαιος, είπε ο Τζών, ότι έτσι έγινε...

—Κι' ο Γούντσον, τον διέκρινε ο Γκάρφνλντ, ο «Πίτς» Γούντσον, όπως τον όνομάζουν; Τόν ξεχάσατε, κύριε Χαίγουορντ. Γιατί αυτό;

Αυτό ήταν σωστό. Ο Τζών είχε ξεχάσει τον Πίτς Γούντσον, Π.Ι.Τ. Γούντσον. Θάθελε να πη πως αυτό ήταν φυσικό, πως προσπαθούσε κανείς πάντα να τον ξεχνά, αυτόν, άλλ' άποκρίθηκε:

—Πράγματι, τον συναντήσαμε τον Γούντσον. Ήθελε να μείνωμε μαζί του και να οργανώσουμε ένα μπριτζ.

—Θαυμάσια, έκανε ο Γκάρφνλντ, μάς τό είπε. Απαντήσατε ότι δεν μπορούσατε κ' ότι είχατε ένα ραντεβού. Τό θυμάστε αυτό, κύριε Χαίγουορντ;

—Όχι, άρχισε να λή ο Τζών.

Έπειτα σταμάτησε, γιατί στην πραγματικότητα τό θυμόταν. Μόνο πού αυτό συνήθιζε να λή κανείς στον Πίτς Γούντσον, πριν άκόμη εκείνος προλάβει να οργανώσει ένα μπριτζ. Όταν τον συναντούσε κανείς, τού έλεγε μ' έγκάρδιο ύψος:

—Γεια σου, Πίτ!

Και τη στιγμή που εκείνος έτοιμαζόταν ν' άνοίξει το στόμα του, πρόσθετε:

—Βιάζομαι πολύ! Έχω ήδη άργήσει!

Και τόβαζε στα πόδια.

—Ναι, είπε ο Τζών. Ίσως να τό είπα.

—Κι' όμως δεν είχατε κανένα ραντεβού; Ούτε καν μ' αυτή τη γυναίκα, την Ήθανς;

—Με κανέναν, είπε ο Τζών. Άν τό είπα αυτό, τό έκανα επειδή αυτός ο δυστυχισμένος ο Πίτ είναι φοβερά βαρετός...

Είχε έκφραστή άσχημα, είχε μιλήσει σ' έναν τόνο υπερβολικά οικείο, σά νάθελε να βάλει μέσα στο παιχνίδι τον Μίλλερ, τον Γκάρφνλντ, τον Μαρτινέλλι και τον Γκραίντντ και να τούς κάνει συνενόχους του.

Εκείνοι άρκέστηκαν να τον κοιτάζουν με πρόσωπο άπαθές. Ο στενογράφος ούτε καν τον κοίταξε κ' έκανε ένα σημάδι με τό μολύβι του στο σημειωματάριο που είχε μπροστά του.

—Μας είπατε, είπε ο Γκάρφνλντ, πως ήταν τρεις παρά τέταρτο, περίπου, όταν φύγατε απ' τη Λέσχη. Πήρατε ταξί για να γυρίσετε σπίτι σας; Πόσην ώρα περίπου κάνατε; Πέντε λεπτά; Δέκα; Άς πούμε ότι φθάσατε σπίτι σας στις τρεις ή ώρα.

—Αργότερα, άποκρίθηκε ο Τζών. Έφτασα στις τρεις και μισή, ίσως μάλιστα να ήταν και τέσσερις παρά τέταρτο... Δεν πήρα ταξί, περπάτησα.

Τόν κοίταξαν. Ο Μίλλερ κούνησε το κεφάλι του:

—Μπορεί κανείς να κάνει αυτή τη διαδρομή με

τά πόδια σε δεκαπέντε λεπτά, είπε, κ' εύκολα μάλιστα, δεν είν' έτσι;

—Δεν γύρισα κατ' ευθείαν σπίτι μου, άποκρίθηκε ο Τζών. Άνέβηκα τη λεωφόρο χωρίς να διαζώμαι.

Περιμέναν ένα δευτερόλεπτο κ' έπειτα ο Μίλλερ ρώτησε:

—Και γιατί αυτό, κύριε Χαίγουορντ;

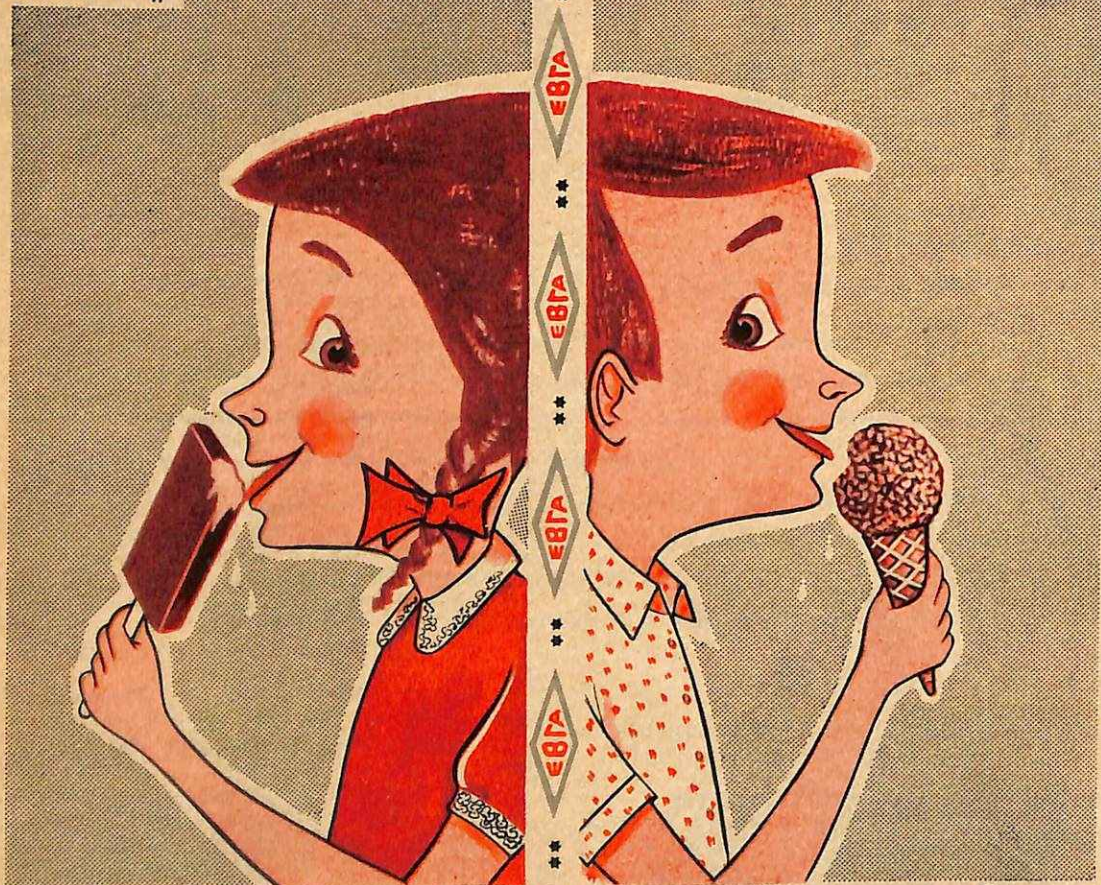
—Είχα διάθεση να περπατήσω λιγάκι, είπε ο Τζών.

Ήταν άλήθεια ότι είχε νοιώσει τη διάθεση να περπατήσει, άσκοπα, εκείνο τό ώραίο άνοιξιτικό άπογευματάκι. Αισθανόταν περίφημα. Είχε σταματήσει μπροστά στις διτρίνες του Μπλάι Στάρ

και του Γκόρχαμ κ' έπειτα, άφου είχε περάσει απ' την άπέναντι πλευρά, σταμάτησε μπροστά στις διτρίνες του Καρτιέ. Όταν έφτασε στην 57η Όδό, παρ' όλίγο να μπή στο κοσμηματοπωλείο Τίφφανν. Είχε σκεφθεί ν' αγοράσει μια βέρα άρραβώνος κ' έπειτα είχε εγκαταλείψει αυτή την ιδέα. Είχε μάλιστα άναρωτηθεί πως μπόρεσε να σκεφθεί ν' αγοράσει ένα δαχτυλίδι. Για να τό βγάλει απ' την τσέπη του και να τό παρουσιάσει περήφανα στην Μπάριμπαρ; Πόσο θα ήταν φαντασμένος αυτός ο τρόπος, να θεωρήσει πως ή νέα είχε κίολας πάρει την απόφασή της!

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

"ΑΛΕΚΤΩΡ"

Παγωτά ΕΒΓΑ
 Δίνουν χαρά,
 και υγεία!

ΕΒΓΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α. Ε.

ΑΡΜΟΣ

Με μαεστρία
 έδωτοχ...

....Μιά μεγάλη Βιομηχανία
 ένα έκλεκτό τσιγάρο.
 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Corona

ΜΑΤΣΑΓΓΟΥ

ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 7
 ΜΙΚΡΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 3.50

ΣΟΦΙΑ ΛΩΡΕΝ:

ΜΟΝΗ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ

Χωρίς να το θέλη ή Σοφία Λώρεν, στο ζενιθ ακριβώς της κινηματογραφικής της ακτινοβολίας, έγινε η ήρωίδα ενός μεγάλου αστυνομικού φιλμ. Το δυστύχημα, όμως, ήταν ότι το φιλμ εξετυλίχθη στην πραγματικότητα — ήρωίδα και θύμα υπήρξε η ίδια. Τα κοσμήματά της, αξίας 16 περίπου εκατομμυρίων δραχμών, εκλάπησαν στο Λονδίνο κι' ακόμη δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν. Κ' η Σοφία κλαίει, κλαίει γιατί έχασε το λαμπρό σύμβολο της επιτυχίας της — μιάς επιτυχίας, που κερδήθηκε μ' αφάνταστο μόχθο — κλαίει γιατί σήμερα οι καλλιτέχνες έπαψαν να είναι τα άνεμελα τζιτζίκια άλλων έποχών, αλλά φροντίζουν για την οικονομική τους υπόσταση, για τις μέρες που το κοινό θα έχει βαρεθή να τους χειροκροτή. Στις σελίδες αυτές δίνεται το πραγματικά συναρπαστικό ρεπορτάζ της κλοπής. Ακολουθεί μιά αποκλειστική —σε παγκόσμια κλίμακα— συνέντευξη της Ιταλίδος ήθοποιού, που δίνει αποκλυπτικά στοιχεία για τον χαρακτήρα και τις ιδέες της ωραιότερης στάρ, που ξεκίνησε από τις φτωχογειτονιές της Νεαπόλεως για να γίνη ο στόχος του ενδιαφέροντος του διεθνούς κοινού.

Ο ντέτεκτιβ Έρικ Σέπερντ, σαν καθώς πρέπει Άγγλος, φορούσε ένα γκρι σκούρο κοστούμι με άσπρο πουκάμισο, ήμυψηλο και κρατούσε στο χέρι του μιά κλασική μαύρη όμπρέλλα. Ανέβηκε στο μαύρο αυτοκίνητο της αστυνομίας και κάθισε άναπαυτικά στο πίσω κάθισμα, παρατηρώντας με προσοχή τον χοντρό σβέρκο του σωφέρ. Ο δρόμος από το αστυνομικό τμήμα του Γκόλντες Γκρέν, κοντά στο Χάμσετ, ως το Έτζεργουώρμερ Κάουντρυ Κλάμπ, στο Χερπονσάιερ, του ήταν γνωστός. Ο ντέτεκτιβ αισθανόταν ευχάριστα. Ο καιρός ήταν καλός κι' ένας δειλός ήλιος κρυβόταν πίσω από τὰ λονδρέζικα σύννεφα. Ολόκληρη ή Άγγλία ήταν βυθισμένη στην αθόρυβη γοητεία της Κυριακής. Οι ψηλόλιγνοι Άγγλοι έκαναν τον τακτικό περιπάτο τους και κανένας δεν ενδιαφερόταν για το δράμα κάποιας Ιταλίδας ήθοποιού, που της είχαν κλέψει κοσμήματα αξίας 180 περίπου χιλιάδων λιρών.

Το αυτόκίνητο της αστυνομίας, με τη διαπεραστική σειρήνα του, έστρι-

ψε άριστερά, ακολούθησε ένα στενό μονοπάτι που έδειχνε ή ταμπέλλα «Προς Κάουντρυ Κλάμπ του Έτζεργουώρμερ» και φρενάρησε απότομα μπροστά σε μιά μεγάλη καλύβα, ή οποία έμοιαζε με σκανδιναβική έκκλησία. Το μπανγκαλόου της Σοφίας Λώρεν. Στο άπέραντο χαλί από γρασίδι, που σκέπαζε τον κήπο του έξοχου σπιτιού, ήταν συγκεντρωμένοι καμμιά πενήνταριά αστυνομικοί και μπροστά στην πόρτα άλλοι αστυνομικοί στέκονταν ακίνητοι μέσα στις σκούρες μπλε στολές τους.

Ο Έρικ Σέπερντ άνοιξε την πόρτα με την μικρή καλλιγραφμένη ταμπέλλα «Νορδηγική καλύβα», και μπήκε στο χώλ. Σαν γνήσιος Άγγλος τὰ έχασε λιγάκι, καθώς δρέθηκε μπροστά σ' ένα δλόκληρο πλήθος από έκφραστικούς μελαχροινούς άνδρες, που μιλούσαν Ιταλικά δυνατά και γρήγορα. Στη μέση ένας κοντόχονδρος φαλακρός έμοιαζε πιο νευρικός από τους άλλους. Το σαγόνι του έτρεμε και τὰ μάτια του ήταν υγρά. Ο Σέπερντ θυμήθηκε ότι είχε

δη πολλές φορές τη φωτογραφία του στις εφημερίδες και στα περιοδικά. Βέβαια, δεν υπήρχε άμφιβολία. Έπρόκειτο για τον παραγωγό Κάρλο Πόντι, τον σύζυγο της Σοφίας Λώρεν.

Η συζήτηση σταμάτησε απότομα. Ο Σέπερντ δεν χρειάστηκε να συστηθή, ούτε ο Κόναν Ντόυλ και ή Άγκάθα Κρίστι, που μπήκαν λίγο αργότερα. Ο Πόντι τους έρριξε ένα θλιμμένο βλέμμα και με μιά μελοδραματική κίνηση έδειξε τον ούρανό ή την κάμαρα της Σοφίας Λώρεν στο πρώτο πάτωμα...

—Γουέλ, άς ριζούμε μιά ματιά!

Ο Λονδρέζος ντέτεκτιβ κι ο Ιταλός παραγωγός ανέβηκαν μαζί τὰ ξύλινα σκαλοπάτια. Έξω από την πόρτα της μοιραίας κάμαρας, φωνάττας έφαρμωστό «μπλου - τζήν» παντελόνι, ένα πλεκτό πουλόβερ και ριγμένα τὰ άτίθασα μαλλιά της ως τους ώμους, στεκόταν ή Σοφία. Το είδωλο χιλιάδων άνδρών έρριξε το άπέραντο υγρό βλέμμα της, παρακλητικά, στον άλεγματικό Άγγλο ντέτεκτιβ και τού γέλασε μελαγχολι-

ΔΕΚΑ χρόνια χρειάστηκε ή Σοφία Τσικκολόνε, τὸ άχαρο, ψηλόλιγνο «χασμίνι της Νεαπόλεως», για να πλάση τον γοητευτικό αυτό τύπο που, με τὸ ψευδώνυμο Σοφία Λώρεν, έγινε τὸ ἴνδαλμα εκατομμυρίων θαυμαστών σε δλόκληρο τον κόσμο.

➡

«"Εβγαλε μιά τρομερή κραυγή: Τò τέταρτο σουρτάρι ήταν άδειανό! »

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ από τὸ «Κορίτσι τοῦ ποταμοῦ», ρουμπίνια από τὸ «Λιμανάκι τῆς Νεαπόλεως», σμαράγδια από τὸ «Παῖδι μετὸ δελφίνι»...

...ζαφείρια από τὸ «Κλειδί», μαργαριτάρια από τὸ «Ὀλύμπια». Κάθε ταινία, σταθμὸς στὴ σταδιοδρομία τῆς Σοφίας κ' ἓνα πολύτιμο κόσμημα

με ἱκανοποίηση. Χωρὶς νὰ πῇ ἀπολύτως τίποτε, δῆλκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο, κατέβηκε τὰ σκαλοπάτια καὶ με σταθερὸ δῆμα προχώρησε στὴ γειτονικὴ καλύβα. Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς, δυὸ δωμάτια καὶ μπάνιο, φαινόταν ἐγκαταλειμμένο. Δεξιὰ ὑπῆρχε μιὰ κρεβατοκάμαρα κ' ἓνα παράθυρο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο διέκρινες καθαρὰ δτι γινόταν στὴν κάμαρα τῆς Σοφίας. Ἀπὸ ἐκεῖ, λοιπόν, ὁ κλέφτης ἦ ἓνας βοηθὸς του μποροῦσαν νὰ παρακολουθήσουν ἀνετα τὶς κινήσεις τῆς. Ἡ Σκώτλαντ Γυάρντ εἶχε βρῇ τὴν ἀκρὴ ἀπὸ τὸν μίτο τῆς Ἀριάδνης, ποὺ θεωρητικῶς εἶχε ὀδηγήσει τοὺς διαρρήκτες στὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τους, τὴν νύχτα τῆς 28ης Μαΐου.

Ἦταν μιὰ Τετάρτη ὅταν ἡ Σοφία Λῶρεν ἔφθασε στὸ Λονδίνο, γιὰ τὸ γύρισμα τῆς νέας τῆς ταινίας «Ἡ ἑκατομμυριοῦχος». Τὴν συνάδευε, ὅπως πάντα, ὁ καλλιτεχνικὸς τῆς σύμβουλος Μπαζίλιο Φραντσίνα, ἐνῶ ἡ μαγεύρισα καὶ ἡ καμαριέρα τῆς θὰ ἔφθαναν τὴν ἐπομένη. Μὲ τὴν ἀφιξη, ἔξ ἄλλου, τοῦ συζύγου τῆς Κάρλο Πόντι, τὸ Σάββατο τὸ βράδυ, ὁ μικρὸς κόσμος τῆς διάσημης στὰρ θὰ ξανάβρισκε τὴν ἀπαρτία του.

Τὸ μικρὸ βαλυσάκι

Τὴν πρώτη τῆς ἡμέρα ἡ Σοφία τὴν πέρασε στὸ «Ρίτς». Στὸ ἀπέραντο χῶλ τοῦ πολυτελέστατου ξενοδοχείου, οἱ παρευρισκόμενοι διέκριναν, συγχρόνως με τὴν ἐκθαμβωτικὴ ὁμορφιά τῆς, τὸ μαῦρο βαλυσάκι ἀπὸ δέρμα φώκιας, ποὺ κρατοῦσε σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά τῆς, ἓνα βαλυσάκι ὅπως αὐτὰ ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ μπίζνεσμαν καὶ οἱ διπλωμάτες γιὰ τὰ μυστικά τους ἔγγραφα. Ὡστόσο τὸ βαλυσάκι τῆς Σοφίας ἔκρυβε, βέβαια, κάποιο μυστικὸ. Ἀλλὰ τὸ μυστικὸ αὐτὸ δὲν ἦταν οὔτε ἐπίσημα ἔγγραφο, οὔτε ναπολιτάνικες πίστες, ὅπως εἰρωνεύθηκαν οἱ κακὲς γλώσσες. Ἐκρυβε τὸ μυστικὸ τοῦ

μόχθου τῆς σταδιοδρομίας τῆς: Τὸ μόχθο δέκα σκληρῶν ἐτῶν, ποὺ χρειάστηκε ἡ Σοφία, τὸ «Χαμίνι τῆς Νεαπόλεως», γιὰ νὰ γίνῃ πλούσια καὶ διάσημη.

Τρία σὲτ (σκουλαρίκια, κολλιέ, καρφίτσα καὶ δακτυλίδι ἄσσορτι), ἀπὸ ρουμπίνια, διαμάντια καὶ σμαράγδια, ἓνα κολλιέ ἀπὸ ζαφείρια καὶ πολλὰ ἄλλα κοσμήματα, συνολικῆς ἀξίας 180.000 στερλινῶν, ἀντιπροσώπευαν αὐτὸν τὸν μόχθο καὶ συγχρόνως ὅλη τὴν περιουσία τῆς.

Ἦταν μιὰ λεπτομέρεια

Ἦταν ὁ δικὸς τῆς τρόπος νὰ τοποθετῇ τὰ χρήματά τῆς, ὅπως ἡ Μπριζίτ Μπαρντὸ ἀγοράζει «σὲλφ σέρβις» ἢ «σὲνὰ μπάρ», ὁ Ζάν Γκαμπὲν ἀγορεύματα καὶ ἡ Μισέλ Μοργκὰν ξενοδοχεῖα. Γιὰ τὴν Σοφία Λῶρεν ἦταν τὰ κοσμήματα ποὺ τῆς χάριζαν αὐτοπεποίθηση καὶ δύναμη. Γιὰ ἐκείνη δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἔχῃ ποτὲ τὸ φρικτὸ τέλος τοῦ εἰδώλου τοῦ ὁδοῦ κινηματογράφου, τοῦ Βαλεντίνο, ποὺ πέθανε πνιγμένος στὰ χρέη, ἢ τῆς Γκλόριας Σβάνσον, ποὺ στὰ ἐξήντα τῆς χρόνια ἀναγκάστηκε νὰ σπᾶσῃ τὸν θρῦλο τῆς παλάς τῆς γοητείας, ξαναγυρίζοντας στὰ στούντιο μετὰ μικρορῶλους, γιὰ νὰ ζήσῃ.

Ἡ Σοφία Λῶρεν ἦταν ἀσφαλισμένη. Θὰ μποροῦσε νὰ ζήσῃ πλούσια στὰ γεράματά τῆς.

Ἐχνοῦσε ὁμως κάτι σημαντικό: Ὅτι τὰ κοσμήματά τῆς δὲν ἦταν ἀσφαλισμένα. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ ἀνδρός τῆς, ἡ Σοφία δὲν ἔνοιούσε νὰ βάλῃ κακὸ στὸ νοῦ τῆς. Μὲ τὰ χρήματα ποὺ θὰ «πετοῦσε» στὴν ἀσφαλιστικὴ ἐταιρία, δὲν ἀγόραζε ἓνα καινούργιο κολλιέ; Ἀλλωστε εἶχε ἀνάγκη νὰ νοιώθῃ πάντα κοντὰ τῆς τὸ μικρὸ μαῦρο βαλυσάκι.

Πολλοί, γιὰ νὰ νοιώσουν ὅτι δὲν ὀνειρεύονται, χάνουν τὰ νύχια στὸ δέρμα τους. Γιὰ τὴν Σοφία ἀρκοῦσε νὰ περάσῃ μαλακὰ τὰ δάκτυλά τῆς

πάνω ἀπὸ τ' ἀστραφετέρὰ κοσμήματά τῆς, ποὺ τὸ κάθε κομμάτι συμβόλιζε κ' ἓνα σταθμὸ στὴ σταδιοδρομία τῆς.

Τὸ πρῶτο βράδυ, στὸ «Ρίτς», ἡ Σοφία φόρεσε τὰ διαμάντια τῆς. Ἐλαμπε ἀπὸ ὁμορφιά, καθὼς χιλιάδες ζευγάρια μάτια ἔφεταν ἐπάνω τῆς. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἴσως νὰ ἦταν καὶ τὰ μάτια τοῦ διαρρήκτη.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ «Ρὸλς - Ρόυς» τὼν στούντιο ὡδηγοῦσε τὴν Σοφία στὸ μπάνγκαλου τοῦ Ἐτζεγουώρμερου.

Λίγο ἀργότερα, ὁ ἐμπιστος Φραντσίνα πῆγε νὰ βρῇ τὸν διευθυντὴ τοῦ «Κάουντρυ Κλάμπ». Ἡ συνομιλία τους ἦταν σύντομη καὶ ἀποκαρδιωτικὴ.

—Δυστυχῶς, τὸ χρηματοκιβώτιό μας εἶναι ἀποκλειστικὰ γιὰ τὰ μέλη τοῦ κλάμπ. Λυτοῦμαι, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε χῶρο γιὰ τὰ κοσμήματα τῆς κυρίας Λῶρεν.

Ὅταν ἓνας Ἀγγλος λή «δυστυχῶς», αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν γίνεται τίποτε καὶ ὁ Μπαζίλιο ἔφυγε ἀπογοητευμένος.

Χαρούμενο ξύπνημα, ἀλλά...

Ἡ Σοφία, ὡστόσο, δὲν ἔδωσε μεγάλη σημασία. Ἐφ' ὅσον κανένας δὲν ἀνελάμβανε νὰ φιλοξενήσῃ τὰ κοσμήματά τῆς σ' ἓνα θησαυροφυλάκιο, θὰ τὰ κρατοῦσε κοντὰ τῆς. Ἐπειτα, ὑπῆρχε φόβος νὰ τὴν κλέψουν στὴ χώρα μετὰ τὴν καλύτερη ἀστυνομία τοῦ κόσμου; Τὸ μικρὸ κλειδάκι, ποὺ ἔφερε πάντοτε μαζί τῆς σὰν φυλαχτὸ, τὴν καθυσχάλε ἀπόλυτα.

Τὸ Σάββατο τὸ πρῶτὸ ἡ Σοφία ξύπνησε εὐδιάθετη. Ἡ μέρα ἦταν ὥρα καὶ τὰ πουλιὰ στὸν κήπο τῆς σφύριζαν χαρούμενα. Ἀρχισε νὰ ντύνεται σιγοτραγουδώντας. Ἐπειτα φώναξε τὴν Φράνκα, τὴν μαγεύρισα, καὶ τῆς ἔδωσε ὁδηγίες γιὰ ἓνα τυπικὰ ναπολιτάνικο γεῦμα, πρὸς τιμὴν τοῦ Κάρλο, ποὺ θὰ ἔφθανε τὸ ἴδιο ἄ-

πόγευμα. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἓνας περὶεργος δυνατὸς κρότος τὴν ξάφνιασε.

—Ποιὸς εἶναι; Κανένας δὲν ἀπάντησε. Ἡ Φράνκα κοίταξε παντοῦ.

—Δὲν ἦταν κανένας.

Μαντόνα μία, μετὰ κλέψανε!

Ἡ ὥρα τοῦ ἐγκλήματος» στὴν Ἀγγλία διασκεῖ κάθε Σάββατο τρεῖς ὥρες: Ἀπὸ 7 - 10, ὅταν προβάλλονται στὴν τηλεόραση οἱ κυριώτερες ἐκπομπὲς ἀστευομικῶν ἔργων. Ἐτσι καὶ οἱ διαρρήκτες εἶχαν ἀνεση γιὰ τὴ «δουλειά».

Καὶ ἂν ἡ Σοφία δὲν ἔφευγε στὶς 8.10' γιὰ τὸ ἀεροδρόμιο, νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἄνδρα τῆς, σίγουρα θὰ περνοῦσε τὴ βραδυὰ τῆς στὴν τηλεόραση. Ἀλλὰ ἡ μαγεύρισα καὶ ἡ καμαριέρα δὲν εἶχαν τίποτε ποὺ νὰ τὶς ἐμποδίσῃ νὰ παρακολουθήσουν ἓνα συνταρακτικὸ ἀστευομικὸ φιλμ, μα σουλῶντας ἀφηρημένα ξηροῦς καρπούς. Τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο, ὅπως εἶχε δώσει παραγγελία ἡ «κυρία», καὶ ἡ ναπολιτάνικη μακαρονάδα μετὰ τὶς «πίστες» ἀχνίζε στὴν πιπέλλα, σκορπίζοντας σ' ὅλο τὸ σπῆτι γαργαλιστικὴ μυρωδιά.

Ὅταν, ὁμως, ἔφθασαν τὰ ἀφεντικά, στὶς 11 παρὰ 20', τὸ τέταρτο σουρτάρι τοῦ κομμονίου εἶχε μιὰ ὥρα ποὺ ἦταν ἀνοιχτὸ καὶ ἄδειο.

Τὰ μάτια τῆς Σοφίας σκοτείνιασαν.

—Μανόνα μία, μετὰ κλέψανε. Κάρλο, Κάρλο, εἶναι ἄδικο!..

Αὐτὰ ἦταν τὰ πρῶτα λόγια τῆς, καθὼς ἔφευγε λιπόθυμη σὲ μιὰ πολυθρόνα. Ὁ Κάρλο τὴν πλησίασε καὶ τῆς χάιδεψε τρυφερὰ τὰ μαλλιά, ὅπως σ' ἓνα μικρὸ παιδάκι ποὺ τοῦ κλέψανε τὰ παιχνίδια.

—Ἡσύχασε, καρίτα μία, θὰ βρεθοῦν, στὸ ὑπόσχομαι.

Ἐστερα, μετὰ τὴν φωνὴν τοῦ ἔτρεμε, σήκωσε τὸ τηλέφωνο:

Καὶ τώρα... ἡ τελευταία ταινία τῆς, ἡ «ἑκατομμυριοῦχος» —τί εἰρωνεία τῆς τύχης— στάθηκε ἀφορμὴ νὰ ἀπογυμνωθῇ ἡ Λῶρεν ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τῆς. «Εἶναι ἄδικο! ἄδικο!» εἶπε ἀντικρύζοντας τὴν καταστροφή.

Το μεγάλο όνειρο της Σοφίας: Νά παίξει πλάϊ στον Μάρλον Μπράντο, σ' ένα ρίλμ του Έλια Καζάν. Και το «πιστεύω» της: "Όταν κάποιος πε τυχαίνει στη ζωή, αυτό σημαίνει ότι πραγματικά το αξίζει.

πατούσα μόνη μου, έχοντας την έντυπωση ότι ποτέ δεν είχα φύγει. Σε μία από τις ωραιότερες πλατείες της αρχαίας Ρώμης, στο Παλάι Καμπιτέλλι, ο σύζυγός μου μου προσέφερε στα γενέθλια των 25 χρόνων μου ένα θαυμάσιο διαμέρισμα. Δυστυχώς, δεν είχα καιρό να το χαρώ πολύ, γιατί αμέσως έφυγα για το Κάπρι. Πάντως, για να είμαι ειλικρινής, ενώ προτιμώ τα μικρά σπιτάκια. Τότε μόνο αισθάνομαι βασίλισσα στο σπίτι μου και μπορώ να κρατώ το νοικοκυριό μόνη μου, χωρίς να έχω ανάγκη από ολόκληρο προσωπικό.

»Στο Χόλλυγουντ κατοικούσα στο Μπέμπερλυ Χιλς, σε μία διλλίτσα που άνηκε στον Ροσσάνο Μπράτσι, κοντά στο μουσείο της Μαίρης Πίκφορντ. "Όσο έμεινα εκεί είχα την εντύπωση ότι ήμουνα μιά ξένη, μιά προσκεκλημένη. "Όλα λειτουργούσαν τέλεια και ήταν θαυμάσια οργανωμένα, αλλά δεν άνηκαν σε μένα. "Η κουζίνα ήταν ένα μικρό αριστούργημα και διατηρούσε ακόμη τη γαργαλιστική μυρωδιά από τα μενού της κυρίας Μπράτσι. Στην Βιέννη έμεινα στον πύργο ενός παλαιού αριστοκράτη, στο Λονδίνο στο «Σαβόυ» και στο Παρίσι στο «Ραφαέλ». Από όλες τις πόλεις που έπισκεφθήκα, η μόνη που αγάπησα σαν δεύτερη πατρίδα μου είναι το Παρίσι.

»Στο Παρίσι όλα έχουν ενδιαφέρον: Οί άνθρωποι, τα ατελιέ, τα θέατρα. Σηκώνομαι νωρίς το πρωί και έκανα ένα περίπατο με γρήγορο βήμα ανάμεσα στα στενά δρομάκια της Μονμάρτρης και στα μισογκρεμισμένα μαύρα κτίρια. Κυκλοφορούσα σχεδόν πάντα με ένα άπλο ταγιεράκι και απλά παπούτσια και χανόμουν στο ανώνυμο πλήθος, ελευθερωμένη για λίγο από τις σιληρές ύποχρεώσεις της δεντέττας. Στο Παρίσι, μέσα σ' ένα μήνα, έμαθα περισσότερα πράγματα από όσα ήξερα μέχρι τα 25 μου χρόνια.

»Συχνά λένε ότι το Χόλλυγουντ με μεταμόρφωσε. Δεν είναι αλήθεια. Στο Παρίσι έμαθα ν' αξιοποιώ την όμορφη μου και απέκτησα αυτό το «κάτι» της Παριζιάνας. "Έτσι, φθάνοντας στο Χόλλυγουντ, ήμουνα παρασκευασμένη για την άμυνα. "Αρνήθηκα να μου μαθήσουν τα φρύδια και έδωσα συνεχώς μάχες για να διατηρήσω τη φόρμα του στόματός μου και πρό παντός της μύτης μου. "Η μύτη μου μπορεί να μην είναι τέλεια, όμως έχω δεν την αλλάζω... "Α, το Παρίσι πόσο το αγάπησα! Θά ήθελα να εγκατασταθώ μόνιμα εκεί, όταν γεράσω. Παρίσι με τα μαγαζιά, με τις μόδες, τους μπούκ και την περίφημη κουζίνα...»

Για την Σοφία η γαστρονομία αποτέλεσε σοβαρό πρόβλημα. "Ένα πράγμα που δεν συγχωρεί στους "Αμερικανούς είναι που δεν πίνουν γάλα στο πρόγευμά τους, πνίγονται στο ούισκυ τα βράδια και χαλούν με τη μαρμελάδα τη γεύση μιάς κα-

λοψημένης μπριζόλας. Στα ρεστωράν, όταν φάη κάτι καινούργιο που της άρεσει, ζητάει πάντοτε την συνταγή. Στο Κάπρι μιά μέρα της σερβίρησαν ένα πιάτο γεμιστές πιπεριές. Δοκίμασε και ύστερα ρώτησε τον μάγειρα με ύφος σοδαρό, χάνοντας την ελαφρώς ξενική προφορά που απέκτησε στο εξωτερικό: «Το σκόρδο το θάζετε ώμο ή τσιγαριστό;». "Η Σοφία τρώει από όλα και κατά βούληση, χωρίς να ενδιαφέρεται για τη σιλουέττα της. "Ένα παράδειγμα της λαιμαργίας της είναι κι αυτό που συνέβη μιά μέρα στο έστιατόριο της Μαρίνα Γκράντε. "Ηταν δύο το μεσημέρι. "Η Σοφία, σκυμμένη με προσοχή στο πιάτο της, έτρωγε ναπολιτάνικα μακαρόνια με μύδια. "Υστερα συνέχισε με ένα κοτόπουλο φρικασέ, δυο πιπεριές φαρσί κ' ένα μεγάλο πιάτο σούκα. Σίγουρα είχε σκοπό να συνεχίσει, όταν έπενεθε ή γραμματέυσ της:

«Σοφία, σταμάτησε, πάει η γραμμή σου».

"Η Σοφία σήκωσε τους ώμους και ξέσπασε σ' ένα θορυβώδες γέλιο. Γύρω της είχε συγκεντρωθή πλήθος θαυμαστών της, που την κοιτούσε με περιέργεια κι αγάπη. Γι' αυτούς η Σοφία Λώρεν δεν ήταν ψεύτικο είδωλο, αλλά μιά πραγματική γυναίκα, που έτρωγε όσο ήθελε και γελούσε όποτε ήθελε...

Τώρα πια ξέρω τί ζητάω

Φορούσε μιά λιλά μπλούζα και μιά στενή μπλε φούστα και είχε δεμένα τα μαλλιά της, που τελικά ξαναπήραν το φυσικό χρώμα τους, μ' ένα χωριάτικο μαντήλι. "Έδειχνε πόνενα και είχε χάσει εκείνο το τρομαγμένο βλέμμα και την έκφραση της αγριότητας, που είχε συχνά, πριν φύγει για την "Αμερική. "Όλοι περίμεναν να δούν μιά Σοφία αδύνατη, εξεζητημένη και σοφά μακιγιαρισμένη, σαν μαννεκέν της άτ-κούρ. "Όμως είδαν μιά γυναίκα προκλητική, λίγο πιο παχουλιά από πρώτα, μ' ένα έκφραστικό ήμερο πρόσωπο. "Ηταν η Λώρεν που έγραφε κι αγαπούσαμε. Τίποτε δεν είχε αλλάξει.

«Τώρα πια είμαι εύτυχισμένη, εξαιολογήθηκε με μιάν άργη τραγουδιστή φωνή. Ξέρω τί ζητάω και έμαθα επιτέλους να συζητώ. Ποιός θα το περίμενε ποτέ...».

Στο Κάπρι γύριζε με τον Κλάρκ Γκέμπλ την τελευταία ταινία της «Το λιμανάκι της Νεαπόλεως». "Ηταν ένα ύπομονητική όπως πάντα στη δουλειά της και πάντοτε πρόθυμη να επαναλάβη μιά σκηνή που δεν ικανοποιούσε τον σκηνοθέτη. Σηκωνόταν κάθε πρωί στις 5 και, χωρίς αντίρρηση, επανέλαβε όκτώ φορές μιά σκηνή της ταινίας.

"Ο Κλάρκ Γκέμπλ ήταν καθισμένος λίγο πιο πέρα. Φορούσε ένα μαύ-

ρο κοστούμι με άσπρες ρίγες, που τον έκανε να φαίνεται ψηλότερος και πιο αδύνατος. Μασούσε άργα την τσίχλα του και κρατούσε με τρυφερότητα τα χέρια της γυναίκας του, της πέμπτης κυρίας Γκέμπλ, που μπορεί να μην είναι πιά πολύ νέα, διατηρείται όμως ακόμη γοητευτική. "Όταν ζήτησα τη γνώμη της Σοφίας για τον Γκέμπλ, μου απάντησε ξερά:

«Είναι θαυμάσιος ήθοποιός. Μοιάζει με ήρωα του "Έρνεστ Χέμινγκουαί και έχει τη σιγουριά του λιονταριού της «Μέτρο Γκόντουίν Μάγερ».

Πράγματι, μεταξύ τους δεν υπήρχε ούτε ίχνος συμπαθείας, εκτός των απλών επαγγελματικών σχέσεων. "Ο Γκέμπλ έβρισκε στο πλατώ όπως ένας υπάλληλος στο γραφείο του, χωρίς συγκίνηση, άνυπομονησία ή τράκ. "Όλα του ήταν τέλεια — οι τρόποι, οι μορφασμοί, τα άγγλικά του.

Μετά το γύρισμα έπείστρεφε κατ' ευθείαν στο ξενοδοχείο του «Καίσαρ Αύγουστος» και ξάπλωνε νωρίς, πίνοντας ένα ποτήρι ζεστό γάλα.

"Η Σοφία δεν τον ενδιέφερε καθόλου, αλλά ούτε κι αυτός άπασχολούσε την Σοφία περισσότερο από τους άλλους ήθοποιούς που είχαν «γυρίσει» μαζί της ως τώρα.

"Η γνώμη της Σοφίας για τους συναδέλφους της είναι σαφής:

—"Ο Φράνκ Σινάτρα «ένας ανήσυχος», ο "Άλαν Λάντ «ένας εύσυνεϊδης ήθοποιός», ο Κάρυ Γκράντ «ένας τζέντλεμαν», ο Τόνυ Πέρκινς «ένας επαναστάτης», ο "Άντονι Κουήν «ένας καλοκάγαθος αγριάνθρωπος», ο Γουίλλιαμ Χόλντεν «συμπαθέστατος».

Και ο ήθοποιός με τον οποίο ονειρεύεται να συνεργασθί:

"Ο Μάρλον Μπράντο! Γνωρίστηκαν στην "Αριζόνα, τη μόνη άμερικανική πολιτεία που ένθουσίασε πραγματικά την Σοφία. Μιά μέρα ο Μπράντο, τελείως άπρόοπτα, την έπισκέφθηκε και τη θρήκε να έτοιμάζει ανέμελη μιά ναπολιτάνικη μακαρονάδα, στο καμαρίνι της.

«Παραξευήθηκα, διηγείται η ίδια, όταν τον είδα ξαφνικά μπροστά μου. Μου είχαν πη ότι ήταν ένας μισογύν, ένας μισάνθρωπος, άγριος και άγενής, ένα είδος μισητού ήμι-θεου, που δεν είχα καμιά δρεξή να γνωρίσω».

»Στην πραγματικότητα ήταν συμπαθητικός και είχε ένα βλέμμα που σε μαγνητίζει. Κάθε φορά που με κοίταζε, αναγκαζόμουν να χαμηλώνω τα μάτια μου. Καθίσαμε μαζί περίπου τρείς ώρες και συζητήσαμε για διάφορα θέματα. Πριν χωρίσωμε, ύποσχθήκαμε να γυρίσωμε ένα φιλμ μαζί, με σκηνοθέτη τον "Ελία Καζάν».

Αυτό είναι το όνειρό της. "Ο ρόλος της Μάλ Φλάντερς σ' ένα φιλμ του "Ελία Καζάν, με παρτεναίρ τον Μάρλον Μπράντο.

«Κάποτε θα το κατορθώσω, λέει με πεποίθηση. Τα βρίσκεις όλα στο μυθιστόρημα του Ντερώ: Το πάθος, την είρωνεία, την κακία, τον πόνο και την άπογοήτευση, ακριβώς όπως συμβαίνει και στη ζωή. Τον έχω μάθει απ' έξω αυτό το ρόλο, από τις πολλές φορές που τον διάβασα».

Μιλώντας η Σοφία βρίσκεται διαρκώς σε κίνηση. Σηκώνεται, κάθεται, πίνει ένα ποτήρι κρασί, δοκιμάζει ένα ναυτικό κασκέτο, άπαντά στον σκηνοθέτη της, σιμπάει πότε-πότε μερικές ρόγες από ένα τσαμπι σταφύλι, που τρώγει ή γραμματέυσ της. Της άρεσει να παίξει χαρτιά και άφοσιώνεται στο παιχνίδι της όπως σε κάθε τί που την ενδιαφέρει.

—"Όταν παίζει κανείς χαρτιά, λέει χαμογελώντας, πρέπει να έχη ορθάνοιχτα τα μάτια του, γιατί τα λάθη δεν επανορθώνονται.

"Υστερα πάλι σηκώνεται και κοιτάζει νοσταλγικά τη θάλασσα.

—Δεν πιστεύω ν' αλλάξω ο καιρός, λέει τρμαγμένη, γιατί ο Κάρλο πρόκειται να γυρίση από την "Ισ-

Το σύστημά της: «ύπνοθεραπεία»

Όταν σφερέρ τ' ό'ομα του συζύγου της, τα μάτια της φωτίζονται από μιά παράξενη λάμψη.

Πιο πέρα, σε μιά γωνιά, καθόταν ένα ζευγαράκι. Δεν ήταν ούτε ο Ένας, ούτε ο άλλος πάνω από 20 ετών.

—Είναι πολύ νέος, σχεδόν παιδί, μου λέει η Σοφία. Σ' αυτή την ηλικία κάθε κορίτσι χρειάζεται έναν άνδρα, έναν πραγματικό άνδρα, που ξέρει τη ζωή και μπορεί να την καθοδηγή. "Έναν Πυγμαλίωνά πάνω-κάτω.

"Όταν τη ρώτησα ποιές γυναίκες θαυμάζει, μου απάντησε άδίσταχτα: Την Μαίριλιν Μονρόε και την Ούνα Ο' Νήλ. "Η πρώτη κατάρθωσε να κερδίση την αγάπη ενός ανθρώπου τόσο έξυπνου όπως ο "Άρθουρ Μύλλερ, ή δεύτερη την αγάπη μιάς μεγαλοφυίας όπως ο Τσάρλς Τσάπλιν. Πώς να μη ζηλεύη κανένας την Ούνα; Είναι ωραία, έξυπνη και έχει ένα καταπληκτικό σύζυγο και θαυμάσια παιδιά.

"Ένα παιδί είναι το μόνο πράγμα που λείπει από την ευτυχία της Σοφίας. "Όταν τη ρώτησα τί ιδέα έχει για το γιο της "Τζένη Μάνσφιλντ, πήρε ύφος λυπημένο και είπε: «Τόν καημένο τον μικρό! Δεν τόν αφήνουν ήσυχο. Τόν παιδεύουν με διάφορα άκροβατικά κόλπα και τόν περιφέρουν σαν διαφημιστικό πάνω».

Καθώς μιλάει, άδεια μου έρχεται στο νου ή πρώτη Σοφία, που για να μιλήσει έπρεπε να μεταχειριστής όλα τα μέσα, κι αυτό όχι γιατί δεν ήθελε, αλλά γιατί δεν μπορούσε. Της έλειπαν το θάρρος και το πνεύμα.

Οί φίλοι; «Δεν έχω παραπάνω ά-

ΕΙΝΑΙ Η «ΣΤΑΡ» ΜΕ ΤΗ μεγαλύτερη ίσως δημοσιότητα. Θαυμασताί, φωτορεπόρτερς και δημοσιογράφοι την καταδιώκουν σε κάθε της δήμα. Ακόμη και μετεωριζόμενη στο κενό την συνέλαβε ο φακός, καθώς ανέβαινε με το «τελεφερίκ» στο Μόντε Σολάρο, αναζητώντας λίγη ήσυχία, γαλήνη και ανάπαυση.

πό 4-5, που όλοι είναι ικανοί να ριχτούν στη φωτιά για μένα».

"Η κοσμική ζωή; Ψευδαίσθηση για τους άνικανοποίητους από τη ζωή.

Το γήρας; Γλυκός έπιλογος, όταν έχης τόν σύντροφό σου.

"Η Τζίνα Λολλομπρίτζιντα; «Δεν γνωρίζομαστε».

"Η πολιτική; «Για τους άνδρες μόνο. Πολλές φορές όμως ή πολιτική καταστρέφει τη ζωή πολλών αθώων».

"Η διαγμία; "Η Σοφία σκύβει το κεφάλι και άρνείται ν' άπαντήσει. «Δεν είμαστε οί μόνοι σ' αυτή την περίπτωση, λέει σχεδόν μωρμουριστά. Θά περιμένωμε κ' έμεις όπως όλοι».

Λέγοντας αυτά, σηκώθηκε άνησυχ. Είχε νοιώσει την παρουσία του Κάρλο Πόντι, προτού άκόμη τόν δει.

"Ήταν λίγο χλωμός και κρατούσε στα χέρια του διάφορα άποκόμματα από έφημερίδες. Τη φίλησε και της είπε χαρούμενα: «Έλα, Σοφία. Έχω ένα εύχαριστο νέο για σένα: Σε άνεκθύρυσαν τιμητικά πολίτιδα του Τέξας!».

Την Σοφία όμως λίγο την ένδιέφερε. Το πρόσωπό της, που είχε μιά

μελαγχολική έκφραση όταν μιλούσαμε για την συζυγική της κατάσταση, ξαναδοήκε πάλι τη λάμψη του.

Τα μάτια της έπαιζαν άνησυχια, σαν να ζητούσαν να βρουν κάθε έπιθυμία του άνδρός της.

«Κρυώνεις; Μήπως είσαι κουρασμένη; Θέλεις να φας κάτι;». Αυτές είναι οί στοργικές άγνοιες που κάθε μεσογειακή γυναίκα έχει για τόν άνδρα της, όταν επιστρέφει από τη δουλειά του. Και το προσωπικά, που τόν πλησιάζει για να δεχθί ένα φιλή, είναι μιάς εύτυχισμένης γυναίκας, που αισθάνεται άσφαλισμένη κοντά στον σύντροφο της ζωής της.

«Δεν ξέρω άν μπορώ να ζήσω χωρίς τόν Κάρλο, λέει απλά. "Όλες οί άναμνήσεις μου συνδέονται μαζί του».

"Μη μου πητε πως ή έκτίμηση ή ή φιλία είναι οί βάσεις ενός εύτυχισμένου γάμου! "Όποιος λέει αυτά, συμπεραίνω ότι άπέτυχε στον γάμο του».

»Χρειάζεται κατανόηση, και μάλιστα μεγάλη, για ένα σύνδεσμο που κρατάει σ' όλη τη ζωή».

Όυτε το Χόλλυγουντ, ούτε οί συνεχείς έπιτυχίες μπόρεσαν ν' αλλάξουν.

τον χαρακτήρα της Σοφίας. "Η δεντέττα με το έντονο μακιγιάζ και το προκλητικό ντυσιμο δεν υπάρχει στην ιδιωτική της ζωή. "Έχει μείνει μιά πραγματική γυναίκα ή καλύτερα μιά έρωτευμένη γυναίκα. Κι αυτή την μεταμόρφωση την όφειλει στον γάμο της.

"Η άφοσίωση, που ένώνει την Σοφία Λώρεν εννιά χρόνια τώρα μ' έναν άνδρα που δεν είναι ούτε νέος, ούτε άραιός, αποτελεί τόν ένα άξονα της ζωής της. "Ο άλλος είναι ή καρριέρα της. Είναι και τα δυο στενά συνδεδεμένα και τα μόνα πράγματα που την ενδιαφέρουν και για τα όποια αγωνίζεται διαρκώς.

Τα πλούτη, οί έπιτυχίες, οί παριζιάνικες τουαλέττες, τα νύστιμα καπελλάκια, ναι, βέβαια, όλα της άρουν. Αλλά για να τα χαιρέσει πρέπει να έχης έναν άνδρα στο πλευρό σου. "Έναν άνδρα που άγαπάς, που σέβεται, που τού είσαι άφωσιωμένη, έναν άνδρα που να μπορείς να στηριχθής σε στιγμές άδυναμίας.

Αυτή είναι ή άπλη φιλοσοφία της Σοφίας Λώρεν...

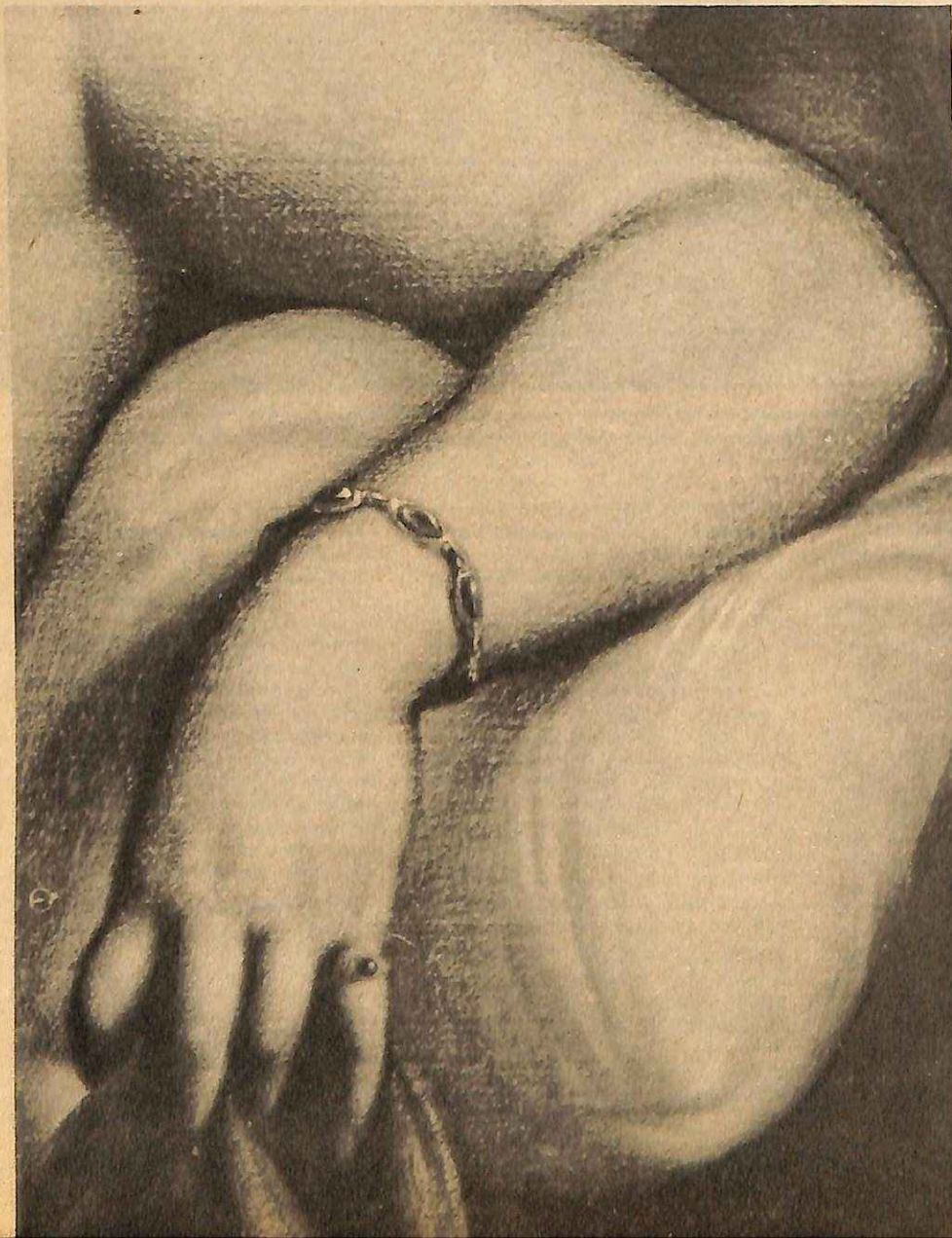
MARIALIVIA SERINI

ΕΝΑΣ ΤΙΤΣΙΑΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ!

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ
ΤΟΥ 16ΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗ ΤΥΧΑΙΑ
ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΑ ΖΩΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΕΝΟΣ ΠΕΡΙΠΟΥ ΕΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΧΕΡΙ ΩΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΧΑΜΕΝΟΥ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ

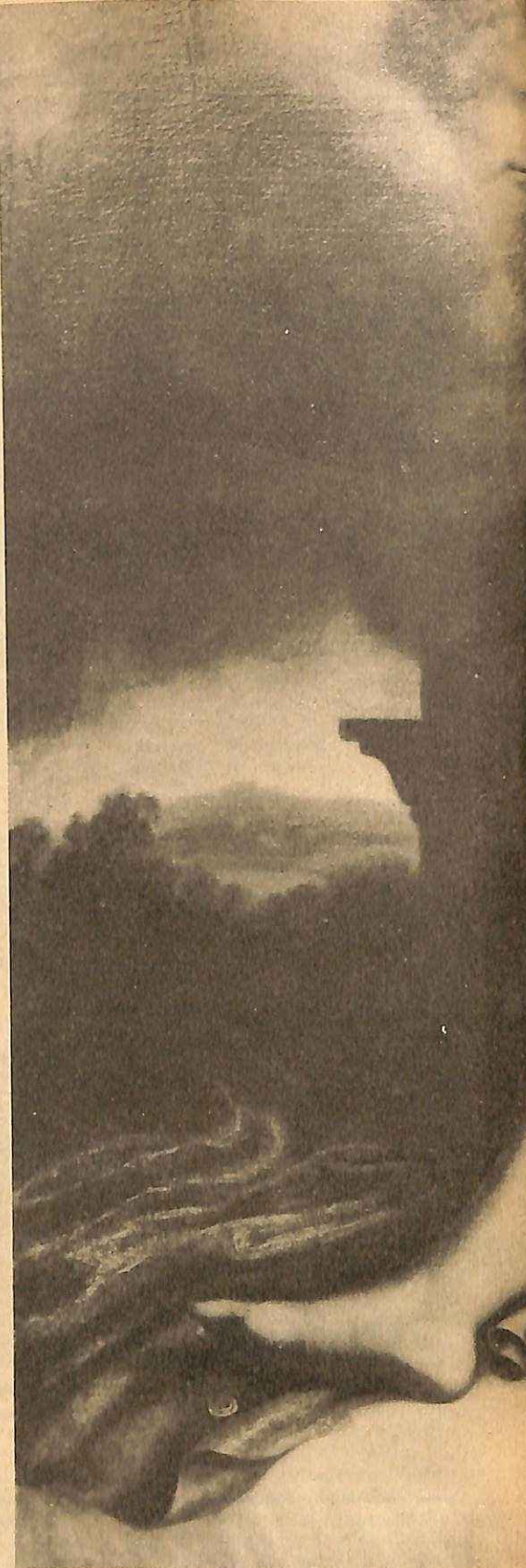
«Η ΔΑΝΑΗ ΚΑΙ Η ΧΡΥΣΗ ΒΡΟΧΗ». Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Η Ελλάδα απέκτησε τον Τιτσιάνο της! Ένα χαμένο αριστούργημα της πιο όμορφης αναγεννησιακής τέχνης, έργο ενός από τους μεγαλύτερους ζωγράφους του 16ου αιώνα, του Τιτσιάνο, βρίσκεται σ' ελληνικά χέρια και περιμένει τον φιλότεχνο που θα εξασφαλίσει την κατοχή του για την Ελλάδα.

Πρόκειται για άγνωστη «ρεπλίκα» της «Δανάης με την χρυσή βροχή», που οι καλλιτεχνικές της αρετές την κάνουν να ξεχωρίζει από τους τέσσερις άλλους γνωστούς πίνακες του Τιτσιάνο με το ίδιο θέμα, που υπάρχουν σήμερα στο Μουσείο της Νεαπόλεως, στο «Πράδο» της Μαδρίτης, στην Πινακοθήκη της Βιέννης και στο «Ερμιτάζ» του Λένινγκραντ.

Η ανακάλυψη του έργου δεν είναι πρόσφατη και ανήκει στην προπολεμική περίοδο. Είναι, όμως, μόλις ένας χρόνος που το ζωγραφικό αυτό αριστούργημα της Αναγέννησεως βρίσκεται στην Ελλάδα, μεταφεριμένο από την Αίγυπτο από τον δημοφιλή και γνωστό ζωγράφο Ι. Δούκα, που ζή από πέτυσε στην Αθήνα.

Η ιστορία της ανακάλυψης αυτής της δεύτερης —όπως διεπιστώθη— κατά χρονολογική σειρά επανα-

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΘΕΜΑ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΙΤΣΙΑΝΟ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΑΛΛΑ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗ

λήψεως του έργου του Τιτσιάνο —το πρώτο βρίσκεται στο Μουσείο της Νεαπόλεως— μοιάζει με την ιστορία της ανακάλυψης και άλλων άγνωστων αριστουργημάτων και εξελίχθηκε στο Κάιρο γύρω στα 1935.

Σ' ένα παλαιοπωλείο της αιγυπτιακής πρωτεύουσας ο κ. Δούκας βρήκε μία σειρά από παλαιούς πίνακες της Ιταλικής σχολής, που φαίνεται ότι είχαν μεταφερθεί από την Ιταλία ή την Αυστρία στην Αίγυπτο και είχαν εγκαταλειφθεί εκεί, αμέσως μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Ο μεγαλύτερος απ' αυτούς τους πίνακες ήταν σκεπασμένος από ένα μαύρο δερνίκι. Κάτω, όμως, από την μουντή επιφάνειά του, η εμπειρία ματιά του Έλληνα ζωγράφου ξεχώρισε ένα θαυμάσιο γυναικείο χέρι, που φάνερωνε την καλλιτεχνική μεγαλωσύνη του δημιουργού του.

Ατάραχος ο κ. Δούκας αγόρασε μαζί με τους άλλους πίνακες και το αναποκάλυπτο αριστούργημα, δίνοντας αρκετές εκατοντάδες λίρες. Αμέσως μετά από την απόκτησή του, ο Έλληνας ζωγράφος ασχολήθηκε με την αποκατάσταση του πίνακα και κάλεσε γι' αυτόν το σκοπό από την Ιταλία τον ειδικό ερε-

ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ της κεφαλής. Ο Έλεγχος της γνησιότητας δεν έγινε μόνο από διαπρεπείς τεχνοκρίτες, αλλά και με τη βοήθεια επιστημονικών μέσων.

ΚΑΘΕ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ
(Φωτ. Κ. Ραφαηλίδης — ΕΛΚΗΝ)

Πολύτιμος κρίκος ή νέα αυτή Δανάη

στωατέρ» κ. Σαρτόρι. Δυό μήνες χρειάστηκαν για τον καθαρισμό και την αποκατάσταση του μαυρισμένου πίνακος στην αρχική του κατάσταση. Στο τέλος αποκαλύφθηκε μία «Δανάη», που έμοιαζε αρκετά με τις τέσσερις άλλες γνωστές παραλλαγές του έργου του Τιτσιάνο.

Στο σημείο αυτό χρειάζεται μια παρένθεση, για να μιλήσουμε τόσο για το θέμα του πίνακος, όσο και για τη μορφή των τεσσάρων παραλλαγών του.

Το θέμα του έργου είναι παρμένο από την ελληνική μυθολογία: «Ο βασιλιάς του Άργους Άκρίσιος, μαθαίνοντας από ένα χρησμό ότι θα σκοτωθεί από ένα Έγγονό του, κλειδώνει την όμορφη κόρη του Δανάη σ' ένα άπρόσιτο δωμάτιο των ανώτερων του. Ο Ζεύς όμως έρωτεύεται την Δανάη, μεταμορφώνεται σε χρυσή βροχή και κατορθώνει έτσι να φθάσει ως το κρεβάτι της βασιλοπούλας. Από αυτό το θεϊκό εισύλλιο με την βνητή προικίστηκε γεννιέται ο Περσέας που, ύστερα από 20 χρόνια, σ' έναν αγώνα διακοβόλας, σκοτώνει στην Λάρισα τον Άκρίσιο, χωρίς να τον γνωρίζει.

Όπως και ο Κορρέτζιο παλαιότερα, έτσι και ο Τιτσιάνο ασχολείται μόνο με τη σκηνή της χρυσής βροχής στον πίνακά του. Στον πρώτο από τους πίνακες, που βρίσκεται στην Νεάπολη, η Δανάη είναι ακουμπισμένη στην άριστη άκρη του κρεβατιού, ενώ δεξιά στέκεται ο έρωτας, παρακολουθώντας με πολλή άμνηχανία την χρυσή βροχή και, φυσικά, δείχνει να αισθάνεται περιττός.

Στον πίνακα της Μαδρίτης, ζωγραφισμένο έννεα χρόνια αργότερα (1554), ύστερα από παραγγελία του Φίλιππου Β' της Ισπανίας, ο έρωτας δεν υπάρχει. Μία χυδαία υπηρέτρια μαζεύει τα χρυσά νομίσματα στην ποδιά της, ενώ ένας μικρός σκύλος κοιμάται εκεί που φτάνει το δεξί χέρι της Δανάης.

Οι έπαναλήψεις της Βιέννης και του Λένινγκραντ φαίνεται να έχουν γίνει στο εργαστήριο του Τιτσιάνο, όχι όμως από τον ίδιο. Στην παραλλαγή της Βιέννης η υπηρέτρια ύψώνει μία άσημενη λεκάνη, για να πέσουν μέσα τα χρυσά νομίσματα της βροχής, ενώ στην παραλλαγή του Λένινγκραντ το πρόσωπο αυτό έχει πάρει πιο ευγενική μορφή, αλλά ανοίγει την ποδιά της για να μαζέψει τα νομίσματα. Η στάση της Δανάης είναι πάντα η ίδια με μικρές παραλλαγές.

Όταν ο κ. Δούκας είδε τι αποκαλύφθηκε, προσκάλεσε τον Ιταλό τεχνικό Γκιουζέπε Φιόκκο — που θεωρείται στην Ιταλία ο καλύτερος ειδικός για την ζωγραφική της Αναγεννήσεως —, ο οποίος έβωσε την κατηγορηματική απάντηση ότι ο πίνακας ήταν γνήσιο έργο του Τιτσιάνο, δεύτερο στην χρονολογική σειρά κατασκευής, αλλά θελωμένο σε σχέση με την πρώτη Δανάη της Νεαπόλεως. Πάνω σε μερικά από τα χρυσά νομίσματα της «βροχής» διακρίνεται καθαρά το μονόγραμμα του ζωγράφου T. V. (Titianus Vecellius).

Σε έντονο άρθρο του, ο διάσημος Ιταλός τεχνικός Έρωτας αργότερα: «Δεν είναι μόνο ένα εξαιρετικό έργο του μεγάλου ζωγράφου, που είναι απίληπτο από αντιγραφές και ξένες παρεμβάσεις, αλλά ένα άριστο έργο, που αποποιεί και συμπληρώνει εκείνο της Νεαπόλεως, εξοφλώντας τον Έρωτά και το σεντόνι, που σκέπαζε ένα μέρος από το γυμνό σώμα της Δανάης. Είναι ο πολύτιμος, αλλά απαραίτητος κρίκος, που έρχεται να προστεθεί — γύρω στα 1550 — μεταξύ του πρώτου έργου της Νεαπόλεως και των άλλων της Μαδρίτης και Βιέννης».

■ ■ ■

ΥΓΕΙΑ - ΝΙΑΤΑ ΟΜΟΡΦΙΑ

● **ΥΓΕΙΑ**: «Ένα ποτήρι Χρυσό Πορτοκάλι κάθε πρωί προσφέρει στον οργανισμό σας όλην την απαραίτητη βιταμίνη C που σας επιτρέπει να καταπολεμάτε αποτελεσματικότερα τα μικρόβια και να αντέχετε περισσότερο στην κούραση. Προσέξτε όμως. Ο οργανισμός δεν αποθηκεύει την βιταμίνη C και γι' αυτό πρέπει να πίνετε Χρυσό Πορτοκάλι καθημερινώς.

● **ΝΙΑΤΑ - ΟΜΟΡΦΙΑ**: Το Χρυσό Πορτοκάλι σας δίνει και την πολύτιμη βιταμίνη P που διατηρεί νέα τα κυκλοφορικά αγγεία, φρεσκάρει την επιδερμίδα και εμποδίζει τις ρυτίδες. Το Χρυσό Πορτοκάλι αποτοξινώνει τον οργανισμό και είναι το καλύτερο φυσικό καλλυντικό.

Αγοράστε λοιπόν σήμερα και πίνετε κάθε πρωί ένα όποιο ποτήρι Χρυσό Πορτοκάλι. Σας κοστίζει μόνον 80 λεπτά και σας χαρίζει υγεία, νιάτα, όμορφη, φρέσκια επιδερμίδα, ζωτικότητα κι άντοχη στις μολυσματικές ασθένειες και στην κούραση.

ΧΡΥΣΟ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΦΙΞ

Η φιάλη των 20 ποτηρίων Δρχ. 16.50
Η φιάλη των 10 ποτηρίων Δρχ. 9.—

Η ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΤΗΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΟΒΑΡΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το εύγευστο σοκολατοποιημένο καθαριστικό που τρώγεται σάν γλύκισμα. Γλυκύ, αποτελεσματικό και ασφαλές διά νέους και παιδιά.

Είς όλα τα φαρμακεία εις μεγέθη των 2, 6 και 18 πλακιδίων

Έδω κι' Έκει

■ ■ **ΣΤΗΝ** Δυτική Γερμανία κατασκευάστη ένα σπίτι από πλαστική ύλη, που δεν ζυγίζει περισσότερο από 100 κιλά.

■ ■ **ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ** σημεία του Αμβούργου υπάρχουν τώρα «αυτόματοι λούστριοι». Όποιος θέλει να γυαλίσει τα παπούτσια του, ρίχνει σε μία σχισμή ένα μικρό νόμισμα, πατά επάνω σε ώριμμένες θέσεις και τα παπούτσια γυαλίζονται αυτόματα.

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Λέτε το «καλημέρα» χαρούμενα; Λέτε το «συγχαρητήρια» με ένθουςιασμό; Λέτε το «τί κάνετε;» με ενδιαφέρον;

Όταν στις άπλες και συνηθισμένες αυτές φράσεις δίνετε το κατάλληλο για την κάθε μία χρώμα, προκαλείτε το ενδιαφέρον και την συμπάθεια των άλλων για σας.

Τζαίμς Μπέντερ

Πείρα είναι το όνομα που δίνουμε όλοι στα σφάλματά μας.

Ανώνυμο

Όταν μία γυναίκα αγαπά, συχωρεί όλα τα λάτρωματά. Όταν παύει ν' αγαπά, δεν συχωρεί ούτε καν τα προτερήματά.

Ρομπέρ Όσσεν

Πρέπει να παραμερίσετε το κάθε τι, για να βρείτε. Πρέπει ν' αμφισβητείτε για το κάθε τι, για ν' ανακαλύψετε.

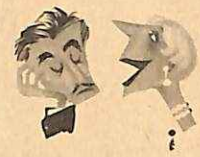
Κρίσανμούντι

■ ■ **ΟΙ ΑΡΧΕΣ** του Ανατολικού Βερολίνου ώρισαν τις «δόσεις» μουσικής στα χορευτικά κέντρα: 60% «ανατολική» μουσική και 40% «δυτική».

■ ■ **ΣΤΗΝ** μαύρη αγορά της Μόσχας πωλούνται αντίτυπα ενός βιβλίου που εισάγονται λαθραία από την Πολωνία.

■ ■ **ΣΤΗΝ** Αμερική — που άλλου; — το χαρτί των διδίων που διηγούνται πολεμικές ιστορίες μυρίζει μπαρούτι και το χαρτί των μυθιστορημάτων «κού-εστερν» μυρίζει δέρμα.

■ ■ **Η «ΑΛΙΚΗ»** είναι μία θερμοπληρική αμερικανική συσκευή που θα αναπτύσσει θερμοκρασία μεγαλύτερη από 20.000 βαθμούς, δηλαδή μεγαλύτερη εκείνης που επικρατεί στο κέντρο του ήλιου.

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

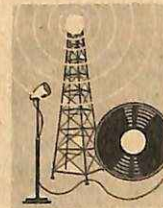
γ' **Ι ο ύ λ ι ο ς...** Καρδιά καλοκαιριού, ζέστη, μπάνια, έκδρομες και τραγουδάκια. Την Κυριακή στο Περίπτερο του Φαληρικού Ίπποδρόμου και την Δευτέρα στον Βασιλικό Ιήπο θα φτερουγίσουν οι διαγωνιζόμενες για το Β' Φεστιβάλ νέες συνθέσεις. (Από όλα τα αθηναϊκά πλαίσια, για γλάντι και για χορό, πιο φιλικός είναι ο Ίπποδρόμος... Λέβ, ωραία όρχηστρα, άπλετος χώρος, δένδρα και σπάνιο απόκτημα: Χαλί πολυτιμότερο από περσικό, το αληθινό, ζωηρό, καταπράσινο «γκαζόν»)... Ο Το υ ρ ι σ μ ό ς... ξαναβρίσκει τώρα τον Ίούλιο τον ρυθμό του, γιατί ο Ίούλιος γνώρισε μια γενική κάμψη, ή οποία όφειλεται και έφέτος, όπως και κάθε χρόνο, στα Σχολεία. Το Πάσχα γονείς και παιδιά το σκάνε, λίγο μετά οι γονείς πηγαίνουν για βόλτα, αλλά την εποχή των διαγωνισμών, μέσα σ' όλα τα σπίτια, ελληνικά και ξένα, επικρατεί η εργασία και η νευρική και τα παιδιά και οι μεγάλοι αναβάλλουν για τον Ίούλιο τα ταξίδια...

γ' **Ξενοδοχείο...** και καρδιά γνώρισαν μια παροδική κρίση. Άλλα τώρα τα πράγματα πάνε καλά και έλπιζεται ότι, όπου νάναι, θα επανέλθουν στην κοσμοσυρροή που αρμόζει στην εποχή...

γ' **Προβιδιασμός...** Μία φωτογραφία της πριγκιπίσσης Σοράγια με τον Άθηναιο κ. Δημήτριο Λιβανό έκανε μεγάλη καρριέρα στο εξωτερικό και έπροβιωσε βήμα προς βήμα τον νέο καταβλήρα. Μικρανεφίδος του αντιπροέδρου της κυβερνήσεως κ. Π. Κανελλοπούλου, έγινε άνεσις και τελικά στο «Chicago Daily Tribune» κατέληξε μοναδικός υιός του πρωθυπουργού της Ελλάδος κ. Κανελλοπούλου... Αύτα προς τιμήν της δημοφιλεστάτης Σοράγια...

γ' **Συνταγές...** επιτυχίας, της Σιμόν Σινιορέ: «Για να επιτύχει κανείς χρειάζεται 50% τύχη, 10% εργασία, 10% προωπτικότητα και 30% καρδιά»...

γ' **Ψυχή...** είναι ο τίτλος του νέου έργου του Χίτσκοκ, για το οποίο ο σκηνοθέτης κρατεί και απόλυτη μυστικότητα... Δεν παραλείπει όμως να

τραγουδία του ίδιου:

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ...

Το ραδιοφωνικό ημίωρο της Κυριακής («Έκλογη από μουσικές Έκλογες», ώρα 1-1.30) μ.μ., Β' Πρόγραμμα, 216.8 μ. ή 1.385 χλκ.) θα περιλαμβάνει τα κατωτέρω Charles Aznavour, που παρουσιάζει ο

1) Deux guitares, 2) Ce jour tant attendu, 3) Fraternité, 4) J' ai des millions de rien du tout, 5) J' perdu la tête, 6) Tu t' laisses aller, 7) Rendez - vous à Brailia, 8) La nuit, 9) C' n' est pas necessairement ça, 10) Plus heureux que moi.

ήχη

του του διάβαζε τους «Τρεις Σωματοφύλακες».

—Μη μου το λές! Όταν έβουγα έγώ, η γυναίκα μου διάβαζε την «Γέννηση ενός Έθνους»...

● **ΣΕ ΕΝΑ** φρενοκομείο, ένας τρελλός ασχολείται με μεγάλη σοβαρότητα να ξεμυλέει μία κούκλα μολύ. Ένας άλλος τρελλός τον παρακολουθεί ξεκαρδισμένος στα γέλια.

—Τι γελάς έτσι, σάν χάλας;

—Γελώ γιατί άδικα προσπαθείς να βρής την άκρη. Την έκοψα σήμερα το πρωί.

● **Ο ΕΛΕΓΚΤΗΣ** του τρένου μπαίνει σε ένα βαγόνι, κοιτάζει ένα έπιβάτη, συνοφρυώνεται και τον πλησιάζει:

—Κύριε, φαίνεται πως λησμονήσα-

τε ότι βρίσκεσθε σε ένα βαγόνι όπου απαγορεύεται το κάπνισμα...

—Και λοιπόν; Μήπως καπνίζω;

—Όχι, αλλά έχετε ένα τσιγάρο στο στόμα, κρατάτε σιγά στο χέρι... λοιπόν, καταλαβαίνωσθε...

—Με έλέπετε που φορά τα παπού-

τια μου;

—Ε, και;

—Μήπως αυτό σημαίνει ότι περπα-

τας...

● **ΠΩΣ** πεί, κύριε δήμαρχε, το χω-

ριό; Ο πληθυσμός του αυξάνεται ή λι-

γοσταίνει;

—Μπα, καθόλου. Μένει αμεταβλη-

τος...

—Μά πως συμβαίνει αυτό; Δεν πε-

θαίνει κανείς ή δεν γεννιέται κανείς;

—Πως, πώς... Άλλά χάζε φορά που

γεννιέται ένα παιδί, κάποιος νέος έ-

ξαφανίζεται από το χωριό.

Πώς ν' αποφύγετε τον γάμο

του Χέρολντ Φρόϋ

Με μια όχι και τόσο συνηθισμένη ομορφιά, αναγνωστικό κοινό και κριτική υπέδεχθησαν μ' ένθουσιασμό και έγκωμιαστικάτα σχόλια το βιβλίο του διαπρεπούς Άγγλου εύθυμογράφου. Από το πραγματικά απολαυστικό αυτό βιβλίο, που το συμπληρώνουν άραιάτατα —όπως θα διαπιστώσουν οι αναγνώστες μας— σκίτσα του Ντένις Μάλλετ, δίνουμε μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα. Πρέπει να σημειωθεί, πάντως, ότι το πλήρες κείμενο, όπως είναι διαρθρωμένο με τη μορφή περιπούδαστης πραγματείας, είναι σπαρταριστικότερο.

Στη «μελέτη» του ο συγγραφέας ανατέμνει ένα σοβαρότατο κοινωνικό πρόβλημα, που ξμεινε άλυτο επί χιλιετίες. Δεν επιχειρεί, βέβαια, να δώσει καθολική λύση, αλλά αν «ώωση» όσο το δυνατόν περισσότερους εγγενηδες, άνοιγονιάς τους τα μάτια στις παγίδες που απειλούν τον άνθρωπο βίο τους. Προσφύεσται το βιβλίο αυτό είναι αφιερωμένο στις: «Αλίκη, Άλυσον, Βερόνικα, Βικτωρία, Βιολέττα, Ειρήνη, Έλένη, Έλσα, Ζιζή, Ίωάννα, Κατερίνα, Λέλα, Λιλή, Λολό, Λουκία, Μαίρη, Μίλλν, Μπελίντα, Μπουμπού, Νέλλη, Οθρανία, Οθρουλα, Πατρίσια, Ροθ, Σουζάνα, Τερέζα, Υθόνη και σε όλα τα μέλη του γυναικείου ιμήματος της Ρ.Α.Φ., όπουδήποτε και αν θρίσκωνται.

Γάμος είναι μια κοινωνία άποτελούμενη από έναν κύριο, μια κυρία και δύο σκλάβους —συνολικά δύο πρόσωπα. Ποτέ μου δεν συνάντησα σωστότερα λόγια, γιατί, μολοντί δεν μ' άρέσει να κάνω το φιλόσοφο, ή αλήθεια είναι άκαταμάχητη. Ο γάμος σε κάνει άρρωστο. Κάποιος Βέλγος γιατρός άνεκοίνωσε ότι κουράρησε 25 περιστατικά γαστρικού έλκους, που ήσαν άσφαώς συνδεδεμένα με συζυγική δυσαρμονία. Και ένας γιατρός της Λίλης άνέφερε πάμπολλα περιστατικά καρδιακών παθήσεων και στομαχικών διαταραχών, που άρχισαν με τις δυσκολίες του γάμου. Και οι δυσκολίες του γάμου άρχίζουν με τον γάμο.

Μάλιστα! Ο γάμος έχει δοκιμασθή και άπέτυχε. Το άποδεικνύει και ή ιστορία. Ο γάμος, στη σημερινή του μορφή, άποτελεί επινόηση των Ρωμαίων που, όπως ξέρομε όλοι, ή αυτοκρατορία τους παρήκμασε και κατέρρευσε.

Κι ώστόσο, τί κάνει ή κυβέρνηση για την άντιμετώπιση αυτού του κακού; Είδατε κανένα Συμβούλιο Άποφυγής του Γάμου; Είδατε κανένα γραφείο να δημοσιεύη διαφημίσεις εναντίον του γάμου στα περιοδικά; Όχι! Η κυβέρνηση κοιμάται. Έτσι άπέμεινα έγω, ο Χέρολντ Φρόϋ, για ν' άνοιξω τα μάτια των νεαρών στους κινδύνους του γάμου και ν' άντιμετωπίσω την πανίσχυρη γυναικεία προπαγάνδα, που επί αιώνας τώρα παρουσιάζει σαν άξίωμα το μεγαλύτερο ψεύδος κάθε εποχής, ότι, δηλαδή, ο γάμος είναι άναγκαίος και ευχάριστος θεσμός.

Έκατομμύρια άνδρών έχουν έτσι άλυσωδεσθή στα δεσμά του γάμου, συγκροτώντας τη μεγαλύτερη στρατιά σκλάβων της ιστορίας. Και το κακό συνεχίζεται.

Πώς πιάνονται οι άντρες;

Πώς, λοιπόν, πιάνονται οι άνδρες; Άκριβώς όπως και τα ψάρια —καταπίνοντας κάτι, που είναι στερεωμένο σ' ένα άγκιστρι. Όποτε πρέπει να το βάζουμε στα πόδια μπροστά σε κάθε εύγεστη που

κιά που έρεθίζει την όρασή μας; Κάθε άλλο. Ο έξυπνος εγγένης τρώει το σκουλήκι και αφήνει το άγκιστρι.

Και όμως πολλοί εγγένηδες ξυπνάνε κάποιο πρωί για να άνακαλύψουν ότι χθές βράδυ έζητησαν σε γάμο μια κάποια σειρήνα. Το έκαναν για τους έξης λόγους που, φυσικά, δεν έχουν καμμία σχέση με

ΛΕΠΤΕΠΙΛΕΠΤΟ - ΠΛΗΚΤΟ Σ εκείνος που ή γυναίκα του είναι πολύ «μεινός» για να σηκώσει και το πανεράκι που έχει τα ρούχα της μπουγδάσε.

την πραγματική έπιθυμία τους να παντρευτούν την κοπέλλα.

1. Ήσαν μεθυσμένοι.
2. Πάσχουν από καταθλιπτική νεύρωση, που αυτόματα τους οδηγεί να προτείνουν γάμο σε όποια κοπέλλα τους θυμίζει την παρμένα τους.
3. Έπιλητταν και σκέφθηκαν ότι με μια πρόταση θα κυλούσε πιο εύχρηστα ή όρα.
4. Ξέχασαν ότι οι άνδρες είναι έξ ίσου εύαισθητοι στο σεληνόφως και στα τριαντάφυλλα και άφέθηκαν να παρασυρθούν σ' ένα σεληνοφώτιστο κήπο με τριαντάφυλλα.
5. Έπεσαν θύματα έλιγμου. «Φυσικά, σ' άγαπάω... φυσικά, θέλω να μείνεις μαζί μου... φυσικά, δεν προσπαθώ να σε άπομακρύνω...».
6. Πάσχουν από σύμπλεγμα κα-

Ένα βιβλίο για τους εγγένηδες που το διαβάσουν, φευ, κι' οι παντρεμένοι

τωτερότητας και θέλουν να διαπιστώσουν ότι τους θέλει για σύζυγους ή νέα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι την θέλουν και αυτοί.

7. Ήταν ο μοναδικός τρόπος. Το γεγονός ότι ή κοπέλλα τους είπε όχι, δεν πρέπει να τους παρηγορήσει καθόλου. Καλύτερα άς άρχίσουν να ξετάζουν τις μεταναστευτικές δυνατότητες για τη Γροιλλανδία. Γιατί, ακόμα και αν άπέριψε την πρότασή τους, έχει έγγραφει πάνω τους υποθήκη. Και τούτο, φίλοι μου, σημαίνει το τέλος του ταξιδιού.

Έννεα είναι οι δυνάμεις που συνωμοτούν και δυσσοδομούν για να παντρεύουν τον άνδρα με μια γελοία κοπέλλα.

Η ίδια ή κοπέλλα

ή ύγιής, φυσιολογική και μέση κοπέλλα άνετράφη με την πίστη ότι ο γάμος είναι φυσικό της δικαίωμα, σκοπός της, στόχος της και άποστολή της στη ζωή. Και για να τον πετύχει είναι διατεθειμένη να κάνει τα πάντα.

Άλλά, αφού κάνει τα πάντα, δεν θα έπιτρήσει σε τίποτε να της άμείψουν το όνειρό της. Έκτός αν άνακαλύψει ότι το χρυσωρύχείο της είναι ένας άδιόρθωτος μέθυσος και άσωτος.

Ο εγγένης πρέπει, λοιπόν, να προσπαθήσει να είναι τέτοιος χωρίς να δείξει ποτέ σημεία άποχωρήσεως. Όχι! «Δεν είμαι άξιος για σένα κι ούτε θα γίνω ποτέ». Λάθος. Το σωστό είναι: «Άγάπη μου, δώσε μου λίγη προθεσμία και σου ύπόσχομαι, έξη μήνες μετά το γάμο μας, να πίνω μόνο έναμυση μπουκάλι τζίν την ήμέρα».

Η μητέρα της...

Η μητέρα κάθε νέας είναι παντρεμένη ή θα όφειλε να είναι, κατά συνέπεια ύποσυνειδηώς άδημονεί να δη την άνέμελη κόρη της να μεταβάλλεται σε μια δυστυχισμένη ύπαρξη, όπως και ή ίδια. Ρωτήστε όποιονδήποτε ψυχαναλύτη θέλετε.

Το γεγονός ότι είσθε μέθυσος ή άσωτος δεν κόβει το δόχη της μητέρας, από τη στιγμή που θα καταλήξει ότι είστε κατάλληλος γαμπρός. Κάποιος φίλος μου έφτασε να ριχτεί και στην ύπηρετρία της μητέρας. Και ξέρετε τί είπε ή μητέρα; «Τς! τς!». Αυτό μόνο είπε.

Η μητέρα έχει άστεϊρευτη πίστη στις μεταπλαστικές δυνάμεις της κόρης της, βασισμένες στη δική της πείρα επί του συζύγου της, του πατέρα (κατά τεκμήριο) της κοπέλλας. Τρόπος ν' άντιμετωπίσετε τη μητέρα δεν ύπάρχει. Η μόνη σωτηρία είναι ν' άρνηθητε άπερίφραστα να την γνωρίσετε.

Ο πατέρας της...

Το άτυχο πλάσμα είναι λιγώτερο ένοχλητικό. Άν άδηλώσει ότι μόνο πάνω άπό το πτώμα του θα γίνει ο γάμος, φροντίστε να τον δώσετε να πεθάνει από άπομακρύνω...».

νέλλα του και το καλοκαίρι να κοιτάει δεξιά και άριστερά του πριν διασχίσει το δρόμο.

Άν πάλι σάς ζητήσει να κάνετε «έκείνο που πρέπει», τότε χρειάζεται άραστική άντιμετώπιση. Μόλις σάς ρωτήσει για την οικονομική σας κατάσταση, πείτε του ότι εύτυχώς δεν έχετε άποποριστικό πρόβλημα, αφού μια χαριτωμένη μεσήλικη κυρία (όχι συγγενής σας) με μεγάλη της ευχαρίστηση σας κρατάει στο σπίτι της και σάς παρέχει τα άναγκαία. Και όταν, άνήσυχος, ο πατέρας σας ρωτήσει που σκοπεύετε να εγκατασταθήτε με την κόρη του, άπαντήστε του άπλοικά: «Φυσικά, στής κυρίας». Άν και μετά από αυτό έπιμείνη και σάς ρωτήσει για τα μελλοντικά σας σχέδια, μπορείτε να άνακραφέτε: «Θαυμάσια! Μόλις έκανα μια έταιρία μ' ένα φίλο μου. Θα

ΓΛΩ Σ ΣΟΚΟΠΑΝΟ - ΠΛΗΚΤΟ Σ εκείνος που ή γυναίκα του δεν ένοεεί να πάψει για λίγο τη μοχθητική γκρίνια.

δγάλουμε χρυσάφι από τα φύκια. Σίγουρη δουλειά. Σ' ένα χρόνο θα είμαι έκατομμυριούχος».

Οι φίλες της...

Κάθε νέα έχει και μια φίλη. Και όσο πιο νόστιμη είναι ή νέα, τόσο πιο άσκημη είναι ή φίλη της. Και την σέρνει πάντα πίσω της, για να σάς κάνει να άντιληφθήτε πόσο τυχερός είστε. Οι φίλες αυτές είναι επικίνδυνες. Ο ρόλος τους στη ζωή είναι άλπος. Ένεργούνε σαν ή συνείδηση της ώραςίας φίλης των. Ένδυναμώνουν —άπροσκάλεστες— τη δύναμη άντιστάσεως της φίλης των. Της υπενθυμίζουν τη στενή όδο. Κουνάνε το κεφάλι δυσοίωνα όταν ή φίλη τους διασκεδάει. Πίνουν πορτοκαλάδα όταν εκείνη πίνει κοκταίλ. Φοράνε μια ξεχειλωμένη μπλούζα όταν εκείνη είναι ντυμένη του κουτιού. Και, μόλις άνοίξετε το πικ —άπ, σηκώνοντας το χαλί σπείδουν με το δίσκο του «Τριστάνου και της Ίζόλδης».

Επικίνδυνος άντίπαλος. Είναι ή

σκιά στη ζωή της φίλης σας. Και ο μόνος τρόπος για να τον άντιμετωπίσετε είναι λίγο παράνομος, αλλά τελεσφόρος.

Γίνετε και σείς φίλος της. Είως, δεν θα πάρουμε μαζί μας την Τζένη; Κρίμα». Συμφωνήστε με το γούστο της για την τουαλέττα της φίλης σας και παινέστε την ξεχειλωμένη μπλούζα. Βάλτε πάλι το χαλί στη θέση του και πιάστε μια άτέλειωτη συζήτηση για τον Βάγκνερ. Ένιότε κρατήστε της το χέρι και δώστε της ένα έλαφρό φιλάκι στο αυτί.

Φυσικά, χρειάζεται γερό στομάχι για όλ' αυτά, αλλά το άποτέλεσμα είναι άλάνθαστο. Η καλή μας Τζένη θα πάρη άμέσως φύσημα από τη φίλη σας.

Οι παντρεμένοι φίλοι

Συκοφάντες! Γιατί δεν παντρεύεσαι, θρέ άδελφέ, να άποκατασταθής, να οικοκυρευτής και συ σαν άνθρωπος;».

Άγνωστε τους. Είναι άδουλοι, τσακισμένοι, οκοδίατοι, δουλόφρονες. Μην τους λυπάστε. Άπαντήστε τους σκληρά και έδικητικά.

«Δε θα δοθήσης τη Μαίρη να πλύνει τα πιάτα; Ο Χάρρυ πάντα δοθάει τη γυναίκα του». Η: «Μαίρη, ο Χάρρυ άγόρασε καινούργιο ψυγείο στη γυναίκα του». Η: «Μαίρη, άπορώ μαζί σου, πώς άφήνεις από τα μάτια σου τον Κλίφτ. Το ξέρεις πως όλες οι κοπέλλες στο γραφείο είναι ξετρελλαμένες μαζί του;».

Πώς θ' άντιμετωπίσει ο εγγένης τη σοβαρή αυτή άπειλή; Φυσικά, μπορεί να διαλέξει μια κοπέλλα που δεν ξέρει άνάγνωση. Μπορεί ακόμα να πη στην κοπέλλα να μην πιστεύει τα γραφόμενα, αλλά οι «θεήτορες» τον έχουν προλάβει και έχουν ήδη είδοποιήσει τις άναγκαστρίες τους να μην πιστεύουν τίποτα άπ' ό,τι τους λένε οι καλοί τους.

Τα μωρά...

Οσο μικρά και αδύναμα και αν είναι άποτελούν και αυτά έχθρο. Καθώς άντικρύζουν τον εγγένη να περνάει καμαρωτός, είναι σά να του λένε με τις χάρες τους: «Νά, άλλος ένας άνεκπαιδευτος στο να μάς ταίξει με το μπμπερό, άνεπιτήδειος στο να θραχή για να μάς κάνει μπάνιο, άγνωών την εύτυχία να σηκωνεται μισοκοιμισμένος τη νύχτα για να μάς ναουριση». Υπάρχει μια διεθνής συμμορία μωρών, άποφασισμένων να μάς κάνουν όλους μπαμπάδες τους.

«Φυσικά, ίσχυρίζεται ο εγγένης, έγω δεν σκοπεύω να έχω γύρω μου αυτά τα ποτικακια, αν ποτέ άποφασίσω να παντρευτώ». Χά, χά! Και οι γεννιότερες μερικών από τα πιο πολυκλαδά οικογενειακά μας δένδρα το ίδιο έλεγαν πριν από κάμποσους αιώνας. Το μόνο που έχετε να κάνετε, αν ή γυναίκα άρχισή να μιλάει για τα χαριτωμένα μικρά πλάσματακια, άγοράσετε αρκετή ποσότητα τάλκ.

Γυναικεία περιοδικά

Δεν ύπάρχει γυναικείο περιοδικό της σημεριν, που να περιέχει κάποιο επίδεδέ ευαγγέλιο, κάποιες έπαγγελματίου «θείτσας».

Π.χ. «Άγαπητή Όσία Μαρία. Ο

ΑΗΔΩΝΟ - ΠΛΗΚΤΟ Σ εκείνος που ή γυναίκα του είναι μια σποράν, αλλά έντελώς παραγνωρισμένη

μνηστήρ μου λέει ότι τώρα που είμαστε άρραβωνιασμένοι δεν πρέπει να στερούμε τον έαυτό μας από καμμία πείρα, αλλά έγω του λέω πως είναι άποκρουστικό. Έχω δικιο;».

Άπαντήστε τους. Είναι άδουλοι, τσακισμένοι, οκοδίατοι, δουλόφρονες. Μην τους λυπάστε. Άπαντήστε τους σκληρά και έδικητικά.

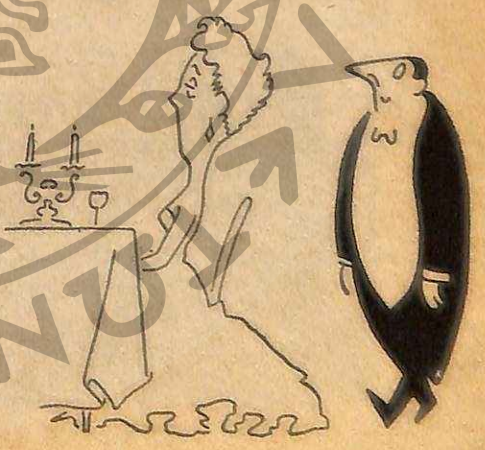
«Δε θα δοθήσης τη Μαίρη να πλύνει τα πιάτα; Ο Χάρρυ πάντα δοθάει τη γυναίκα του». Η: «Μαίρη, ο Χάρρυ άγόρασε καινούργιο ψυγείο στη γυναίκα του». Η: «Μαίρη, άπορώ μαζί σου, πώς άφήνεις από τα μάτια σου τον Κλίφτ. Το ξέρεις πως όλες οι κοπέλλες στο γραφείο είναι ξετρελλαμένες μαζί του;».

Πώς θ' άντιμετωπίσει ο εγγένης τη σοβαρή αυτή άπειλή; Φυσικά, μπορεί να διαλέξει μια κοπέλλα που δεν ξέρει άνάγνωση. Μπορεί ακόμα να πη στην κοπέλλα να μην πιστεύει τα γραφόμενα, αλλά οι «θεήτορες» τον έχουν προλάβει και έχουν ήδη είδοποιήσει τις άναγκαστρίες τους να μην πιστεύουν τίποτα άπ' ό,τι τους λένε οι καλοί τους.

Τα μωρά... Οσο μικρά και αδύναμα και αν είναι άποτελούν και αυτά έχθρο. Καθώς άντικρύζουν τον εγγένη να περνάει καμαρωτός, είναι σά να του λένε με τις χάρες τους: «Νά, άλλος ένας άνεκπαιδευτος στο να μάς ταίξει με το μπμπερό, άνεπιτήδειος στο να θραχή για να μάς κάνει μπάνιο, άγνωών την εύτυχία να σηκωνεται μισοκοιμισμένος τη νύχτα για να μάς ναουριση». Υπάρχει μια διεθνής συμμορία μωρών, άποφασισμένων να μάς κάνουν όλους μπαμπάδες τους.

«Φυσικά, ίσχυρίζεται ο εγγένης, έγω δεν σκοπεύω να έχω γύρω μου αυτά τα ποτικακια, αν ποτέ άποφασίσω να παντρευτώ». Χά, χά! Και οι γεννιότερες μερικών από τα πιο πολυκλαδά οικογενειακά μας δένδρα το ίδιο έλεγαν πριν από κάμποσους αιώνας. Το μόνο που έχετε να κάνετε, αν ή γυναίκα άρχισή να μιλάει για τα χαριτωμένα μικρά πλάσματακια, άγοράσετε αρκετή ποσότητα τάλκ.

ΕΤΙΚΕΤΤΟ - ΠΛΗΚΤΟ Σ εκείνος που ή γυναίκα του υποστηρίζει πως μόνο με τουαλέττα και φράσκο χωνεύεται καλύτερα το βράδυ φαγητό.

το ζουτρό του 20^{ου} αιώνα

Ειδικό για σας
και για την όμορφή σας,
κυρία μου.

Καταργήστε το άγριο σφουγγάρι
και το έρεθιστικό σαπούνι.
Ξαπλώστε για 10 λεπτά στο
λουτρό σας.

Αφήστε το BUBBLE BATH να
περιποιηθεί το απαλό σας δέρμα.

- Θα το προφυλάξει από
αλλεργίες και έρεθισμούς.
- Θα το τονώσει και θα
το άρωματίσει ευγενικά.
- Θα το περιβάλει με το
προστατευτικό του πέπλο.

και κατόπιν
κάθε εμφάνισή σας θα
είναι και μία επιτυχία!

"ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ"
FAMAR

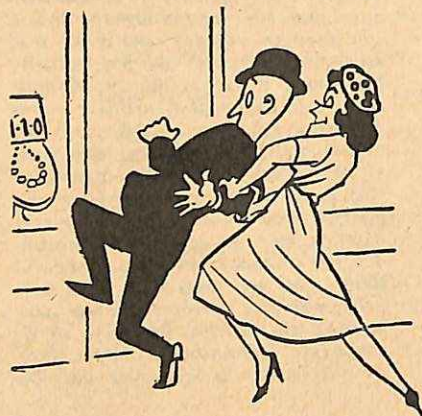
Bubble Bath

Δέρμα βελούδινο · μαλλιά μεταξένια
Ζητήστε το σήμερα.
Στο Φαρμακείο σας.
Σε όλα τα καταστήματα καλλυντικών.

98/1

ΠΩΣ Ν' ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΟΝ ΓΑΜΟ

«Ο άγώνας για την άσφυγμή του γάμου διαρκεί
σ' όλοκληρη τη ζωή. Όλοι έχουν συνωμοτήσει
εναντίον σας...»

ΓΚΑΓΚ ΣΤΕΡΟ - ΠΛΗΚΤΟΣ
έκείνος που η γυναίκα του δεν θεωρεί
κανένα μέσο παράνομο, όταν βάλει για
σκοπό της να του άποσπηση χρήματα.

οποινήτε το υπερποτικό χαμόγελο
ελπίζοντας ότι εκείνη δεν θα προσέ-
ξη πως σας λείπουν τα υπόλοιπα.

Πάντως, το δραστηκότερο όπλο εί-
ναι να υπονομεύσετε την αθένητα
των περιδοικών.

«Μπα! Διαβάξει τη «Γυναίκα
Φυσάλιδα»; Σκέψου! Ένας φίλος
μου εργάζεται εκεί. Μου λέει ότι η
'Οσία Μαρία είναι άντρας!».

"Η:
«Άκουσα πως η 'Οσία Μαρία εί-
ναι ωραιότατη. Έχει μπλεχτή με
τρεις υποθέσεις διαζυγίου».

Ο κινηματογράφος

Λόγω της επιρροής του μη-
τριαρχικού συστήματος ύ-
πο το όποιο ζούμε, ο κινη-
ματογράφος, τα τελευταία
χρόνια, έχει μεταβληθεί σε
θερμικήπιο αγαθοεργίας.

Είναι αδύνατο να δήτε μία ταινία
όπου μία κοπέλλα, που έχει κάποια
έξωγαμία περιπέτεια, να μην τε-

ΜΕΓΑΛΟΜΑΝΙΟ - ΠΛΗΚΤΟΣ
έκείνος που η γυναίκα του φοβάται να
την συστήσουν σε έλλεκτά πρόσωπα

λειώση στο νεκροτομείο, στο τρελ-
λοκομείο, στο νοσοκομείο ή ικέτις
στην εύτυχισμένη οικογενειακή έστία
της άσχημοσύνης, που είχε περι-
φρονήσει στο πρώτο μέρος. Και δλ'
αυτά, για να μάς πείσουν ότι μία
έρωτική περιπέτεια δεν αξίζει δεκά-
ρα. Ποιόν κοροϊδεύουν;

Η μόνη αντίδρασή σας είναι να
την πηγαίνετε στο θέατρο, όπου ι-
σχύουν τα αντίθετα. Έκεί, όποια γυ-
ναίκα παντρευτή πριν από την τε-
λευταία πράξη, κατά κανόνα θλέπει
το γάμο της να σωριάζεται σε έ-
ρείπια, πριν το έργο τελειώσει. Ναί,
το θέατρο —όπως το είπε και ο
Σαίξπηρ— κρατάει έναν καθρέπτη
αντίκρου στη φύση.

Το εμπόριο...

Οί έργένηδες δεν είναι, φυ-
σικά, οί εύνοούμενοι εκεί-
νων που έκμεταλλεύονται
το γάμο.

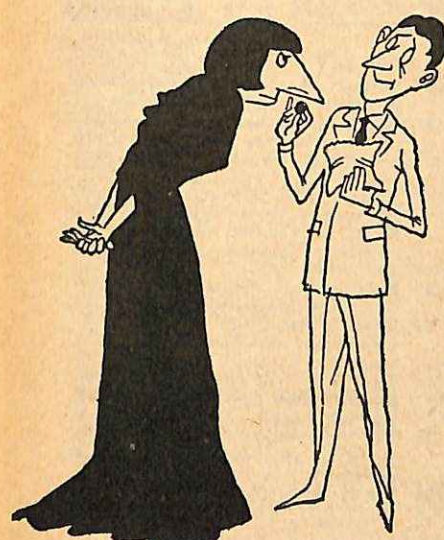
Οί ράφρες δεν συμπα-
θούν τους έργένηδες, γιατί οί έργέ-
νηδες ούδέποτε αγοράζουν φορέμα-
τα, παρά μόνο για ν' άμυνθούν.

Οί φωτογράφοι δεν συμπαθούν
τους έργένηδες, γιατί ποτέ τους δεν
τους προσκαλούν ν' άπαθανάτισουν
τά μωρά.

Οί χαρτοπώλες δεν συμπαθούν
τους έργένηδες, γιατί αυτοί ποτέ δεν
άφίνουν γραπτά τεκμήρια.

Οί ζαχαροπλάστες δεν συμπαθούν
τους έργένηδες, γιατί οί έργένηδες
δεν τρώνε πάστες.

Οί έπιπλοποιοί δεν συμπαθούν
τους έργένηδες, γιατί οί σπιτονοικο-
κυρές των έργένηδων ούδέποτε αγο-
ράζουν καινούργια έπιπλα.

ΚΟΡΑΚΟ - ΠΛΗΚΤΟΣ
όταν η γυναίκα του μοιάζει με κοράκι.

νηδες αγοράζουν άνθη, οί άνθωπάλοι
ούδέποτε συμπαθούν κανένα.

«Ένστικτο της φαλίτσας»

Στη διάρκεια του άγώνος
του της άποφυγής του
γάμου — που αν είναι
τυχερός θα κρατήσει όλη
του τη ζωή — ο έργέ-
νης πρέπει να έχη συνεχώς πρό ό-
φθαλμών ότι η κοπέλλα είναι ό διαρκής
και άσπονδος έχθρός του. Πριν
ένδωσή στο «ένστικτο της φαλίτσας»
—όπως το άποκαλούν οί ψυχολό-
γοι— πρέπει να γνωρίζη τί άκρι-
βώς σημαίνει αυτό. Ίδού: Στην
πραγματικότητα σημαίνει ότι προσ-
υπογράφετε την άπεμπόληση της έ-
λευθερίας σας, του μισού σας έι-
σοδήματος και όλου του έλευθερου
χρόνου σας, με αντίλλαγμα από
μέρους της την υπόσχεση να φρονι-
τίζη το σπίτι σας, να σας μαγει-
ρεύη και να άναθρέψη τα κόλπα και
σας. Άλλά προσέξτε. Μόνο έσείς
υπογράφετε και είστε υποχρεωμέ-
νος άτελέστετε τα συμπεφωνη-
μένα. Άν δεν τα έτελέσετε, κά-
ποιος δικαστής έχη τα μέσα να έ-
πιβάλη κάποια άφάιμαξη, που δυο-
μάζεται διατροφή. Οί δικές της
υποσχέσεις είναι πολύ άόριστες

Οί κτηματομεσίτες δεν συμπαθούν
τους έργένηδες, γιατί προμηθεύονται
το διαμέρισμά τους από κάποιον άλ-
λο έργένη.

Οί ταξιτζήδες δεν συμπαθούν τους
έργένηδες, γιατί οί έργένηδες πάντα-
τε έχουν αυτόκίνητα κούρσας.

Οί παληταί αυτόκινήτων κούρσας
δεν συμπαθούν τους έργένηδες, γιατί
ούδέποτε τους έξοφλούν.

Οί άνθωπάλοι δεν συμπαθούν τους
έργένηδες, γιατί, μολοντί οί έργέ-

ΝΤΕΤΕΚΤΙΒΟ
ΠΛΗΚΤΟΣ
έκείνος που η γυναί-
κα του έχη πάντα
σάν πρότυπο έναν έ-
διωτικό άστυνομικό.

για να έμπίπτουν στις διατάξεις
του νόμου. Δεν είναι δυνατόν, βέ-
βαια, να της στείλετε τόν δικαστι-
κό κλητήρα, γιατί η μαγειρική της
σας προκαλεί δυσπεψία. Σύμφωνοι;

Λοιπόν, προσοχή! Καταπνίξτε
το «ένστικτο της φαλίτσας», που
και η πιο ώρκισμένη κατά του γά-
μου σκοπεύει να ξυπνήση μέσα σας
με χίλιες δυο πονηριές, πάντοτε
καλά καμουφλαρισμένες. Σημειώστε
τά έξης συμπτώματα:

«Θέλεις να σε βοηθήσω στη
δουλειά σου;»

Τούτο άποτελεί παγίδα, που έ-
πιτρέπει σε μία γυναίκα να εισβάλ-
η στα άδύτα των άδύτων ένδς άν-
τρα. Ένα άστοχο ενάι, και θ' άρ-
χήση να σας λήη πως πρέπει να όρ-
γανώσετε το γραφείο σας, γιατί χά-
σατε αυτή την υπόθεση ή πως δυσ-
αρεστήσατε εκείνους τους πελάτες.
Άπό τη στιγμή της συγκατανεύ-
σεώς σας θα πρέπει να της δίνετε
λεπτομερή άπολογισμό των ένερ-
γειών σας και άλμινο αν δεν ύπα-
κούσετε.

Με λίγη καλή τύχη θα σας πείση
ότι νοικοκυρεύει μία φαλίτσα, γρα-
φική σαν μπαράκι, και ότι αυτό συμ-
βαίνει 7 ήμέρες την έβδομάδα.

Όχι!
Πηγαίνετε να φάτε στο έστιατό-
ριο.

«Έλα να γάμε στο σπίτι ά-
πόψε».

Έχετε ποτέ άντιμετωπίσει το
θέμα της συνειδήσεώς σας; Αυτό
το άίσχρδ όργανο (ή ό,τιδήποτε άλ-
λο είναι) έχη οδηγήσει στην κα-
ταστροφή περισσότερους έργένηδες
άπό όσους σύμπαντα τα κόλπα και
οί παγίδες των γυναικών. Πραγμα-
τικά, από τη στιγμή που εκείνη θα
διαπιστώση ότι έχετε συνείδηση, δεν
χρειάζεται να σκοτίζη το κεφάλι της
με θεατρινισμούς. Τό μόνο που
χρειάζεται να κάνη είναι ν' άρχισή
να παίξη με τη συνείδησή σας. Και
αυτή θα ένεργήση για λογαριασμό
του έχθρου. Και κατόπιν αλλαία.

Οί βετεράνοι έργένηδες άπηλά-
γησαν από τη συνείδησή τους στα
πρώτα βήματα της σταδιοδρομίας
τους. Άν έσείς, φίλε μου, είστε νεο-
σύλλεκτος, κρατήστε τη δική σας,
όποτε μην άμφιβάλλετε για τό ά-
ποτέλεσμα.

Όπως ό ζωγράφος
ώραιοποιεί το μοντέλλο του,
έτσι κι έσείς περιποιηθήτε
τη φυσική όμορφή σας.

Η πούδρα, το ρούζ, το κραγιόν και τα άλλα καλ-
λυντικά σας κάνουν πιο ώραιο. Άν τα καλλυντικά
είναι ποιότητας, σας κάνουν άκόμα πιο ώραιο. Και
αν τα χρησιμοποιήσετε όπως ταιριάζει στον τύπο
σας, τότε θα γίνετε πολύ ώραιο.
Όλα τα καλλυντικά, έπιστημονικώς παρασκευασμέ-
να και σε άριστη ποιότητα, θα τα βρήτε σε μεγάλη
ποικιλία στα Φαρμακεία Μαρinoπούλου.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Στρώννει θαυμάσια...

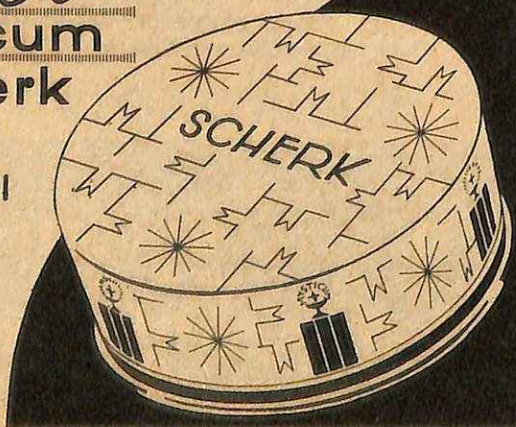
..και άφομοιώνεται με το δέρμα δίδοντας έτσι χάρι στο πρόσωπο. 'Η πούδρα Μυστικούμ ΣΕΡΚ, λεπτή σαν άχνός, σε μοντέρνους χρωματισμούς και ώραία άρωματισμένη, εύχαριστεί τις γυναίκες που την χρησιμοποιούν.

Μεγάλο κουτί Δρχ. 32
Μικρό » » 20

Πούδρα
Mysticum
Scherk

ΑΠΟΚΛ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΑΔΕΛΦΟΙ
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ Α.Ε

ΑΘΗΝΑΙ - ΝΙΚΗΣ 9
ΤΗΛ. 25-739

Σταυρόλεξο

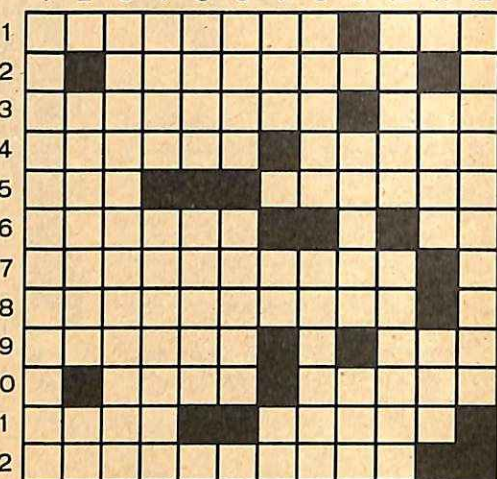
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Χωρίζει την Μεσοποταμία από την Συρίαν — Υπονοεί το όπλον στα παραγγέλματα.
- Τους αναφέρουν καθημερινώς οι εφημερίδες (αίτ.).
- Βουλευτής Μεσσηνίας διατελέσας το 1939—41 Υπουργός της Παιδείας (αίτ.) — 'Ιαπωνικόν νόμισμα.
- Αυτά αι ζήμια συνήθως είναι ανυπολόγιστοι στους μεγάλους πολέμους — Εύτελης τάξης ή ένδυμα (δημοτική).
- Νομός με πρωτεύουσαν την Αίλλην — Έργον του Γκαίτε.
- Όνομασία, κατά τους δημοτικούς χρόνους, της πόλεως Γερνείας, εις την οποίαν κατέφυγεν ο Νέστωρ (αίτ.) — Συναιρούμενα τρέπονται εις Ωμέγα.
- Τού μεγαλύτερου προδότη το έπώνυμον.
- Σ' αυτά υπάγεται γραμματικώς ο ήρωας και το μάλαμα.
- Μία άρτηρία μας, ένάρθρως — 'Η κλητική ενός... μπουφου.
- Στις εικαστικές τού μνήος θα την συναντήσετε... ως σελήνην (αίτ.) — 'Υπέρθε, κάποτε πρωτεύουσα της Αιγύπτου, ένάρθρως.
- 'Υποζύγιον (γεν.) — Τούρκικο γυνεκείο όνομα.
- 'Ενα πουλί στη δημοτική.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 'Ενας τέτιος υπάλληλος δικαιούται πάντοτε προαγωγής.
- Είναι ή δλάστησις στα δάση των τροπικών — 'Αρνείται... διεθνώς.
- 'Ωρισμένα παράσιτα εξολοθρεύον φάρμακον στη γενική (κυριολ.).
- 'Επιφανής 'Αγγλος παραγωγός

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ταινιών — Κάτοικος πελοποννησιακής πόλεως.

- Καίτα, παρατήρησε (Ιδιωματ.) — 'Η πορεία του πλοίου με μιá γνωστή ξενική λέξη, ένάρθρως (Ι. ταλ.).
- Είδος μικρού πιάτου — Βολιώτικη ποδοσφαιρική όμάς (αίτ.).
- Με αυτό τελειώνει ή ζωή... 'Ο κτακόσια τριάντα — 'Αντίστροφος νότα.
- Βυθομετρικόν όργανον — Με την αντίτιμον συγγενής.
- Μεγάλη νήσος των Κυκλάδων, αντίστροφος — Κλασική γαλλική τραγωδία.
- Στό Πρό - Πό ύπονοει την γηπεδούχον όμάδα (γεν.) — Μακάβρια περιτυλίγματα.
- Της Μαρτινέλλι το μικρό όνομα — Κλητική συγγενούς με τρία φωνήεντα.
- Καναδική έπαρχία (γεν.).

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

'Ο σκοπός τού ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι να έπιτύχει κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

'Αρχίσετε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήσετε από το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζοντίως, καθέτως ή διαγωνίως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη που μπορείτε να βρήτε.

Σημειώσετε τώρα τη λέξη, που βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μιάν άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δεν μπορείται να βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' έξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών που μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 1 έως 7 'Ιουλίου 1960

ΚΡΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου
Με την πολεμική που ακολουθείτε έχετε άπομακρύνει τους φίλους σας που σας έχουν πραγματικά παρεξηγήσει. Συγκεντρωθήτε. Εύνοϊκή ήμέρα: Πέμπτη, αριθμός 4.

ΤΑΥΡΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-21 Μαΐου
'Ο ύποκριντής των διαμαρτυριών είναι ένας άνθρωπος τού πολυ στεινού οικογενειακού σας περιβάλλοντος. Φανήτε ψυχραιμος. Εύνοϊκή ήμέρα: Σάββατο, αριθμός 9.

ΔΙΔΥΜΟΙ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Μαΐου - 21 'Ιουνίου
Χρειάζεται το έμπειρο μάτι ανθρώπων που ξέρουν καλά τις απόψεις και των δύο αντιμαχόμενων παρατάξεων. Συγκεντρωθήτε. Εύνοϊκή ήμέρα: Δευτέρα, αριθμός 2.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου
'Αναπτύξτε περισσότερο τις ικανότητές σας για να μπορέσετε να φέρετε εις πέρας το αρχικό σας σχέδιο που πιθανόν να ναυαγήση. Εύνοϊκή ήμέρα: Παρασκευή, αριθμός 5.

ΛΕΩΝ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου - 22 Αυγούστου
Προλασπασίστε τις ένέργειές σας αν θέλετε να αποκτήσετε εύρτερους όρίζοντες γύρω από τον επαγγελματικό σας τομέα. Εύνοϊκή ήμέρα: Τρίτη, αριθμός 6.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αυγ.-22 Σ'ρίου
Χρειάζεσθε μεγάλη ψυχική δύναμη για να περάσετε από το δύσκολο κατώφλι της οικογενειακής σας κρίσιμης στιγμής. Εύνοϊκή ήμέρα: Σάββατο, αριθμός 9.

ΖΥΓΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σ'μβρίου - 22 'Οκτώβ.
Παρασύρθε από ψυχρό ύπολογισμό και δεν σκέπτεσθε καθόλου τις συναισθηματικές σας αντιδράσεις. Φροντίστε εγκαίρως. Εύνοϊκή ήμέρα: Κυριακή, αριθμός 15.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Ν'ρίου
Το μίσος σας παρασύρει σε άπίθανες ένέργειες που θα σας κάνουν αργότερα να νοιώσετε μειωμένους άπέναντι των φίλων σας. Εύνοϊκή ήμέρα: Δευτέρα, αριθμός 7.

ΤΟΞΟΤΗΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Ν'ρίου-22 Δ'ρίου
Με τον γλυκό σας τρόπο και μιá συμπαθητική συνομιλία θα μπορέσετε να έπιτύχετε μεγαλύτερα οικονομικά όφελι. Εύνοϊκή ήμέρα: Τετάρτη, αριθμός 3.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δ'ρίου-19 'Ιαν
Μην πιστεύετε σε όσα προσπαθούν να διασπείρουν στην παράταξή σας για να έπιτύχουν μιá διάσπαση της προσπάθειάς σας. Εύνοϊκή ήμέρα: Τρίτη, αριθμός 4.

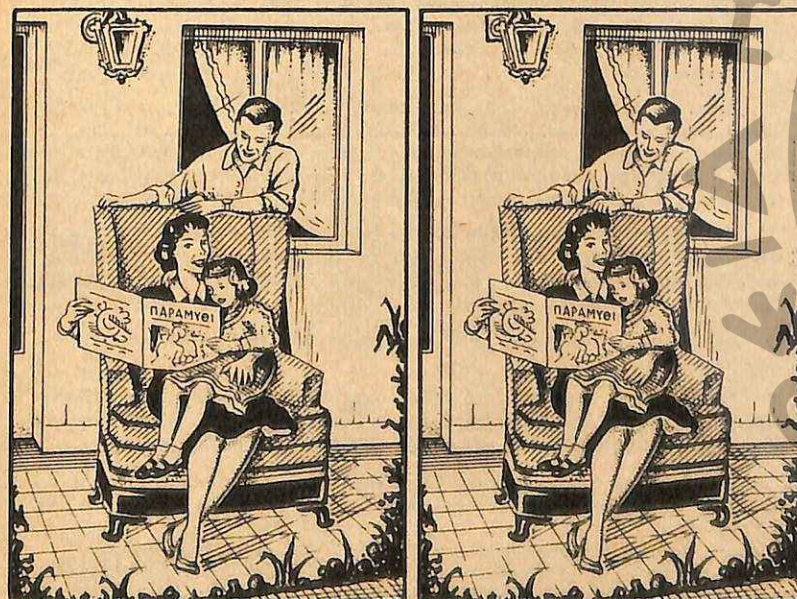

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φ'ρίου
Μείνετε άκλόνητος μπροστά στις ένέργειες ώρισμένων έχθρών σας που θέλουν να σας παρασύρουν στην παγίδα. Δείξτε φρόνηση. Εύνοϊκή ήμέρα: Παρασκευή, αριθμός 5.

ΙΧΘΥΕΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φ'ρίου-20 Μαρτίου
Πραγματική απολύτρωση θα είναι για σας ή έκμυστήρευση ενός μυστικού που θαρραίνει τη συνείδησή σας. Εύνοϊκή ήμέρα: Τετάρτη, αριθμός 9.

Ποιές διαφορές

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 8 σημεία. Μπορείτε να τα βρήτε;

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 50

"Ο,τι χρειάζεται ή όμορφιά σας για να αναδειχθῇ...!

- 'Η μεγαλύτερη διεθνής συλλογή ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ.
- 'Αποκλειστικές Κολώνιες (5 τύποι).
- 'Αποκλειστικές Λοσιόν (22 διαφορετικοί τύποι).
- "Όλα τὰ Γαλλικά 'Αρώματα

ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΟΜΟΝΟΙΑ - ΤΗΛ. 532 - 631 - 5 (5 γραμμές)

ΧΡΡΙΣ έργαλεία και μέσα σε λίγα λεπτά, οποιοσδήποτε οδηγός μπορεί να περάσει τα κινητά «τακούνια» στο ελαστικό του.

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Θα αντικαθίστανται τα «τακούνια» του

Ενα επαναστατικό ελαστικό αυτοκινήτου άρχισε τη σταδιοδρομία του στην αμερικανική αγορά, δημιουργώντας βάσιμες ελπίδες στους κατασκευαστές του (την Ιταλική βιομηχανία ελαστικών «Πιρέλλι») ότι θα αποτελέσει το ελαστικό της αύριο. Το νέο λάστιχο αποτελείται από ένα σώμα και τρεις δακτυλίους που μπορούν να αφαιρεθούν και να τοποθετηθούν χωρίς εργαλεία μέσα σε 2—3 λεπτά.

Η εφεύρεση έγινε γνωστή πριν από πέντε χρόνια, όταν η Ιταλική εταιρία έλαβε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για όλο τον κόσμο. Άλλα από τότε μέχρι πέρυσι τον Οκτώβριο, όποτε για πρώτη φορά επεδείχθη στην έκθεση αυτοκινήτων του Τουρίνου, έγιναν αναρίθμητες δοκιμαστικές διαδρομές μήκους ενός εκατομμυρίου μιλίων.

Οι πρώτες αντιδράσεις των ενδιφερομένων κατά την περυσινή επίδειξη δεν ήταν ευνοϊκές. «Δεν είναι στερεό. Αναπτύσσει υπερβολική θερμότητα», παρατήρησε ένας Άγγλος ειδικός.

Οι κατασκευαστές παρεδέχθη-

σαν ότι η ιδέα δεν είναι καινούργια, αφού το πρώτο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για παρόμοιο ελαστικό εξέδωσε το 1909. Άλλα στη σημερινή μορφή του, λέγουν, βασίζεται σε μία νέα αντίληψη.

1. Σε όλα τα ελαστικά το κύριο σώμα διαρκεί περισσότερο από τα «τακούνια». Στο νέο ελαστικό τα «τακούνια» θα αντικαθίστανται στο 1/3 της τιμής του ελαστικού.

2. «Τακούνια» διαφορετικού σχεδίου μπορεί να εναλλάσσονται στο ίδιο σώμα, ανάλογως της εποχής και της καταστάσεως των οδών.

3. Αν καταστραφή το σώμα και τα «τακούνια» μείνουν ανέπαφα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Η διάμετρος των δακτυλίων είναι μικρότερη από την διάμετρο του σώματος. Έτσι, όταν η συμπίεση φουσκώσει, η πίεση συγκρατεί τους δακτυλίους.

Πάντως η έμπορικη επιτυχία της νέας εφευρέσεως δεν θα γνωσθεί τελικά πριν περάσουν ένα ή δυο χρόνια.

(London Express News)

ΕΝΑ κύριο «σώμα» (τελευταίο στη φωτογραφία) και τρεις κινητοί δακτύλιοι αποτελούν το νέο επαναστατικό ελαστικό που λανσάρουν οι Ιταλοί στην αγορά των ΗΠΑ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ...

* Υπάρχει στην σελίδα 231 του τόμου Ι («Έλλάς») της Μεγάλης Έλληνικής Έγκυκλοπαίδειας ένας πίνακας στατιστικός, που θα επιθυμούσα πολύ να σας τον δώσω και φωτογραφημένον:

«ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 10 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ (1928)»

* Πρόκειται, πράγματι, για ένα συγκλονιστικό ντοκουμέντο, από το οποίο πληροφορούμεθα πώς υπήρχαν τότε στη χώρα 64 άλεκτα, 2.441 στίλδωται υποδημάτων (έξών 11 θήλεις!), 339 συλλογείς και διανομείς ύδατος και 83 «καλλιτέχναι άνευ προσδιορισμού...».

* Υπάρχουν πάνω από τριακόσιες κατατάξεις σε τούτο τον καταπληκτικό πίνακα, που έμπεριέχει τους δημοσιογράφους, τους λογιστάς και τους υπηρέτας φιλανθρωπικών σωματείων σε μία κατηγορία με τίτλο: Γράμματα και Έφηρμοσμένοι Έπιστήμαι...

* Άλλα στο τέλος, υπ' αριθμόν 12, υπάρχει και τούτο το άνυπέρβλητο:

12. ΑΝΕΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Εισοδηματίαι, συνταξιούχοι, σπουδασταί, μαθηταί, γυναίκες ασχολούμεναι με τα οικιακά, έπαίται, κοιναί γυναίκες κλπ...

Σύνολον: 2.069.212

* Έχουν καιρό να άκουστούν ο κ. Κουβέλης και η Στατιστική του Υπουργεία και δεν γνωρίζω τί άκριβώς δυσσοδομούν σχετικά με την έκσυγχρονισμένη στατιστική μας κατατόπιση, αλλά υποπτεύομαι ότι κανένας τους δεν διαθέτει άρκετή φαντασία για να έμμεινη στην ιδανική αυτή συλλογική καταγραφή ενός μεγάλου μέρους του συνόλου: Εισοδηματίαι, γυναίκες ασχολούμεναι με τα οικιακά, έπαίται, κοιναί γυναίκες κλπ.!

* Κουφέτο...

* Κατηγορούμε καμμιά φορά τους παλιούς ότι δεν ξέρανε τί κάνουν κι όμως, μεταξύ μας, είχαν πολύ μεγαλύτερη όξυδερκεια από μās τους σύγχρονους και συστηματοποιημένους.

* Άνευ Έπαγγέλματος...

* Το μεγάλο ιδανικό του κάθε έργαζομένου, κάθε έποχης: Νά την άρξαξη! Νά την βολέψη! Νά κ'άάάθεταί!!! Όπως θα έλεγε κι ο Μίμης Φωτόπουλος, τότε που έλεγε άκόμη την άλήθεια και δεν είχε έμπλακη στις παρυφές της ύψηλης τέχνης που έλλοχεύει, καθώς γνωρίζουμε, στην όδον Ιπποκράτους...

* Νά κάθεται, — κι όταν φτάση το καλοκαιράκι, να ξαπλώνεται...

* Στην άμμο...

* «Κακό να μη δούμε κι αν το δούμε να μην το σκιαχτούμε», λέει ο λαός. Μά τί κακό είναι και τούτο πάλι φέτος πάνω στην άμμο των «Άστεριών»; Τί έλακεία και των γονέων είναι αυτή που άκούει κανείς, τις καθημερινές, αν ή μοίρα του τον ρίξη ν' άποζητηση λίγη σκιά ανάμεσα στις Ινφάντες των πλυνητριών και τις άνευ επαγγέλματος μαμάδες των κακομαθημένων βλαστάν;

* Πότε θ' άποφασίση ο κ. Δέγλης να θεσπίση έναν «σιγή επιστάτην» — που να περιφέρεται κάθε τόσο ανάμεσα στους λορίσκους των σαρκών και να συνιστά άβροφρόνος: «Κυρίες μου, βουλώστε το!».

«Η, άκόμη καλύτερα, να χρησιμοποιήση προς τούτο κ' εκείνα τα μεγάφωνα, που έτσι κι άλλιώς κατάντησαν ένόχληση στα χέρια των άδωών χειριστριών τους.

* Κάτι ήξερε εκείνος ο στατιστολόγος του 1928. Έπαίται στην άμμο των «Άστεριών»; Με το σουβάλι. Έπαίται χρυσίου και έπαίται ήδονης, τρακαδόροι και δεξιότεχνοι της ήδονοφίας, που είναι ως γνωστόν η χειρότερη μορφή έπαίτιας του πεινασμένου άρσενικού. Και εισοδηματίαι, ασχολούμενοι κι αυτοί με τα οικιακά, άλλά των άλλων...

* Και ή άρμόδα των φετειών Λολιτοκυνηγών, στην έξαρση της όρεξίας που προκαλεί κάθε άνησυχητική διαταραχή στον διεθνή όρίζοντα. Και οι συμμορίες των Ταρζάν του «Κανδηλώρου» στις μεσημερινές έξορμήσεις τους...

* Λένε, λένε, λένε, λένε — πανεύσπλαγχνε Θεέ των ανθρώπων, νάκουγες τί λένε!

* Μά γι' αυτό παρεβάλλεις κάθε τόσο κ' ένα μπουμπουνιστό άριωθούμενο ανάμεσα άμμο και ούρανό, για να πνίξη στην πανδαισία του θορύβου την δυσσμία της άθηναϊκής σχολοκονδερασσιό...

* Μολέει την άμμο, λερώνει τη θάλασσα, μαχαιρώνει το τοπίο, σε κάνει να κουλουρίζεσαι και πάλι στο καθούκι σου — να μη βλέςης, να μην άκούς...

Index

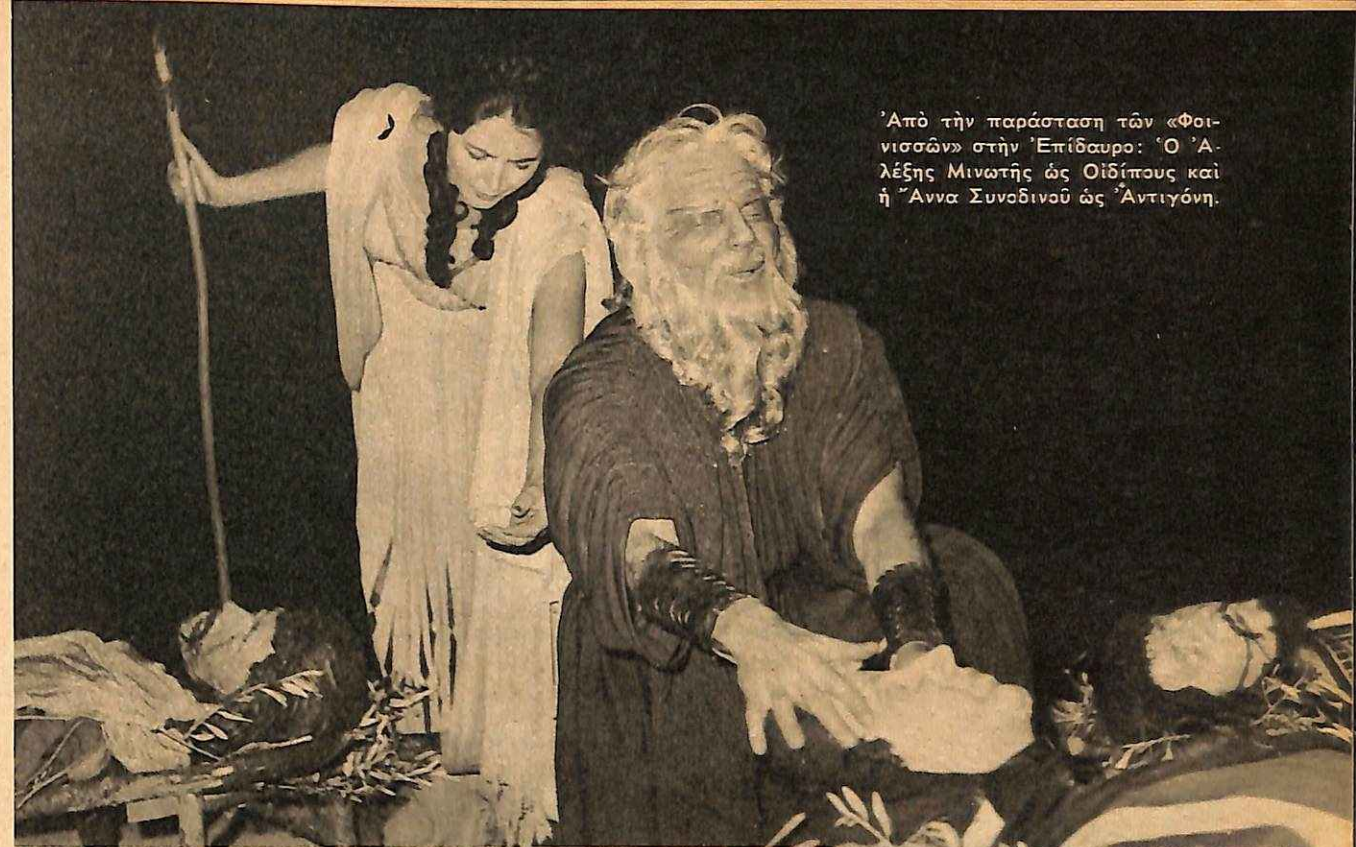
Μιά καινούργια,

ιδιαιτερη

καλλιτεχνική

έπιτυχία

του Έθνικού Θεάτρου

Άπό την παράσταση των «Φοινισσών» στην Έπίδαυρο: Ο Άλέξης Μινωτής ως Οιδίπους και ή Άννα Συνοδινού ως Άντιγόνη.

ΟΙ «ΦΟΙΝΙΣΣΕΣ» ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟ

Έντυπώσεις και σχόλια του κ. ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ

Το Φεστιβάλ της Έπίδαυρου άρχισε έφέτος υπό λαμπρούς οίανους. Τόσο από της καλλιτεχνικής, όσο και από της «τουριστικής» του πλευράς. Πολλοί είχαν διατυπώσει φόβους ότι οι παραστάσεις της Κάλυκας, οι οποίες θα δοθούν στο άρχαιο θέατρο της Έπίδαυρου τον Αύγου-

στο, θα έπιδρούσαν ίσως δυσμενώς. Δηλαδή, ώρισμένη μερίδα του κοινού θα προσελκύετο από την «Νόρμα» και δεν θα προσήρχετο πληθώρας. Πολλοί είχαν διατυπώσει φόβους ότι οι παραστάσεις της Κάλυκας, οι οποίες θα δοθούν στο άρχαιο θέατρο της Έπίδαυρου τον Αύγου-

Ο ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ όπως έμφανίζεται ως Νασρεντίν Χότζας στο όμώνυμο έργο του Γεράσιμου Σταύρου, το οποίο παίζεται στο κηποθέατρο της όδοι Μαυρομματαίων

Η επιτυχία του χορού

Βασικό στοιχείο ένεργητικού ο χορός. Οι κοπέλλες που τον άπετέλεσαν παρουσίασαν κάτι που έκανε ζωηρή έντύπωση. Πρώτα-πρώτα σαν εμφάνιση. Ο Άντώνης Φωκάς τις έντυσε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η εμφάνισή τους έπεβλήθη από την πρώτη στιγμή. Κατόπιν ο Μινωτής, με την δημιουργική συμπαράσταση της Μαρίας Χόρς, τις κίνησε άρμονικά, έπιβλητικά και υποβλητικά, έτσι που έγέμισαν την παράσταση με την παρουσία τους. Όμοιοι ότι δεν συγκαταλέγονται εις εκείνους που συμμερίζονται απόλυτα τον συνδυασμό τραγουδιού και άπαγγελίας στην άπόδοση των χορικών μιάς τραγωδίας. Αυτή η έναλλαγή μελωδίας και άπλου λόγου, ή ομαδική και ή

ατομική άπαγγελία του άρχαίου κειμένου, ή διασταύρωση και των δυο τεχνοτροπιών είναι σύστημα που έπιδέχεται άντιρρήσεις και έπιφυλάξεις. Άνεξάρτητα όμως από τη βάση αυτή και από το σύστημα, είναι έκτος πάσης άμφισβήτησεως ότι ο χορός των «Φοινισσών», ακολουθώντας τη γραμμή που προεκήθη, ήταν έξαισιος. Πειθαρχημένος, άπόλυτος, με δραματική πνοή έντονη και χαρακτηριστική, με κίνηση πολύ ρυθμική, δεν χωρεί άμφισβήτηση ότι ήταν άξιόλογος. Λαμπρός. Βοήθησε πάρα πολύ στη δημιουργία αυτής της έντυπώσεως ή άναμφισβήτητη έπιτυχημένη μουσική του Μίκη Θεοδωράκη. Ο έξαιρετος αυτός νέος συνθέτης, με τις τόσες έπιτυχίες στο έξωτερικό, έμφανίζει στον τομέα του μια πολύ ίκανοποιητική έπιτεύξη. Οι μελωδίες του προσθέτουν στην έντονη έντύπωση που άποκομίζει ο θεατής από την παρουσία του χορού. Ίσως ώρισμένες στιγμές να παρεσυρταν σε κάποια υπερμετρη κίνηση τα στελέχη του, σ' ένα είδος στιγμιαίου μπαλέτου κ' ίσως άκόμη... άλλά γιατί να έπιμένουμε σε λεπτομέρειες όταν ή βάση κ' ή ουσία είναι πως ο Θεοδωράκης έγραψε άξιόλογη μουσική, που έξυπνέτησε σημαντικά την έναερόεστατη προβολή των χορικών.

Η άπόδοση των ήθοποιών

Δέν είναι όμως ο χορός μόνο που κάνει άίσθηση στις «Φοινισσές». Βρίσκονται στο ύψος τους κ' οι ήθοποιοί. Ο ήεατής χαίρεται πρώτα-πρώτα μία καινούργια θαυμασία έπιτεύξη της Κατίνας Παξινού. Είναι, ό,τι πρέπει και έμφανίζεται στη δημιουργία της αυτή κατά έξαιρετο τρόπο το δίπτυ-

Καζής κατά πρώτο λόγο και ο 'Αλέκος Δεληγιάννης κατά δεύτερο.

Η γενική επιτυχία

Οι παρατηρήσεις, εν τούτοις, αυτές επιβάλλεται να συνοδευθούν από τη διαπίστωση ότι οι 2-3 μέτριες αποδόσεις δεν επηρέασαν τη γενική επιτυχία της παραστάσεως. Μιάς παραστάσεως που εγγράφεται στο σκηνοθετικό ενεργητικό του 'Αλέξη Μινωτή, ο οποίος σαν ερμηνευτής απέδωσε τον Οιδίποδα στη γνώριμη γραμμή που διαπλάσσει τον τραγικό ήρωα. Για τον Φωκά μιλήσαμε ήδη εξ άφορης των κοστούμιών του χορού. 'Επιβάλλεται όμως να προστεθεί ότι όλη η εργασία του έχει περάσει ως πέρα τη σφραγίδα του έξοχου γούστου του. 'Ικανοποιητικό είναι ε-

πίσης το λιτό σκηνικό του Κλώνη, ενώ αντίθετα η μετάφραση του Σπατάλα δεν προσελκύει ιδιαίτερα, όπως προσελκύει η σκηνική παρουσίαση του κειμένου. Μία παρουσίαση που —το ξαναλέω— επιβάλλεται να αναγραφεί ανεπιφύλακτα στο ενεργητικό του επίσημου θεατρικού οργανισμού. Είναι μία παράσταση αρχαίας τραγωδίας από τις καλύτερες του τελευταίου καιρού.

«Νασρεντίν Χότζας»

Ας ξαναγυρίσουμε τώρα στην αθηναϊκή θεατρική κίνηση. Λειτουργούν πια και τα 13 υπαίθρια θέατρα του έφετεινου καλοκαιριού. 'Ανοιξαν, δηλαδή, τα δύο κηποθέατρα, που δεν είχαν αρχίσει, και εγκαίνισαν τη λειτουργία του και το θερινό «Νέο Θέ-

ατρο» του Βασίλη Διαμαντόπουλου και της Μαρίας 'Αλκαίου, συνεχίζοντας τη χειμωνιάτικη μεγάλη επιτυχία του «Τά δένδρα πεθαίνουν δρ-βια». 'Από τα δύο κηποθέατρα, ο Μάνος Κατράκης παρουσιάζει στο 'Άλσος του Πεδίου του 'Αρεως το καινούργιο έργο του Νότη Περγιάλη «Η 'Αντιγόνη της κατοχής» και ο Νίκος Χατζίσκος στο θέατρο της οδού Μαυρομματαίων παίζει τον «Νασρεντίν Χότζα» του Γεράσιμου Σταύρου. Χαριτωμένο έργο. Ευχάριστο. Τίποτε βέβαια το ιδιαίτερο ποιοτικώς, αλλά εν πάση περιπτώσει ένα σκηνικό κομμάτι που βλέπεται συμπαθητικά και μ' ενδιαφέρον. 'Ο Γεράσιμος Σταύρου μετέφερε στη σκηνή, με δημιουργική μαεστρία και με ενδιαφέρουσα θεατρική διαγραφή, σελίδες από το διδύλο του Λεωνίδα Σολοβιέφ. 'Ο Νασρεντίν Χότζας που

μās παρουσιάζει δεν είναι ο απλός άνθρωπος με την θυσιοφορία και τα χωράτα, δεν είναι αυτό που ξέρουμε από την πλούσια ανεκδοτολογία που συνοδεύει το δυνάμ του. 'Εμφανίζεται σαν κάτι σημαντικώτερο. 'Οπως πολύ παραστατικά και χαρακτηριστικά αναφέρει ο ίδιος ο συγγραφέας του έναρκτηρίου έργου του θεατρου Χατζίσκου, ο Νασρεντίν του Σολοβιέφ «ένσάρκωνει το ακατάβλητο φιλελεύθερο πνεύμα που βρίσκει παντα τρόπο να εκδηλώνεται κάτω κι από την πιο σκληρή καταπίεση». 'Ετσι, στις τρεις πράξεις και στις έπτά εικόνες του έργου, μέσα από την άμύσηφαιρα του παραμυθιού ξεπροβάλλουν όχι μονάχα το χιούμορ και το κέρι του ανθρώπου που κάνει χωράτα, έχοντας συγχρόνως άγρυπνη τη λαϊκή του συνείδηση, αλλά και ο ψυχικός δυναμισμός του και η άκα-

τάβλητη αγωνιστική του διάθεση. 'Αλλά αυτά όλα και οι προσπάθειες του να δώσει κουράγιο στους πικραμένους και στους άδικημένους ζωγραφίζονται έντελως ανάλαφρα. 'Απλά. Εύθυμα. Κάποτε υπάρχει στη διαγραφή τους μία γελοιογραφική υπερβολή. 'Υπερβολή όμως θεμιτή που, αν υποσκάπτει την ποιότητα του έργου, δεν του αφαιρεί όμως από το ενδιαφέρον του. 'Ο «Νασρεντίν Χότζας» είναι ένα ζωντανό κ' ευχάριστο σκηνικό κομμάτι.

Το ανέδασμα του έργου

Ο Μήτσος Λυγίζος που σκηνοθέτησε την παράσταση την έτοποθέτησε στο σωστό τόνο της και το έργο κυλά διασκεδαστικά κατά τρόπο που συνολικά ικανοποιεί. 'Ο Νίκος

Χατζίσκος εμφανίζει παραστατικά και χαρακτηριστικά τον κεντρικό ήρωα, υπογραμμίζοντας τη ζωντάνια του και παράλληλα το χιούμορ του. 'Εκτακτα παίζει τον 'Εμίρη ο Δάνης. 'Ο αξιόλογος αυτός καλλιτέχνης πραγματοποιεί μία λαμπρή δημιουργία, εμφανίζοντας τον τύπο με τις πινελιές της υπερβολής που αξιολογεί. Είναι εξαιρετικός. Θα πρέπει ν' αναφερθούν κατόπιν στον πίνακα των επιτυχών αποδόσεων ο Δήμος Σταρένιος, ο Στέφανος Στρατηγός και ο Ευσάγγελος Πρωτοπαπός. Βοηθούν στη δημιουργία του συνόλου που αξιολογεί η παράσταση ο 'Αθηνόδωρος Προύσαλης, ο 'Ορφείας Σάχος και ο Γιώργος Μοσχίδης. 'Από τα δύο γυναικεία στελέχη που μετέχουν στην παράσταση επικρατέστερη η Χριστίνα Σύνδα, αν και σε συγκριτικώς μικρότερο ρόλο. Η 'Αννα Φόν-

σου έχει κάποια εκζήτηση και γλυκερότητα και δεν παρακολουθεί τον γενικό τόνο της μπριόζας παραστάσεως. Τίποτε το ιδιαίτερο το μπαλετάκι της Ρένας Καμπαλάδου. 'Ο Τάσος Μαστοράκης έχει επενδύσει μουσικά το έργο κατά τρόπο που ικανοποιεί. 'Εξ άλλου, ο Μάριος 'Αγγελόπουλος, αν δεν καταπλήσσει εδώ με ιδιαίτερες σκηνογραφικές πραγματοποιήσεις, έχει όμως λύσει το θέμα της άμεσου αλλαγής στο υπαίθριο και η δράση μεταφέρεται από τον κλειστό στον ανοικτό χώρο και γρήγορα και με το κατάλληλο ομολογουμένως πλαίσιο. 'Ενδιαφέρουσα τέλος η ένδυματολογική εργασία της Φανής Μαρκό και προσαρμοσμένη στο πνεύμα του έργου. Γενικά μία κεφαλή και μπριόζα παράσταση που

εξασφαλίζει μια —χωρίς αξιώσεις— ευχάριστη βραδυά.

Το έργο του Περγιάλη

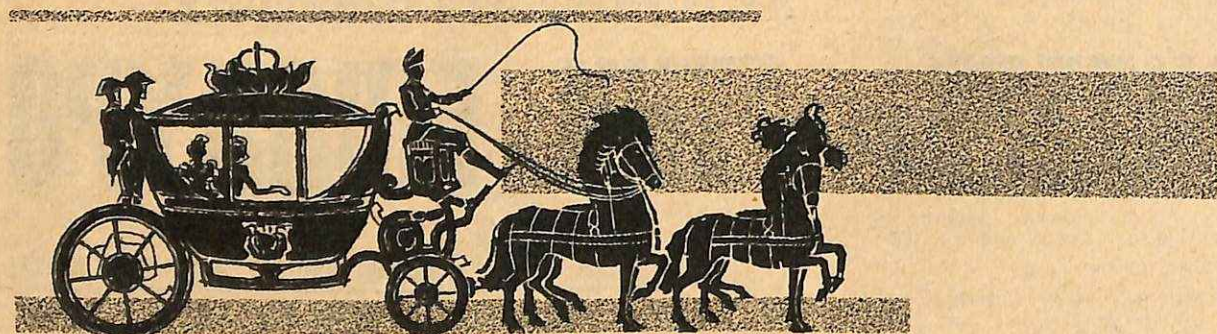
Μένει να μιλήσουμε για το έργο του Νότη Περγιάλη, με το οποίο άρχισε τις παραστάσεις του το «'Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο», στο 'Άλσος του Πεδίου του 'Αρεως. Το έργο αυτό, με τον τίτλο η «'Αντιγόνη της κατοχής», έχει προκαλέσει ποικίλες ά- δράσεις με τον τρόπο που χειρίζεται ο δημιουργός του το θέμα του, το οποίο αναφέρεται στην εποχή της κατοχής και παρουσιάζει και ένα 'Ελληνολάτρη Γερμανό αξιωματικό, που... 'Αλλά για όλα αυτά, που απαιτούν μεγάλη ανάλυση και πολύ χώρο, θα μιλήσουμε στο ερχόμενο τεύχος.

ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

LA DUCALE

δαρουνιάζει και σάν 'Ελλάδα
τα 'εκλεκτά φρονιά του

ΑΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΣΙΟΝ

★ ROEMA ★ PRIMO INCONTRO

Μία όλην βιρά Καλλονικών
αρίστης 'εθιςθημονικής φαρμακείας

★ ROEM CREAM: ΣΤΕΡΕΟΝ ΜΕΙΚ-ΑΠ

★ CIPRIA ROEMA: Π Ο Υ Δ Ρ Α

★ LATTE DI BELEZZA: ΓΑΛΑΚΤΟΜΑΤΑ

ΔΙΑ ΉΡΑ ΚΑΙ ΛΙΠΑΡΑ ΔΕΡΜΑΤΑ

★ TALCO BORATO: ΤΑΛΚ ΒΟΡΙΚΕ

★ SHAMPOO LIQUIDO: ΣΑΜΠΟΥΑΝ

ΥΓΡΟ ΠΕΡΛΕ

Και τό μοναδική σόν κόσμο

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΚΟΛΩΝΙΑ

★ SUPER CLASSICA

Και τό άουναχόμωτο

ΚΡΑΓΙΟΝ ΧΕΙΛΕΩΝ

"Ducate"

ΣΕ 12 ΜΟΝΤΕΡΝΟΥΣ ΦΩΤΕΙΝΟΥΣ

ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΥΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΕΥΦΡΑΤΗΣ — ΑΡΜ. 2. ΘΑ-
ΝΑΤΟΥΣ. 3. ΣΠΕΝΤΣΑΝ—ΣΕΝ.
4. ΥΛΙΚΑΙ — ΤΣΟΛΙ. 5. ΝΟΡ
— ΦΑΟΥΣΤ. 6. ΕΥΟΠΗΝ—Α.Ο.
7. ΙΣΚΑΡΙΩΤΗΣ. 8. ΔΙΤΤΟΚΛΙ-
ΤΑ. 9. Η «ΑΟΡΤΗ» — ΒΥΑ. 10.
ΝΕΑΝ — Η «ΣΑ.Ι.Σ». 11. ΟΝΟΥ
— ΕΜΙΝΕ. 12. ΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

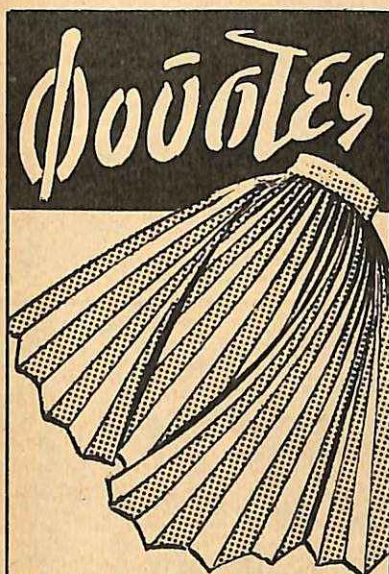
1. ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ. 2. ΠΛΟΥ-
ΣΙΑ — ΝΟ. 3. ΦΘΕΙΡΟΚΤΟΝΟΥ.
4. ΡΑΝΚ — ΠΑΤΡΕΥΣ. 5. ΑΝΤΑ
— Η «ΡΟΤΑ». 6. ΤΑΣΙ—ΝΙΚΗΝ.
7. ΗΤΑ — ΩΛ' (830) — ΕΡ. 8.
ΣΟΝΤΑ — ΤΙΜΗΜΑ. 9. ΤΗΝΟΣ
— ΣΙΔ. 10. ΑΣΣΟΥ — ΣΑΒΑ-
ΝΑ. 11. ΕΛΣΑ — ΥΙΕ. 12. ΜΑ-
ΝΙΤΟΜΠΑΣ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέ-
τυχε με τον συνδυασμόν των λέξε-
ων: ΠΡΟ — ΠΕΣΟ — ΤΟ — ΠΟ-
ΣΤΑ — ΣΑΜΑΡΙΑ — ΑΝΑΓΛΥ-
ΦΑ, σύνολον 40 δαδμών.

Καλυτέρους, ίσως, συνδυασμούς
να επιτύχουν άναγνώσται μας με δο-
κιμὰς λέξεων σαν π. χ: ΑΠΟΣΤΑ-
ΣΙΣ — ΘΑΛΑΣΣΙΑ — ΠΡΙΑΜΟΣ
— ΠΡΑΣΙΑ — ΣΥΡΟΝ — ΠΑ-
ΦΟΣ — ΑΕΡΑΣ — ΠΟΡΤΑΣ —
ΑΟΠΛΟΥΣ — ΣΟΥΣΑ — ΣΥΡΤΑ
— ΦΑΥΛΑ, κ. λ. π.

1. 'Η φούστα της γυναίκας είναι
πιο κοντή. 2. Της ίδιας τα δάχτυ-
λα του χεριού που κρατάει τη μι-
κρή, διαφέρουν. 3. Το παπούτσι του
δεξιού ποδιού της μικρής είναι ά-
νασηκωμένο. 4. Το φύλλο του πε-
ριοδικού που κρατάει η γυναίκα εί-
ναι πιο στενό. 5. Το χέρι του άν-
δρα, που είναι πάνω άπ' το κεφάλι
της γυναίκας, έχει σφιχτή την
παλάμη. 6. 'Η επίτοιχη βάση του
φαναριού είναι τετράγωνη αντί
στρογγυλή. 7. 'Η κουρτίνα του πο-
ραθύρου στο κάτω μέρος είναι πιο
κοντή. 8. Το δεξί ποδαρικό της
πολυβρόνας διαφέρει.

ΝΤΕΚΤΙΒΣ πεπειραμένοι, ειδι-
κοί δι' έρευνας — πληροφορίας επί
πάσης φύσεως ιδιωτικών έμπιστευ-
τικών υποθέσεων, γάμων, διαζυγι-
ων, επιτηρήσεως άνηλικων, άναζη-
τήσεως πραγμάτων υπό κατάσχεσιν
κ.λ.π. Διεθνές Γραφείον Πληροφορι-
ών «ΑΘΗΝΣ», Περνασσού 2, (πλ.
Κλαυθμώνος) τηλ. 27.709. Την σο-
βαρότητα των εργασιών μας έγγω-
νται η πολυετής εὐδόκιμος δημοσία
προϋπηρεσία μας.

Ο-εφιάλτης της γυναίκας
και ιδίως της εργαζομένης
έξέλειπε με τις καινούρ-
γιες φούστες πλίσσέ από
ύφασματα που δεν ξεπλι-
σάρουν άκόμα και με το
πλύσιμο.

1) ΤΕΡΥΛΕΝ 'Αγγλίας
2) ΤΕΡΓΚΑΛ Γαλλίας
3) ΓΚΡΟΛΑΝ Γερμανίας

Λευκές και χρωματιστές

ΑΠΟ ΔΡΧ. 195

Πώλησις

Χονδρική - Λιανική

Καταστήματα
έμπιστοσύνης

Sambo

ΦΛΕΞ ΦΟΡΜ
Κοντώση

ΕΡΜΟΥ 39 ΤΣΙΜΙΣΚΗ 22
ΑΘΗΝΑΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

Ακατανίκητη με το 'LOVE-PAT' της Revlon

"Ομορφη μέσα σε δυο λεπτά. Διότι το LOVE-PAT είναι ένα
πληρες μακιγιάρισμα και όχι απλώς πεπιεσμένη πούδρα. Κανένα
άλλο Μέϊκ - "Αν δεν σάς δίνει την άκριθη αναλογία
βάσεως - κρέμας και πούδρας. Δεν υπάρχει ανάγκη να
χρησιμοποιήσετε άλλην βάση διά το μακιγιάρισμα και-προσέξατε
- τα χρώματα REVLOΝ είναι όμοιόμορφα και σταθερά.

Πρός τιμήν μιᾶς πανάρχαιας
πολύτιμης πρώτης ὕλης

Χαρούμενο πανόραμα 5.000 ἐτῶν

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ 5.000 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΑΡΧΙΣΑΝ ΜΕ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ ΜΟΔΑΣ ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΣΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ 15ου ΑΙΩΝΟΣ

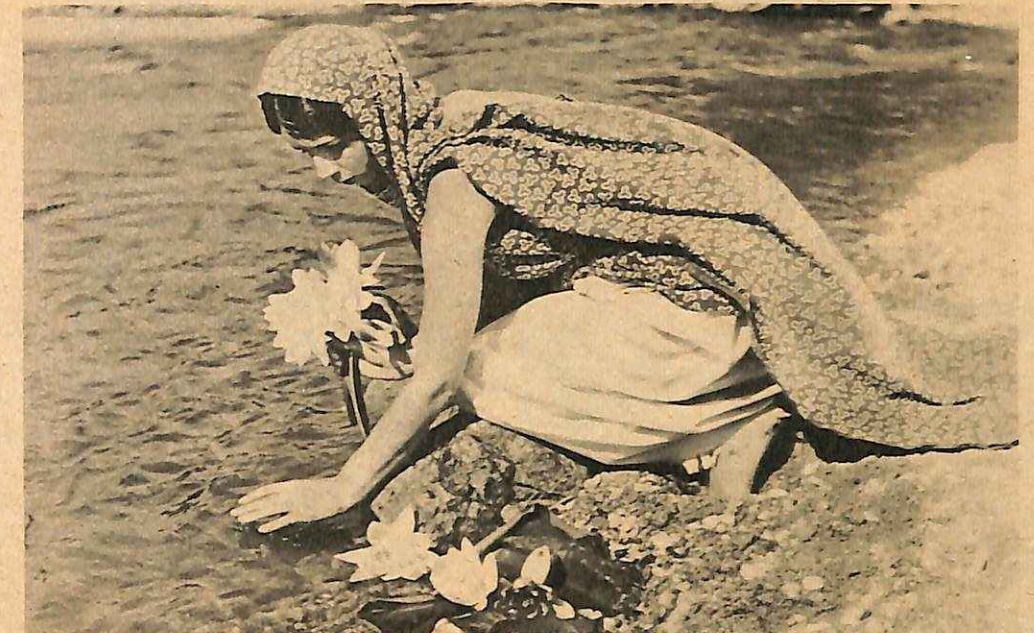
1925. Η ΑΝΕΜΕΛΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΤΣΑΡΛΕΣΤΟΝ

ΚΑΙ ΜΙΑ ΛΑΪΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ ὕφασμα ἦταν τὸ Ἰνδικὸ σάρι, ποὺ ὑφάνθηκε πρὶν 5.000 χρόνια στὶς ὄχθες τοῦ Γάγγη. Μὲ αὐτὴ τὴν πανάρχαια ἐνδυμασία ἀνοίξε στ' «Ἀστέρια» ἡ ἱστορικὴ ἀναδρομὴ τοῦ δάμσκακος, ἡ ὁποία ἔχει καλύψει ἤδη πενήντα ὁλόκληρους αἰῶνες.

ΟΙ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΤΟΥΑΛΕΤΤΑ ΚΟΚΤΑΙΝΑ ΜΕ ΕΞΑΡΠΑ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΝΤΗΛΙΑ

Η ΕΚΛΕΚΤΗ ΑΘΗΝΑ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΙΩΝ»

ΦΟΡΕΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΚΗΣ ΑΥΛΗΣ. 15ος ΑΙΩΝ

«Κλώθει, θούθι, ἡ Κλωθὼ κλωστή...» τραγουδαί ἓνας ποιητὴς καὶ σοῦρχεται νὰ προσθέσῃ σὺθαίρετα... «κλωστή θαμβοκερή». Εἶναι τόσο συνυφασμένο μὲ τὴν ζωὴ μας τὸ θαμβάκι, ποὺ δὲν θὰ ἦταν παράξενο καὶ ἡ Κλωθὼ, μιὰ ἀπ' τὶς Μοῖρες τοῦ ἀνθρώπου, θαμβοκερὴ κλωστή νὰ ἔχῃ στὸ κουβάρι τῆς ζωῆς ποὺ ἐτυλίγει. Μπλεγμένο μ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ βίου, τὸ θαμβάκι, ἔχει ἀμεσὲς σχέσεις καὶ μὲ τὴν κοσμικὴ του πλευρὰ, χωρὶς ἄλλο. Ἔτσι κ' ἐφέτος, ὅπως καὶ πέρυσι, μιὰ πολυάνθρωπη γιορτὴ ἔγινε στ' «Ἀστέρια» τῆς Γλυφάδας. Ἡ ἔκθεσις Βιομηχανῶν Βαμβοκομῶν Ἑλλάδος διοργανώσε μιὰ χοροεσπερίδα γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὰ 5.000 χρόνια τοῦ θαμβοκακίου, τὴν ἐκτεση τῆς Ἀμερικανίδος «Κόρης τοῦ Βαμβοκακίου» Σάντρα Λη Τζένινγκς, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία τοὺς σκοποὺς τῆς Χ.Ε.Ν. Παρουσὲς στὴν γιορτὴ οἱ κεφαλὲς τοῦ ἐμπορίου ἀπὸ κυβερνητικῆς καὶ βιομηχανικῆς πλευρᾶς. Παρουσὲς καὶ γνωστὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, ποὺ ἐπέδειξαν μὲ χάρι καὶ ἀνέση πολὺπειραν μανικὲν ὅλες τὶς ἀμφιέσεις-σταθμοὺς στὴν ἐξέλιξί τῆς μόδας τῶν θαμβοκερῶν, ἀπὸ τὸ 3.000 π.Χ. μέχρι σήμερα.

Οἱ Ἀθηναῖοι — καὶ πολὺ σωστὰ — ἔχουν πολλὰ νὰ ποῦν εἰς ὄφρος τῆς ἀστοχῆς, ἀφηνεωρὶνης συμπεριφορᾶς τοῦ φετινοῦ καλοκαιριοῦ. Ἰούλιος μῆνας κ' ὅμως, κατὰ τὶς ἀνάγκαις τῆς ἐποχῆς, τὸ μελτέμι ἀνάγκασε τοὺς διοργανωτὲς

νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν ὁπαῖο προτομασμένο χώρὸ καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ χεῖμαρνα «Ἀστέρια» γιὰ τὴν γιορτὴ καὶ τὴν ἐπίδειξιν. Μιὰ παραιοθενία, ἐφάπτεται, ἀσχετοφανετὴ σκληρὴ δίπλα στὴ θάλασσα ἐγκαταλείφθηκε στὸ ἔλεος τοῦ θαλασσοῦ ἀέρα. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ συσκευὲς μὲ τὰ ἡχητικὰ «ἔμφε», τὸ ἴδιο καὶ ὁ ταπητο-στρωμένος διάδρομος, ποὺ ἔκανε βόλτα μέσα στὸν κῆπο τοῦ κτιρίου γιὰ νὰ δοῦν ὅλοι καὶ ἀνετα τὴν ἱστορικὴν παρέλασιν τοῦ θαμβοκακίου.

Ἔτσι ἡ παρέλασις ἔγινε ἐνδονα. Μὲ τὴν μουσικὴ νὰ συνοδεύῃ τὸν δημαγωγὸ καὶ τὶς κινήσεις, καὶ τὸν ἀφιγμένον νὰ ἀνατορῇ στὶς πύλεις ἀποκαίρει — ἱστορικὰ καὶ γεωγραφικὰ — περιοχὲς γιὰ ν' ἀντικαταστήσῃ τὶς ρίζες τοῦ θαμβοκακίου ὁρμασμοῦ, οἱ ἐθελόντες-μανικὲν παρουσιάσαν τὸ προσδοκιδικὸ ἱδικὸ «ἔμφε», ποὺ ἀνταναρτῆται σὰν ἀρετήρια στὴν τέχνη τῶν θαμβοκερῶν. Κ' ὑπερὰ μὲ εἰκόνες, κείμενα καὶ μουσικὴ, οἱ θεατὲς πέρασαν στὴ Μέση Ἀνατολὴ καὶ στὴν Ἰαπωνίαν, στὸ Μεξικὸ καὶ τὴν Φινλανδικὴν Αἰγύπτον, τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὴν μεσαιωνικὴν Ἰσπανίαν, τὴν Γαλλίαν τῆς «Μπὲλ Ἐποχῆς» καὶ τὴν Ἀγγλίαν τοῦ 19ου αἰῶνα, γιὰ νὰ φθάσουν τελικὰ στὴν ἐποχὴ τοῦ ἀνέμελου Τσάρλεστον. Ἀκολούθησαν σύγχρονες θαμβοκερὲς ἀμφιέσεις, δημιουργίαι τῶν ἀθηναϊκῶν οἰκῶν μόδας, παρουσιασμέναι ἀπὸ δικὰ τους μονικὲν, ποὺ ἀνταγωνίσθηκαν μὲ ἐπιτυχίαν τοὺς 50 προπατορικῶς θαμβοκακιομένους αἰῶνες.

Θ. Δ.

Η ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ σπιθαμιά «μαννέ-κέν» επέδειξε ένα μπικίνι. Οι πριγκιπίσες Σοφία και Ειρήνη την χειροκρότησαν πολύ θερμά.

Ἡ ἱστορία τοῦ βαμβακιοῦ, σογύχρωμη καὶ σογυκόμανηλιν σὰν τὰ βαμβακερὰ φουσιάνια ἀκοροῦδεῖ τὴν ἱστορία τῶν ἀνδρωαίνων ἡδῶν σὺν σελὴν σενλακισχιλιεῖν διαδρομὴ της

νεται καὶ στοὺς ὁμηρικούς στίχους ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερον διατηρεῖ τὴν φήμην τοῦ πρᾶκτικοῦ μέσου ἐνδύσεως.

Τὸ βαμβάκι ἤρθε στὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀνατολή καὶ τὸ πρῶτο προϊόν τοῦ πού γνώρισαν οἱ γυναῖκες, φαίνεται πῶς ἦταν οἱ ἀραχνόφυαντες μουσελίνες. Ἀκόμα καὶ ὅταν ἀφάνηκαν ἄλλες ὅλες κατὰλληλες νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ φορέματα, ὅταν οἱ πόλεμοι γνώρισαν στὶς Εὐρωπαϊκές τὰ πολυτίμα μεταξωτά καὶ τὰ μπροκάτ τῆς Συρίας, ἡ προτίμησή τους πρὸς τὰ βαμβακερὰ σημείωσε ἀξιοθαύμαστη σταθερότητα.

Γιὰ μερικά χρόνια, γύρω ἀπὸ τὸν 18ο αἰῶνα, τὰ ὑφάσματα ἀπὸ βαμβάκι φορέθηκαν τόσο πολὺ ὥστε οἱ περίφημες θιομηχανίες μεταξωτῶν τῆς Λυὼν ἐκινδύνευσαν νὰ καταστραφθοῦν. Τότε

μικρὸ Τριανόν τῆς, προωρισμένο γιὰ εὐθυμα γκάρντεν - πάρτυ, αὐλικές πασατέσιες καὶ παιχνίδια στοὺς κήπους μὲ τὰ συντριβάνια. Ἐκεῖ πρωτοφόρεσε ἡ βασίλισσα ἐλαφρά, χρωματιστὰ φορέματα ἀπὸ βαμβακερὸ ὕφασμα, φτιαγμένα στὸν τύπο τῶν φουστάνων πού φοροῦσαν οἱ ἀγνωστές τῆς ἀγρότισσες καὶ οἱ βοσκοπούλες τῶν βουνῶν. Οἱ αὐλικές κυρίες ἐσπευσαν νὰ τὴν μιμηθοῦν καὶ τὰ βαμβακερὰ ἐντυσαν πάλι, ἀνετα καὶ χαρούμενα τὶς Γαλλίδες.

Ὁ ἑορτασμός τῶν 5.000 χρόνων αὐτῆς τῆς θαυμαστῆς πρώτης ὕλης ἔχει γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἰδιαίτερη σημασία. Τὸ βαμβάκι εἶναι πολυτίμο ἐθνικὸ προϊόν μὲ γενικώτερη οἰκονομικὴ σημασία.

Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μόνη ἐξαγωγικὴ βαμβακοπαραγωγὸς χώρα τῆς Εὐρώπης, ἡ ὁποία, ἐν

πεξεργάζεται 28.000 τόνους βαμβακιῶν τὸν χρόνο καὶ ἀπασχολεῖ 25.000 ἐργάτες, ἐνῶ στὸ ἴσιο διάστημα ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ὠφελεῖται ἀπὸ τὸ ἐμπόριο βαμβακοῦ περισσότερα ἀπὸ 30.000.000 δολλάρια!

Οἱ ἑλληνικὲς θιομηχανίες βαμβακερῶν παράγουν σήμερον μεγάλη ποικιλία ὑφασμάτων, σὲ μοντέρνα σχέδια καὶ χρώματα, ἀπολύτως ἱκανὰ νὰ συναγωνισθοῦν τὰ ξένα. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὑφάσματα αὐτὰ τὰ ἐπεξεργάζονται μὲ τὶς τελευταῖες μεθόδους συστολῆς, μὲ τὶς ὁποῖες ἀποφεύγεται ἡ παραμόρφωσις καὶ ἡ κηλίδωσις κατὰ τὸ πλύσιμο καὶ τὴν καθημερινὴν χρῆσιν καὶ φέρουν τὸ εἰδικῶς παραχωρηθὲν ἀπὸ τὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖς, σήμα κατατεθὲν «SANFORIZED».

Τὸ γούστο ὀνομαστῶν δημιουργῶν τῆς μόδας,

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ παρέλαση, μαννέκν τῶν ἀθηναϊκῶν οἰκῶν μόδας παρουσίασαν σύγχρονα μαγιό.

Φαραωνικὴ Αἴγυπτος

Γιαπωνέζικο κιμονό

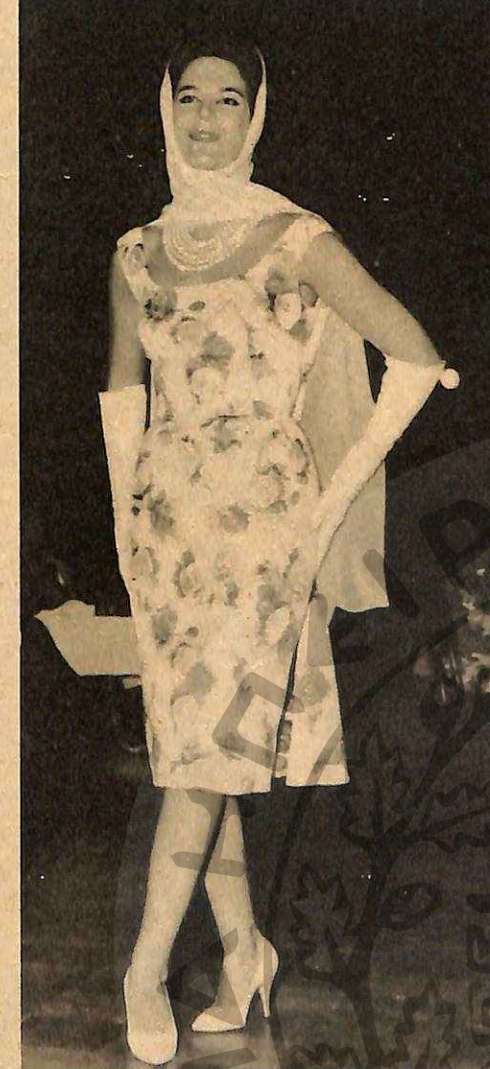
Ἀμερικὴ, 19ος αἰὼν

Γαλλία, 18ος αἰὼν

Τουαλέτα κοσπέηλ

(Φωτ. Μεγαλοκονόμου 9, Κ. Θεοχάρη — Ν. Τσιουρία 5)

Εἶναι ἰνδικὸ σάρι — μόδα τοῦ 3.000 π. Χ. — ἀνοίξε τις ἐπιδείξεις βαμβακερῶν ὑφασμάτων πού ἔγιναν φέτος σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ὅπως καὶ στὴν Ἀθήνα, γιὰ τὰ γιορτασθῶν τὰ 5.000 χρόνια τοῦ βαμβάκου.

Δίκαιη ἀναγνώριση, ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς παλιούς μύθους «Ζατάκ» — πού ἀναφέρονται στὴν προ-βουδικὴ καὶ πολὺ ἀρχαιότερη περίοδο τῶν Ἰνδῶν — μαθαίνουμε πῶς ἡ χώρα, ἐκείνη τὴν ἐποχή, παρήγαγε βαμβακερὰ ὑφάσματα καὶ τάπητες.

Οἱ ἀρχαῖοι πολιτισμοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού ἐξ-χώρισαν πρῶτοι τὴ στερεότητα, τὴ βροσιά, τὴν ἀπορροφητικὴ ἱκανότητα καὶ τὴν ἀπλὴ χάρη τῶν βαμβακερῶν.

Ὅλοι μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε, κοιτάζοντας τὰ αἰνιγματικὰ αἰγυπτιακὰ ἀνάγλυφα, τὶς χαρ-κτηριστικὲς πτυχές τοῦ βαμβακεροῦ ὑφάσματος, τὴν ὀριζμητὴν φόρμα πού δίνει στὸ ρούχο ἡ στε-ρεότητα καὶ κάπως ἀραὶ ὕφανση μὲ βαμβακερὴ κλω-στή.

Εἶναι θέδιο πῶς στὸ Περού, στὴν Ἰνδονη-σία, στὸ Ἰράν καὶ στὴν Ἰαπωνία ἀκόμη, χρη-σιμοποιοῦσαν σὰν πρώτη ὕλη γιὰ τὶς παράξενες φορεσιές τους — κρᾶμα πρακτικότητος καὶ ἐν-τυπωσιακοῦ στολισμοῦ — τὸ βαμβάκι.

Ἡ ἱστορία τῆς μόδας, μιὰ ἱστορία μεγάλῃ δαῖσι καὶ βίαις οἱ ἄλλες, γράφτηκε μὲ κύριο πρωταγωνιστὴ τὸ βαμβακερὸ ὕφασμα. Ἡ μα-κρὰ πορεία του ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες σημεῖω-

τὰ βαμβακερὰ φορέματα γνώρισαν τὸν κατατρε-γμὸ τοῦ Νόμου!... Κάθε γυναῖκα πού ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς ντυμένη μ' ἓνα ἐλαφρὸ, χαρού-μενο φόρεμα ἀπὸ βαμβάκι, ἀντιμετωπιζόταν σὰν παραβάτης κι' ὠδηγεῖτο πρὸ τῶν Ἀρχῶν ἀπὸ περιπόλους, εἰδικὰ γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ ἀκορι-σμένες στοὺς δρόμους!

Οἱ κυρίες τῆς ἐποχῆς ἀναγκάστηκαν νὰ ὑπα-κούσουν, χρησιμοποιώντας τὸ ἀγαπητὸ τους ὕφα-σμα μόνον γιὰ φαρδεῖα μεσοφόρια, ὡς τὰ ὁποῖα δὲν μπορούσε νὰ φτάσῃ ἡ ἀστυνομικὴ ἔρευνα.

Λίγα χρόνια ἀργότερα, ἕνας καλῶς συνάτος, βαρετὸς σύζυγος καὶ ἓνα αὐλικὸ περιβάλλον χω-ρίς ἐρωτικὸ ἐνδιαφέρον, ἔβωσαν στὴν Μαρία. Ἀν-τουανέττα τὴν ἰδέα νὰ χτίσῃ τὸ ἀνοιχτόκαρδον

καλύπτει ἀπολύτως τὶς ἀνάγκες τῆς σὲ βαμβάκι μὲ τὴν ἐγχώρια παραγωγή, ἔχει συγχρόνως τὴν δυνατότητα νὰ ἐξάγῃ τὴν πολυτίμη αὐτὴ πρώτη ὕλη σὲ ποσότητα πού καλύπτει τὸ 1% τῆς παγ-κοσμίου παραγωγῆς.

Οἱ Βοιωτικὲς, οἱ Θεσσαλικὲς καὶ οἱ Μακε-δονικὲς πεδιάδες, πού καλύπτονται ἀπὸ τὸν ὁλό-λευκο καρπὸ τοῦ βαμβακιῶ, ἀπασχολοῦν 130.000 ἀγροτικὲς οἰκογένειες. Γιατί ἡ καλλιέργεια τοῦ βαμβακιῶ δὲν ταυριάζει μόνον στὸ κλίμα τῆς χώ-ρας μας, ἀλλὰ καὶ σὲ εἰδικότερες συνθήκες, κυ-ρίως δὲ στὴν μικρὴ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία, ἡ ὁ-ποία ἐπιτρέπει τὴν προσεκτικὴ καὶ ἐπιμελημένη καλλιέργειά του.

Αὐτὴ τὴ στιγμή ἡ ἑλληνικὴ θιομηχανία ἐ-

ἀξιοποίησε θετικὰ τὰ βαμβακερὰ, σχεδιάζοντας συνεχῶς ἀπὸ τὰ κοντὰ φορέματα σὲ τόπο «ἀέ-κου» τῆς ἐποχῆς τοῦ ταράξαιτον ὡς τὸ περίφημο «New Look» τοῦ Κριστιάν Ντιὸρ, τὰ τράπεζ καὶ τὰ ἀμπὶρ — τὶς δημιουργίες τους στὸ εὐκολομε-ταχείριστο αὐτὸ ὕφασμα.

Τὸ γεγονός αὐτὸ βοήθησε στὴν κατ' ἄτομον αὔξησιν τῆς καταναλώσεως τοῦ βαμβάκου, ἡ ὁποία στὴν Ἀμερικὴ φθάσει τὰ 14 κιλά τὸ χρόνο, στὴν Εὐρώπῃ 7 καὶ στὴν Ἑλλάδα 4 κιλά.

Πρόσδος καὶ δημιουργία προϋποθέσεων γιὰ τὶς θιομηχανίες, ἐπαισημένη σὲ κάτι θαυότερο ἀπὸ τὴν φιλαρέσκεια: Στὴ συνεχὴ διάθεσιν τῆς γυναι-κείας μόδας νὰ ἐρευνᾷ, γιὰ τὸ μεγάλο ἀντιφάρ-μακο τῆς κοπώσεως, τὴν ἀνανέωσιν... Μ. Κ.

Η Άγιον ολή χώρα των δανυμάτων

Επαναστατικό, πρωτότυπο, καταπληκτικό έρχεται από το Παρίσι ένα μικρό θαυματουργό μπουκαλάκι, που περιέχει την πιο αποτελεσματική ανακαίνιση στόν τομέα των καλλυντικών. Είναι το Skin Tan Cristal της Χάριετ Χούμπαρτ. Άγιον, που χαρίζει σε κάθε γυναίκα, για όλοκληρο το χρόνο, την μπρούντζινη όμορφη που προσπαθούμε ν' αποκτήσουμε με μακροχρόνια ήλιοθεραπεία τους καλοκαιρινούς μήνες. Δυό λεπτά της ώρας κάθε πρωί είναι αρκετά για να προσδώσουν στην επιδερμίδα του προσώπου, του λαιμού και του ντεκολτέ σας την ήλιοκαμμένη έκεινη αντανάγλα, που έπιθυμούν τόσο έντονα οι γυναίκες όλου του κόσμου. Δεν έχετε παρά να απλώσετε στην επιφάνεια του προσώπου το Skin Tan Cristal, που θα δώσει την ζωντανή όμορφη μιάς Κρεολής γεμάτης δροσιά, φυσικότητα και γοητεία. Η μεγάλη επιτυχία αυτή της Άγιον έχει το πλεονέκτημα ότι δίνει στο δέρμα μια μιά απαλότητα, που μπορεί να διατηρηθεί ολόκληρη την ημέρα χωρίς να αλλοιωθεί καθόλου από την ζέση και την έντατική εργασία. Το Skin Tan Cristal, άλλωστε, απομακρύνει την αβουδάνη της επιδερμίδος και συντείνει στην ελαστικότητα των ιστών του προσώπου, πράγμα που επιποδίζει την ρυτίδωση.

Ηκουβεντούλα που είχαμε την παρασμένη έδωμάς για τὰ μακό πήρε μεγάλη έκταση. Πολλές φίλες μου ρωτούν, γιατί το βαμδακρό αυτό είναι άκαταλυστο και μπουλούς και ζακέτες. Και η απάντηση είναι πολύ απλή. Γιατί ποιοτικώς είναι πολύ ευτελέστερο από το μερσεριζέ. Και συγκεκριμένα, δεν είναι στυλντίν, απόδίδει χρώματα μιά, μουντά και θβείρεται γρήγορα. Δυό-τρείς έδωμάδες αργότερα το καινούργιο σας μπλουζάκι δείχνει παλιό. Κι αν θέλετε μερικές πιο τεχνικές εξηγήσεις, αξίζει να μάθετε πως το μακό νήμα γίνεται από φθνήν κοντόνο βαμβάκι και γ' αυτό θεωρείται πάντοτε δεύτερας κατηγορίας. Θά το καταλάβετε ίσως καλύτερα, αν μάθετε πως σαν νήμα το μακό χρησιμοποιείται για τρύπωμα, για φθνήν εσώρουκα, για αθλητικά φανελάκια σχολικών επιδείξεων, για δεύτερους αλατάδες κλπ. Ποτέ και σε καμιά πολιτισμένη χώρα δεν χρησιμοποιήθηκε το νήμα μακό για να φτιαχθούν γυναικείες μπλούζες, που θα πάρουν αργότερα, όπως συμβαίνει σε ώριμους αθηναίκες θυρίνες, την παραπληκτική ονομασία «κοτόν» ή «κοτόν περλέ». Σε κάθε γωνία της γής, εκτός από την Αφρική και τις υπανάπτυκτες χώρες της Ανατολής, οι καλοκαιρινές γυναικείες μπλούζες και ζακέτες γίνονται, χωρίς καμιά εξαίρεση, από μερσεριζέ. Αν ρωτήσετε κανένα γνωστό σας έμπορο ή ειδικό στα πλεκτά, θα σας πη πως το μερσεριζέ διαφέρει από το μακό, όπως η μέρα από τη

νύχτα. Άλλωστε δεν χρειάζεται να παρασύρεται κανείς από τις ξενόγλωσσες ονομασίες, που φθνήν αυτού βαμδακερού είδους, όταν όλες οι γυναίκες ξέρουν πιά πως τις πιο χαριτωμένες ιδέες σε μπλούζες, ζακέτες, φούστες, παντελόνια και σόρτες, για άντρες, γυναίκες και παιδιά, θα τις δρουν στο γνωστό πλεκτομάγαλο της Τρικόζας, στην οδό Έρμου 6 στην Αθήνα, και στην οδό Μητροπόλε-

“Ένα από τα άπειρα σύνολα πλάζ, που μπορεί να συνδυάσετε μόνες σας από τα καταστήματα Τρικόζας. Λεπτό και δροσερό μπλουζάκι μερσεριζέ με γαρνιρισμένο γιακά. Σόρτ μερσεριζέ Τρικόζας, πρακτικότατο, δροσερότατο, κομψότατο. Το σύνολο αυτό στοιχίζει (μπλουζίτσα και σόρτ) μόνο 135 δραχ.

ως 51 στην Θεσσαλονίκη. Ρίξτε μια ματιά στην φωτογραφία μας. Η διαλεχτή ήθοποιος του θεάτρου και του κινηματογράφου Νάντια Χωραφά, είναι κι' αυτή μια από τις θιασώτριες της μόδας Τρικόζας. Με το όμορφο σύνολο για πλάζ που φοράει μπορείτε να περάσετε άνετα τις διακοπές σας. Είναι ένα κοστούμι από λεπτό δροσερό μερσεριζέ. Το μπλουζάκι είναι γαρνιρισμένο μ' ένα χαριτωμένο γιακά και μαζί με το κοντό σόρτ στοιχίζει όλο το κοστούμι μόνο 135 δραχμές. Μη λητε μερικές πιο τεχνικές εξηγήσεις, αξίζει να μάθετε πως το μακό νήμα γίνεται από φθνήν κοντόνο βαμβάκι και γ' αυτό θεωρείται πάντοτε δεύτερας κατηγορίας. Θά το καταλάβετε ίσως καλύτερα, αν μάθετε πως σαν νήμα το μακό χρησιμοποιείται για τρύπωμα, για φθνήν εσώρουκα, για αθλητικά φανελάκια σχολικών επιδείξεων, για δεύτερους αλατάδες κλπ. Ποτέ και σε καμιά πολιτισμένη χώρα δεν χρησιμοποιήθηκε το νήμα μακό για να φτιαχθούν γυναικείες μπλούζες, που θα πάρουν αργότερα, όπως συμβαίνει σε ώριμους αθηναίκες θυρίνες, την παραπληκτική ονομασία «κοτόν» ή «κοτόν περλέ». Σε κάθε γωνία της γής, εκτός από την Αφρική και τις υπανάπτυκτες χώρες της Ανατολής, οι καλοκαιρινές γυναικείες μπλούζες και ζακέτες γίνονται, χωρίς καμιά εξαίρεση, από μερσεριζέ. Αν ρωτήσετε κανένα γνωστό σας έμπορο ή ειδικό στα πλεκτά, θα σας πη πως το μερσεριζέ διαφέρει από το μακό, όπως η μέρα από τη

Ηακή, τα μαύρα στίγματα, οι ρυτίδες, οι κοκκινίλες, οι φακίδες, τα σκασίματα, οι έλιες, οι ανοικτοί πόροι, οι αιματηρές εκχυμώσεις κάτω από την επιδερμίδα, το χνούδι και τόσα άλλα, μου έλεγε, συνεχίζοντας τις συμβουλές της, η έλκεκτη αισθητικός και καλή μας φίλη κ. Λίλυ, στο ινστιτούτο της της οδού Αμερικής 15, είναι άνωμαλίες που δερμάτο, που χρειάζονται ιδιαίτερη επιστημονική περιποίηση και για τις οποίες πρέπει να συμβουλευθείτε την αισθητικό σας ή τον δερματολόγο σας.

Λικτατορικό το Παρίσι, όπως πάντοτε, πρόσταζε για το καλοκαίρι του 1960 τα σεμνά κλειστά μαγιό, με πολύ μεγάλο ντεκολτέ στην πλάτη. Η έπιμονή, όμως, των μεγάλων μαίτρ της γαλλικής μόδας δεν κατώρρωσε να εξαφανιστεί τελείως και η βασιλεία των μπικίνι. Στην Κυανή Ακτή, στο Μαϊάμι και σε κάθε ακρογιαλιά της Μεσογείου, οι γυναίκες δεν μπόρεσαν ν' αποφύγουν τον πειρασμό να εμφανίζονται μ' ένα ωραίο μπικίνι, που και το σώμα αναδεικνύει όταν είναι καλλίγραμμο και αναμφισβήτητο είναι ιδεώδες για μια άμοιορφη ήλιοθεραπεία. Και θέλοντας να αντιδράσουν, οι δημιουργοί των μπικινι, έδειξαν κοστούμια για μπάνιο γεμάτα θηλυκότητα και γοητεία. Και στην πατρίδα μας, την πιο όμορφη συλλογή την παρουσίασε το κατάστημα Δέλτα της οδού Φωκίωνος 13, με τα μαγιό Δελφίνι, που συνδυάζουν όλη τη γοητεία ενός εξωτικού έμπριμέ με την κομψότητα ενός βαλάν, ενός ντραπέ στο στυλντίν ή μιας πρωτότυπης φουσιτίτσας. Και τα υπέροχα αυτά μπικίνι, που έχουν όλα τον εξωτισμό των ντισόν του Ειρηνικού και την επιβλητικότητα μιας παριζιάνικης δημιουργίας, ολοκληρώνουν οι πιο χαριτωμένες φανταζι σκούφιες από πολύχρωμα λουλούδια, μαργαρίτες ή ακόμη και μπρονζοί άγγιλι.

Αληθινά, κομμάτι από ροδοπέταλα, που δίνει στην επιδερμίδα μια ξεχωριστή απαλότητα και θελούδη όμορφη, το ροζ σαπούνι «Αρωμα» του εργοστασίου Χαρίλαος και Κανελλόπουλος, είναι αναμφισβήτητο το πιο άγνο και φθνήν καλλυντικό για κάθε γυναίκα. Τώρα το καλοκαίρι μάλιστα, που τα μπάνια και τα ντους είναι στην ήμερησια διάταξη, το ροζ σαπούνι «Αρωμα» προσφέρει σε κάθε γυναίκα άνεση και σιγουριά. Υπάρχει, όμως, κ' ένα ακόμη προϊόν, το τυρκουάζ «Αρωμα», που με την λεπτή και αίθερια μυρωδιά του Φουζέρ έχει όλη την δροσερότητα και την γοητεία μιας καλοκαιρινής νύκτας.

Αλλά μήπως θέλετε ν' αποκτήσετε υπέροχα χέρια; Συνεχίζουν στις συμβουλές τους τα καλλυντικά Φυλλίς. Δεν παίζει ρόλο αν είστε νοικοκυρά και αναγκάζε-

στε να καθαρίζετε χορταρικά ή να τρίβετε τα άλουμινένια σκεύη σας. Μη σας πιάει απελπισία όταν βλέπετε τα χέρια σας μαρμαμένα, σκληρά και γερασμένα. Ακόμη κι αν εργάζεστε, οι μουντζούρες του μελανιού, του καρμπόν, της γραφομηχανής, το συνεχές πιάσιμο χαρτιών και το κάπνισμα, καταστρέφουν αφάνταστα την επιδερμίδα των χεριών. Για όλες, όμως, αυτές τις περιπτώσεις η Mousse Φυλλίς είναι θαυματουργή. Μιά απλή επάλειψη μετά τις δουλειές ή την επιστροφή σας από το γρα-

φείο και τα καταστρεπτικά φαινόμενα θα υποχωρήσουν και θα εξαφανισθούν μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Άλλωστε κάθε γυναίκα μπορεί ν' ανακαλύψει μόνη της και χίλιες δυό άλλες περιπτώσεις που θα χρησιμοποιήσει την Mousse Φυλλίς. Ας το κάνει άφοβα. Δεν υπάρχει καμιά πιθανότητα να την βλάψει. Ένενηντα εννιά φορές στις εκατό θα ωφελήσει την επιδερμίδα και θα της ξαναδώσει όλη τη χαμένη της φρεσκάδα και νεανικότητα.

Ολα τα όνειρα των γυναικών έχουν, αυτήν την εποχή, συγκεντρωθεί στις όμορφες ραπτικές δημιουργίες για την ακρογιαλιά. Όλοι, ποιός λίγο, ποιός πολύ, έτοιμαζόμαστε για τις διακοπές, που σύντομα θα πραγματοποιηθούν. Ένα όμορφο φόρεμα για τις πλάζ, ένα σόρτ, ένα πανταλόνι, μπλουζές τύπου μαρινιέρ Ιταλικές, μαγιό, σκούφιες και τσάντες για το μπάνιο σας προσφέρει, παράλληλα με την όμορφη παριζιάνικη συλλογή του, το έλκεκτο κατάστημα «Αμαζών» της οδού Έρμου 48. Είναι μια υπέροχη ποικιλία στις πιο γοητευτικές Ιταλικές και γαλλικές δημιουργίες πλάζ.

Τα μάτια συγκεντρώνουν όλη την έκφραση στικτότητα της γυναίκας. Και το Παρίσι, που πρώτο ανέληψη την σημασία ενός ολοκληρωμένου μακιγιάζ, μας στέλνει τώρα τις ώραιότερες δημιουργίες του για το βάψιμο των ματιών. Ο περίφημος γαλλικός οίκος καλλυντικών Πινά προσφέρει μια σειρά από θαυμάσια ριμμέλ, μαλακά μολύβια για τις σκιές των ματιών και το βάψιμο των φρυδιών και μια καταπληκτική καινοτομία: Το ζελ ντεμακιγιάν, που αφαιρεί το μακιγιάρισμα από τα μάτια χωρίς να τα κάνει να δακρύζουν ή να ερεθίζονται.

Αν υπάρχει πιο αντιαισθητικό, συναισθηματικό για έναν πολιτισμένο άνθρωπο, έστω η γυναίκα, από την έφθορωση του καλοκαιριού. Ιδίως στην πατρίδα μας,

που η ζέση είναι υπερβολική ώριμους μήνες, νοιώθει κανείς άκομη πιο έπιτακτική την ανάγκη ενός αποτελεσματικού αντιιδρωτικού. Το περίφημο γερμανικό προϊόν Bac Stick, που υπάρχει σε είδικούς τύπους για άντρες και γυναίκες, μπορεί έπιετα από κάθε μπάνιο ή ντους να σας προσφέρει μια πολύωρη αρωματική δροσιά, απομακρύνοντας κάθε κακοσμία, που μάς φέρνει πολλές φορές τόσο δύσκολη θέση.

Η Άγιον

ΒΑΦΕΙ ΔΥΝΑΜΩΝΕΙ ΟΜΟΡΦΑΙΝΕΙ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ

...Στις διακοπές σας - στο βουνό ή στην θάλασσα, - διατηρήτε τα μαλλιά σας ώραία λούζοντάς τα μόνες σας με το Γερμανικό χρωμοσαμπουνάν POLYCOLOR.

Τό POLYCOLOR τονίζει άμέσως τό φυσικό χρώμα των μαλλιών σας ή τούς δίνει τό χρώμα και την απόχρωση της μόδας που ταιριάζει στην όμορφιά σας, ενώ συγχρόνως χωρίς στά ωφέλιμα συστατικά που περιέχει τό μαλλιά άποκτούν ύγεια, λάμψη και όμορφιά.

POLYCOLOR CREME PASTEL: Σε 12 φυσικούς χρωματισμούς. Φρεσκάρει, τονίζει τό φυσικό χρώμα των μαλλιών σας- καλύπτοντας τις λευκές τρίχες- χωρίς νά τά θάφει.

POLYCOLOR CREME TEINTURE: Σε 11 φυσικούς χρωματισμούς. Καλύπτει τὰ λευκά ή γκρίζα μαλλιά και τούς δίνει τό χρώμα της προτιμήσεώς σας.

POLYCOLOR CREME BLONDIR: Σε 3 φυσικές απόχρωσεις ξανθοῦ. Σας εξασφαλίζει άμέσως μ' ένα λούσιμο, λαμπερά και φωτεινά ξανθά μαλλιά.

ΔΩΡΕΑΝ ΔΟΚΙΜΗ: Για την πρώτη δοκιμή χρήσεως του POLYCOLOR έπισκεφθήτε μας ευρεάν εις τό 'Ινστιτούτο POLYCOLOR, 656ς Κανάρη 26

ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΗ: Συμληρώσατε και άποστείλατε τό παρόν άπόκομμα μαζί με μιά τούβρα από τὰ μαλλιά σας εις τὰ Γραφεία της Γενικής Άντιπροσωπείας POLYCOLOR Μιλτιάδου 4 Αθήνα Τηλ. 32.103

Όνομα..... Χρώμα μαλλιών.....
Διεύθυνσις..... Επιδιομητή απόχρωσις.....

POLYCOLOR ΠΡΩΤΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΤΟ ΘΕΪΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ

(Συνέχεια από σελ. 20)

23 'Απριλίου 1959, όποτε την παρέδωσε στον πρόεδρο του «Συλλόγου 'Αρχαιοφίλων Τροϊζηνίας» κ. Χρήστο Φουρνιάδη, ό όποιος την περίοδο εκείνη είχε πείσει τούς κατοίκους της κοιτίτης Τροϊζήνος νά του παραδώσουν όσες εμμετακόμισα αρχαιοτήτες είχαν έως τότε συλλέξει και την απόδειξη που πήρε τότε κατά την παράδοση τριών αρχαιοτήτων που είχε στο σπίτι του. Η απόδειξη ατή γράφει: «Σύλλογος 'Αρχαιοφίλων Τροϊζηνίας». Ο πρόεδρος κ. Χρ. Φουρνιάδης παρέλασε διά τού Μουσείου Τροϊζήνος από τον κ. 'Ανάργυρο Τίτην, 1) μίαν πλάκα μαρμαρίνη με (λέξη δυσανάγνωστη), είδος κικονοκράνου, 2) πλάκα κεκαλυμμένη με γραμμάρια, 3) ύδριαν. Τροϊζήν τη 23-4-59. Ο λαδών: Χ. Φουρνιάδης. Οι μάρτυρες: 'Ιω. Καλυδόπουλος, Χρυσόστομος Γαλουτζής». Ο δεύτερος μάρτυς ήταν τότε πρόεδρος της κοιτίτης. Η περίφημη ένεπιγραφή στήλη με τό ψήφισμα του Θεμιστοκλέους είχε, λοιπόν, σημειωθεί στην απόδειξη παραλαβής της ως «πλάκα κεκαλυμμένη με γραμμάρια».

Στό πρωτόκολλο του προσωρινού Μουσείου Τροϊζήνος, η περίφημη πλάκα καταγράφη από τον κ. Φουρνιάδη ως έξης: «7) Μαρμαρίνη πλάζ σπουδαϊότη, πλήρης γραμμάτων 0,60Χ 0,030 μ. άνωθεν, κάτω 0,40Χ0,25 διαστάσεων περίπου, παρὰ 'Αναργ. Τίτην». Στό ίδιο πρωτόκολλο ό κ. Φουρνιάδης έσημείωσε έν συνεχεία: «8) Υδρία μονολαθής, πλήρη μετά προσέχοντος στομίου, ευρεθείσα έν τάφω παρὰ 'Αναργ. Τίτην».

Όταν στις 23 'Απριλίου 1959 ό κ. Τίτηνης παρέδωσε την ένεπιγραφή πλάκα, ό κ. Φουρνιάδης την έτοποθέτησε μαζί με τις άλλες αρχαιοτήτες που κατώρρωσε νά συγκεντρώσει από τούς 650 κατοίκους του χωριού, μέσα σε ένα ιδιαίτερο δωμάτιο του καφενείου του κ. Σταύρου Μπέλλου, που έχει την έπιγραφή: «Καφενεοπολιεόν Γ' 'Εθνοσυνέλευσις». Σταύρου Α. Μπέλλου». Πάνω από την πόρτα, στο δωμάτιο της αρχαιολογικής συλλογής, ό κ. Φουρνιάδης έτοποθέτησε ταμπέλα με την έπιγραφή: «Μουσείον Τροϊζήνος Συλλόγου 'Αρχαιοφίλων».

Όπως μάς πληροφόρησε ό κ. Σταύρος Α. Μπέλλος, την αρχαιολογική συλλογή έπισκέπτοντο υπό την έπιβλεψη του όλοι οι τουρίστες που περνούσαν από την Τροϊζήνα. Την ένεπιγραφή πλάκα τού κ. 'Αναργύρου Τίτην την έπαραξεναν οι άντγράφον και άλλοι έξένοι αρχαιολόγοι, πριν από τον κ. Τζέμινσον, που είχε περάσει από την Τροϊζήνα τό καλοκαίρι τού 1959.

Τόν περασμένο χρόνο, τό Δημοτικό Σχολείο της Τροϊζήνος εγκαταστάθηκε σε νέο κτίριο και από τότε η αρχαιολογική συλλογή μεταφέρθηκε στο παλιό σχολείο της κοιτίτης, που βρίσκεται στή θέση όπου είχε συνέλθει στις 19 Μαρτίου 1827 η Ιστορική Γ' 'Εθνοσυνέλευση των 'Ελλήνων.

Από τό παλιό σχολείο η ένεπιγραφή πλάκα μεταφέρθηκε στο 'Επικρατικό Μουσείο Αθηνών από τον έπιμελητή κ. Βασ. Πετράκο στις 2 'Ιουνίου 1960.

Έκει που δρέθηκε...

Ο κ. 'Ανάργυρος Τίτηνης είναι ηλικίας 95 χρονών και δεν είχε δυνάμεις νά μάς συνοδεύσει ός τό λεμονοπεριβάλλει του για νά μας δείξει τη θέση όπου είχε βρη την πλάκα. Μας συνώδευσε όμως πρόθυμα η σύζυγός του κ. Μαργάρτα Τίτην από έναν άγροτικό δρόμο προς κατεύθυνση βορειοδυτική και ύστερα από ένα τέταρτο της ώρας φθάσαμε στα έρείπια της εκκλησίας Σωτήρας.

Όταν γυρίσαμε στην Αθήνα, από μελέτη του περιδικού της Γαλλικής 'Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών «Bulletin de Correspondance Hellenique» τού 1892 (σελις 165), διαπιστώσαμε ότι στα έρείπια της ίδιας έρειπιωμένης

εκκλησίας ό Γάλλος αρχαιολόγος Έρν. Λεγκράν είχε ανακαλύψει τόν 'Ιούνιο τού 1890 τό πασίγνωστο άγαλμα τού κριοφόρου Έρμου τού Δαμασκά. Κατά τόν Λεγκράν η 'Αγία Σωτήρα λεγεται και 'Αγία Μεταμόρφωσις.

Η ανακάλυψη τού Έρμου, στην ίδια θέση όπου θρέθηκε τό 1932 ή πλάκα με τό ψήφισμα τού Θεμιστοκλέους, έχει σημειωθεί στο «Αρχαιολογικό Δελτίο» τού Μαΐου τού 1890 ως έξης: «Έν ταίς έν Τροϊζήνια υπό της Γαλλικής Σχολής ένεργουμέναις ανασκαφαίς εύρέθη έντεπειχισμένον έν τινι έκκλησιδιώ άγαλμα Έρμου κριοφόρου εις προσορμίζοντα τεμάχια τεθραυσμένον, σχεδόν πλήρες, μεγέθους φυσικού». Από τό «Αρχαιολογικό Δελτίον» τού 1889 μαθαίνουμε ότι και οι 'Ελληνες αρχαιολόγοι είχαν ανασκάψει τότε την Τροϊζήνα, υπό την διεύθυνση τού Β. Στάη, προς ανακάλυψη τάφων, άν πολλοί κατά καιρούς άπεκαλύπτοντο εκεί υπό τυμωρούχων και έσουλόντων.

Κατά την πληροφορία που μάς έδωσε ό πατέρας του σημερινού προέδρου της Κοιτίτης Τροϊζήνος κ. Γεώργιος Δρίβας, 71 έτών, η ένεπιγραφή πλάκα με τό ψήφισμα, που θρήκε μέσα στο κτήμα του τό 1932 ό κ. 'Ανάργυρος Τίτηνης, πρέπει νά άνήκει στις αρχαιοτήτες που άπεκαλύψαν ό Λεγκράν περί τό 1890. Ο κ. Δρίβας έχει την έντύπωση ότι ό Λεγκράν είχε άφήσει στην περιοχή της 'Αγίας Σωτήρας πολλά μάρμαρα που άπεκαλύψαν, άλλα δεν τὰ μετέφερε στο χωριό, γιατί δεν τὰ θεωρούσε σπουδαία. Πολλά από τὰ μάρμαρα αυτά ξαναχώθηκαν με χώματα ύστερα από χρόνια και, όπως νομίζει, τό εύρημα τού κ. Τίτηνη κατά τό 1932 άνήκει στην κατηγορία των τελευταίων.

Τελευταίες διαπιστώσεις

Η διαπίστωση ότι η ένεπιγραφή πλάκα με τό ψήφισμα των Αθηναίων είχε θρεθεί τό 1932-1933 στα έρείπια της εκκλησίας της 'Αγίας Σωτήρας πολλά έχει ιδιαίτερη σημασία. Οι χωρικοί σήμερα, όπως τούς ακούσαμε, συνήθιζον νά την λένε μόνον εή Σωτήρα και τό όνομά της δείχνει ότι με ατήν αντικαταστάθηκε κάποτε ό ναός της Αρτέμιδος Σωτήρας, που αναφέρει ό περιηγητής Πausanias ότι ύπήρχε στην Άγορά της Τροϊζήνος και κατά τόν 2ο μ.Χ. αιώνα. Έξ άλλου, πρέπει νά σημειώσουμε ότι ό άγότης κ. 'Ανάργυρος Τίτηνης θρήκε την πλάκα ατή - όπως μάς έβείξε επί τόπου η γυναίκα του κ. Μαργάρτα - πολύ κοντά στην θέση όπου ό αρχαιολόγος Γαβριήλ Βελτερ είχε ύπολογίσει, σύμφωνα με τό κείμενο του περιηγητού Pausanias, ότι έπρεπε νά θρισκεται η αρχαία στοά με τὰ άγάλματα των γυναικοκρατών των Αθηνών που είχαν κατασφύγει πρόσφυγες στην Τροϊζήνα κατά τό 480 π.Χ. Η νέα διαπίστωση δικαιολογεί άπολύτως την ύπόθεση που είχε διατυπωθεί στο άνακοινωθέν τού ύπουργείου Παιδείας της 4ης 'Ιουλίου 1960, που ανέγραφε ότι «δυναμικά έκ παραδόσεως άναφορμένη υπό τού περιηγητού Pausanias (2.31-7) νά ύποθεσάμεν ότι (η στήλη της Τροϊζήνης) έχει σχεδόν προς τό εύρισκόμενον έν Τροϊζήνι μνημείον, τό 'Ισρουθεν εις άνακτισιν των γυναικοκρατών προσφύγων εή Αθηναίων». Φαίνεται, λοιπόν, τώρα δέσαιο ότι ό ναός της Αρτέμιδος Σωτήρας της Τροϊζήνος θεωρήτο μετά την έκστρατεία τού Σέρρα ανάγλυφο με τόν ναό της Αρτέμιδος Αριστοδόλλης, που είχε 'Ισρουθεν ό Θεμιστοκλής στην Αθήνα για ανάμνηση της σωτηρίας των 'Ελλήνων από τούς Πέρσες και της άρίστης αποφάσεως που είχε εισηγηθεί ό 'Ισρος με τό ψήφισμα που μάθαμε τώρα τό ακριβές κείμενό του. Ο ναός της Αρτέμιδος Αριστοδόλλης θρέθηκε τό 1958 κοντά στο «Θεσάο» Αθηνών, με άνασκαφές τού κ. 'Ι. Θεωφάδη. Πληροφορίες για τόν ναό αυτόν ύπάρχουν στο νέο θύλιό τού κ. 'Ι. Τραυλού: «Πολεοδομική εξέλιξις των Αθηνών».

ΜΙΑΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

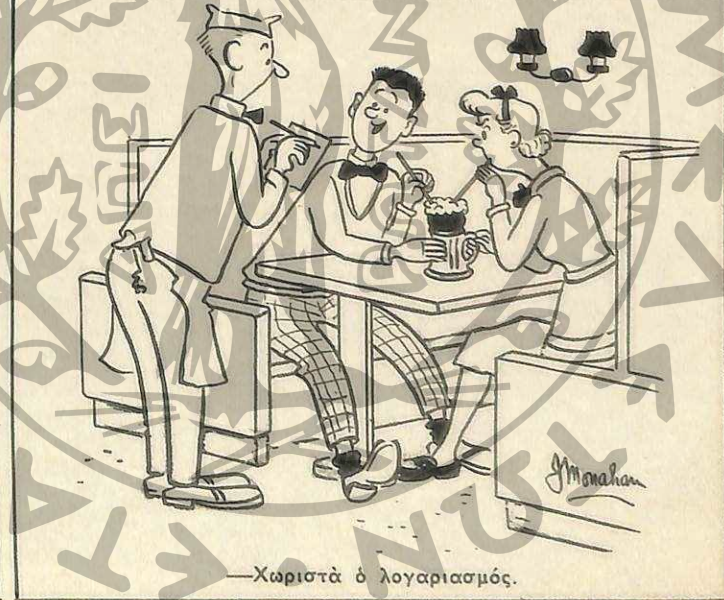
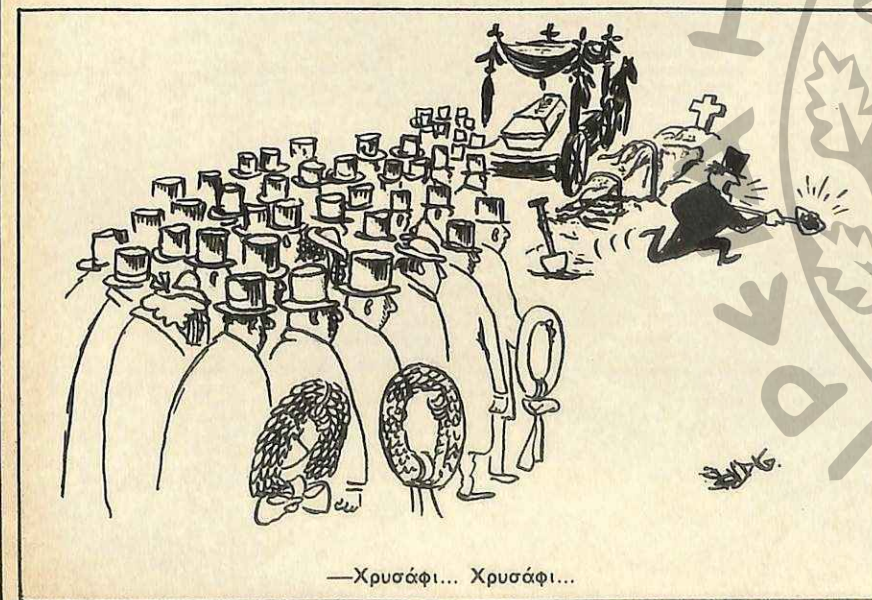
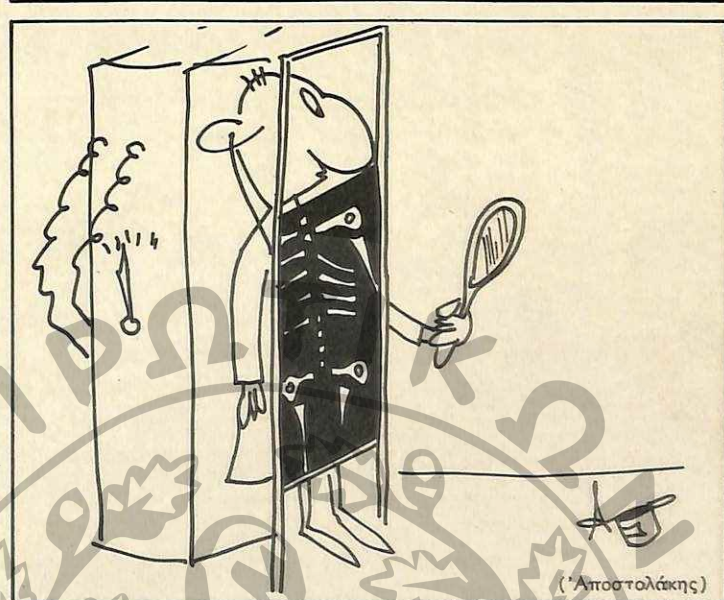
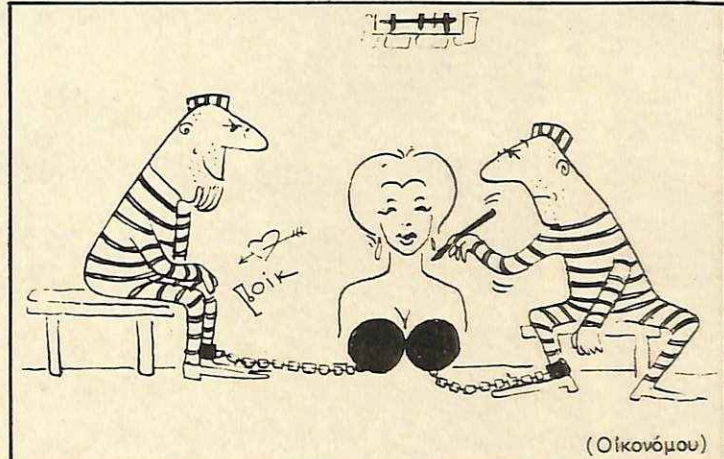
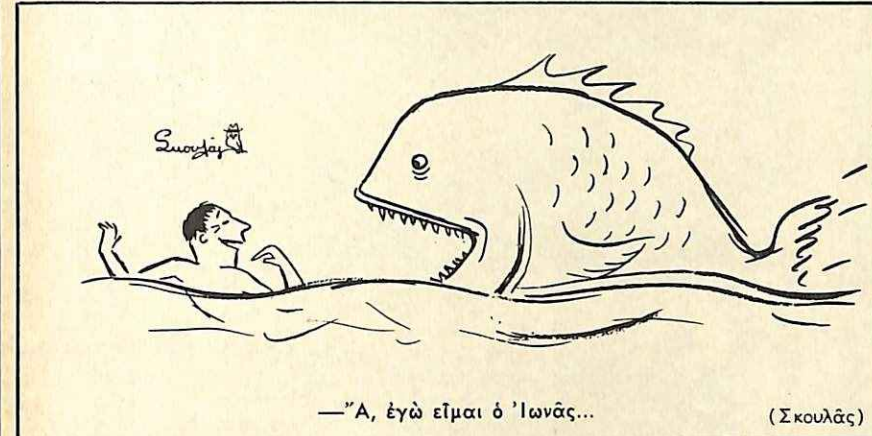
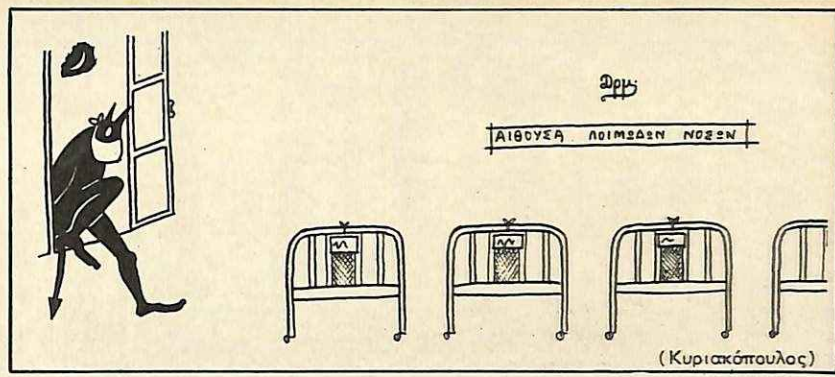

Rip Κίρμπυ 19

Ο Κίρμπυ και ο βοηθός του γυρίζουν στην Αμερική. Έκει, όμως, βρίσκονται άμεσως αντιμετώπι με μιὰ σπείρα του υποκόσμου, που όχι μόνο μαστίζει την κοινωνία με τις παρανομίες της, αλλά — στην εξέλιξη της μάχης — ραδιουργεί και κατά του ανυποψίαστου Ντέσμοντ και δάζει σε κίνδυνο τη ζωή του, τούτη τη φορά απ' τόν δήμιο. Προκειμένου, λοιπόν, να επιτύχη την ανακάλυψη της συμμορίας, ο Κίρμπυ αποφασίζει να τοποθετήσει σε ένα κιβώτιο παλαιοσίδερα και να διαδώσει ότι μέσα έχει όπλα, ενώ ο Ντέσμοντ αντικαθιστά τόν νυκτοφύλακα. Κατά την σύγκρουση που ακολουθεί τραυματίζονται τὰ περισσότερα μέλη της συμμορίας, αλλά ξεφεύγει ο αρχηγός τους Τζώννυ Γκάτ, ο οποίος σχεδιάζει να ένοχοποιήσει τόν Κίρμπυ γιά φόνο, που κάνει ο ίδιος. Τελικά θεωρείται ένοχος τού φόνου ο... Ντέσμοντ τόν όποιον προσπαθεί να άθωώσει ο Κίρμπυ...

Χιούμορ

Περίπτερο

Έσωτερικό περιπτέρου

Η ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ ΓΛΥΦΑΔΑΣ

σ' ένα γοητευτικό περιβάλλον σάς προσφέρει:
ΤΗΝ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΝΕΣΕΙΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΣΠΟΡ	ΤΑΒΕΡΝΑ "ΑΣΤΕΡΙΑ",
ΓΗΠΕΔΑ TENNIS ΚΑΙ ΓΚΟΛΦ	SNACK BAR
ΕΚΠΑΛΗΣΕΙΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ - ΧΟΡΟΣ

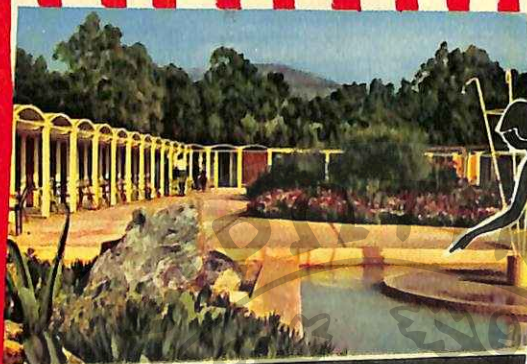
100 υπέρκομψα περίπτερα με ένα δωμάτιο δύο κλι-
νών, ειδική σκεπαστή θεράντζα, ζεστό και κρύο νερό,
τηλέφωνο, θέρμανση, ιδιαίτερα άτομικά λουτρά, χώρο
σταθμεύσεως αυτοκινήτων και πλήθος άλλων άνε-
σεων σ' ένα έλκυστικό σύνολο προσφέρονται για
την πιο ευχάριστη διαμονή χειμώνα και καλοκαίρι.

Σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων
από την Αθήνα

ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ

Ταβέρνα «ΑΣΤΕΡΙΑ»

Καμπίνες λουομένων

Ακτή "ΑΣΤΗΡ"